

Az EU 2015-ben

A címoldalon

1		10	11	17	18
		12	13	19	
2	3	14		20	21
4	5			22	23
	15		24		
6					7
8	9	16			

1. A főképviselő/az Európai Bizottság alelnöke és az iráni külügyminiszter az iráni atomprogramról tartott megbeszélésen (© Európai Unió)
2. A versenypolitikáért felelős biztos bejelenti, hogy antitrösztvizsgálat indul a Google ellen (© Európai Unió)
3. Magyar katonák kerítést építenek a horvát határon (© Associated Press)
4. A Bizottság elnöke a Párizsban megrendezett éghajlat-változási konferencia megnyitóján (© Európai Unió)
5. A pénzügyi szolgáltatásokért felelős biztos a Londoni Értéktőzsde nyitóünnepségén elnököl (© Európai Unió)
6. Tüntető a görög parlament előtt a népszavazás estjén (© Associated Press)
7. Uniós, német, görög és francia vezetők a görög államháztartási helyzetről tartott megbeszélésen (© Európai Unió)
8. A Bizottság elnöke, valamint Spanyolország, Franciaország és Portugália vezető politikusi bejelentik, hogy javítani fogják az Ibériai-félsziget és az uniós energiapiac többi részei közötti összeköttetést (© Európai Unió)
9. Uniós, észt, litván, lett és lengyel politikai vezetők bejelentik a Lengyelország és Litvánia földgázrendszereit összekötő projektet (© Európai Unió)
10. Tritón kutatási-mentési művelet a Földközi-tengeren (© Frontex)
11. Az Egyesült Királyság miniszterelnöke ismerteti, hogy miként képzelte el országa EU-hoz fűződő viszonyának újratárgyalását (© Associated Press)
12. Az Európai Tanács csúcstalálkozója Brüsszelben (© Európai Unió)
13. Európai tejtermelők tüntetnek Brüsszelben (© Associated Press)
14. Uniós, görög, francia és belga politikai vezetők az euróövezeti csúcstalálkozón (© Európai Unió)
15. A Parlament és a Bizottság elnöke a nyugat-balkáni útvonal témájában szervezett vezetői találkozáson (© Európai Unió)
16. Menekültek érkeznek Görögországba (© Európai Unió)
17. A világ vezetői a G7-csúcstalálkozón (© Európai Unió)
18. Az eurócsoport elnöke sajtótájékoztatót tart (© Európai Unió)
19. A sebesültek kimenekítése a párizsi Bataclan koncertteremből a lövöldözést követően (© Associated Press)
20. A Tanács elnöke sajtótájékoztatót tart (© Európai Unió)
21. Az Európai Stratégiai Beruházási Alapról szóló megállapodás aláírása (© Európai Unió)
22. Egyperces csend a párizsi Place de la République-en a novemberi terrortámadásokat követően (© AFP)
23. Tüntetés a transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerség ellen (© Associated Press)
24. Uniós és ukrán vezetők a 17. EU-Ukrajna csúcstalálkozón (© Európai Unió)

Az EU 2015-ben

ÁLTALÁNOS JELENTÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TEVÉKENYSÉGEIRŐL

E kiadvány interaktív, az online tartalmakra mutató linkeket tartalmazó változata PDF-, EPUB- és HTML-formátumban elérhető az alábbi címen:

europa.eu/general-report/hu

Az EU 2015-ben – Általános jelentés az Európai Unió tevékenységeiről

Európai Bizottság
Kommunikációs Főigazgatóság
Polgárok tájékoztatása
1049 Brüsszel
BELGIUM

Az EU 2015-ben – Általános jelentés az Európai Unió tevékenységeiről című közleményt az Európai Bizottság 2016. február 1-jén fogadta el, a COM(2016) 38 számon.

Print	ISBN 978-92-79-49776-6	ISSN 1725-6917	doi:10.2775/809088
PDF	ISBN 978-92-79-49811-4	ISSN 1977-3498	doi:10.2775/20195
EPUB	ISBN 978-92-79-49789-6	ISSN 1977-3498	doi:10.2775/458466
HTML	ISBN 978-92-79-54811-6	ISSN 1977-3498	doi:10.2775/272331

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2016

© Európai Unió, 2016

A kiadvány sokszorosítása a forrás megjelölésével engedélyezett. Az egyes képek felhasználására vagy sokszorosítására közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell engedélyt beszerezni.

FORRÁSOK

Minden kép és videofelvétel szerzői joga az Európai Unióé, az alábbiak kivételével:

A címdallal kapcsolatos szerzői jogi információk a borító második oldalán találhatóak.

9., 21., 29., 38. oldal © Fotolia

47. oldal (Mario Draghi) © Európai Központi Bank

59. oldal © AFP

70. oldal (Tritón közös művelet) © Frontex

87. oldal (Ráif Badavi) © Ullstein Buchverlage

Tartalom

ELŐSZÓ 6

1. FEJEZET

ÚJ LENDÜLET A FOGLALKOZTATÁSNAK, A NÖVEKEDÉSNEK ÉS A BERUHÁZÁSOKNAK 9

Európai beruházási terv	10
Gazdaságpolitika és költségvetési politika	13
A tagállamok támogatása	14
Regionális politika a munkahelyteremtés, a növekedés és a beruházások szolgálatában	16
Kutatás és innováció	17
A mezőgazdaságban és az óceánokban rejlő növekedési potenciál felszabadítása	19
Eredményközpontú uniós költségvetés	20

2. FEJEZET

AZ ÖSSZEKAPCSOLT DIGITÁLIS EGYSÉGES PIAC 21

A digitális egységes piaci stratégia	22
Az áruk és szolgáltatások elérhetőbbé tétele	22
A megfelelő feltételek megteremtése	25
A növekedési potenciál maximalizálása	27

3. FEJEZET

STABIL ÉS ALKALMAZKODÓKÉPES ENERGIAUNIÓ ÉS JÖVŐBE MUTATÓ ÉGHAJLAT-POLITIKA 29

Energiaunió: biztonságos, fenntartható, versenyképes és megfizethető energia valamennyi európai számára	30
Az EU energiarendszerének átalakítása	32
Összekapcsolt energiapiac	33

4. FEJEZET

MEGERŐSÍTETT IPARON ALAPULÓ, MÉLYEBB ÉS MÉLTÁNYOSABB BELSŐ PIAC 38

Az egységes piaci stratégia	39
Egységes piaci integráció	39
Tőkepiaci unió	39
A közbeszerzések átláthatóságának és versenyjellegének fokozása	41
A munkavállalók mobilitásának elősegítése	41
A szellemi tulajdon védelme	42
Tisztességesebb verseny	42
Légi közlekedési stratégia	43
Adózás	43

5. FEJEZET

MÉLYEBB ÉS MÉLTÁNYOSABB GAZDASÁGI ÉS MONETÁRIS UNIÓ 45

A gazdasági és monetáris unió fejlesztése	46
Az öt elnök jelentése	47
Bankunió	49
A gazdasági és monetáris unió szociális dimenziója	51

6. FEJEZET

ÉSSZERŰ ÉS KIEGYENSÚLYOZOTT SZABADKERESKEDELMI MEGÁLLAPODÁS AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKKAL 53

A transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerség mint a munkahelyteremtés és a növekedés motorja	54
Amiről az EU tárgyalt	55
Hogyan folytak a tárgyalások?	56
A világkereskedelem általában	58

7. FEJEZET

A JOGÉRVÉNYESÜLÉS ÉS AZ ALAPVETŐ JOGOK KÖLCSÖNÖS BIZALMON ALAPULÓ TÉRSÉGE 59

Európai biztonsági stratégia	60
Büntető igazságszolgáltatás	60
Alapvető jogok és az igazságszolgáltatási rendszer	62
Együttműködési és ellenőrzési mechanizmus Románia és Bulgária vonatkozásában	63
Jogérvényesülés a növekedés érdekében	63
Személyek szabad mozgása	64
Az alapvető jogok és a fogyasztói jogok védelme	64
Nemek közötti egyenlőség	66

8. FEJEZET

ELMOZDULÁS EGY ÚJ MIGRÁCIÓS POLITIKA FELÉ 67

Európai migrációs stratégia	68
-----------------------------	----

9. FEJEZET

ERŐTELJESEBB GLOBÁLIS SZEREPVÁLLALÁS 76

Európai szomszédságpolitika	77
Stratégiai partnerségek	80
Közel-Kelet	81
EU–Afrika partnerség	81
Az emberi jogok helyzete a világban	82
A fejlesztés európai éve	83
Reagálás a humanitárius válságokra és veszélyhelyzetekre	83
Biztonság és védelem	85

10. FEJEZET

A DEMOKRATIKUS VÁLTOZÁS UNIÓJA 86

Az Európai Parlament: az uniós politikai élet központi eleme	87
Új elnök a két uniós tanácsadó szerv élén	88
Minőségi jogalkotás	88
Az uniós jog alkalmazásának ellenőrzése	89
Átláthatóság és elszámoltathatóság	90
A géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezésére irányuló tagállami döntéshozatali eljárás felülvizsgálata	91
Az európai polgári kezdeményezés	92
Civil párbeszéd	92

Előszó

Jean-Claude Juncker,
az Európai Bizottság elnöke
az Unió 2015-ös
helyzetét értékelő
beszédét tartja az Európai
Parlamentben. Strasbourg,
2015. szeptember 9.

Megbízatásom kezdetén, 2014 novemberében azt ígértem, hogy új kezdet következik Európa számára, és az új Bizottság az előttünk álló legsúlyosabb gazdasági és társadalmi kihívásoknak megfelelő tíz politikai prioritásra fog összpontosítani. Megbízatásunk első évében, 2015-ben a világ élénk figyelemmel kísérte az EU ténykedését és azt, hogy miként boldogul a különféle krízishelyzetekkel.

Párizsban januárban és novemberben rettenetes terrortámadások történtek. Össze kellett fognunk a tagállamokkal, hogy az ilyen kegyetlenség ne váljon visszatérő jelenséggé. Az áprilisban elfogadott európai biztonsági stratégia kijelöli, hogy az EU miként járulhat hozzá a terrorizmus, a szervezett bűnözés és a kiberbűnözés elleni hatékonyabb és összehangoltabb küzdelemhez. Decemberben az Európai Bizottság a terrorizmus, valamint az illegális tűzfegyver- és robbanóanyag-kereskedelem elleni küzdelem fokozása érdekében a stratégia keretében egy sor intézkedést előterjesztett. A tagállamok megállapodásra jutottak a Bizottság uniós utas-nyilvántartási adatállomány létrehozására irányuló javaslatával kapcsolatban is. Az adatbázison keresztül a légitársaságok az EU-tagállamok rendelkezésére bocsátják az Unió területére belépő, illetve onnan távozó utasok adatait, ami fontos része az EU biztonságpolitikájának.

Ezzel egyidejűleg 2015-ben kontinensünk oly mértékű népvándorlást tapasztalt meg, amelyre a második világháború óta nem volt példa, amint a különböző konfliktusövezetekből menekültek százazrei érkeztek Európába. Több mint egymillióan vágtak neki a hosszú és veszélyes útnak, túlnyomó többségük az Afganisztánban, Eritreában, Líbiában és Szíriában dúló háború és rémuralom elől menekülve.

A Bizottság már az év elején átfogó migrációs politikát dolgozott ki, és közvetlen lépéseket tett a válság leküzdésére. Megháromszoroztuk jelenlétünket a Földközi-tengeren, hogy segítséget nyújtsunk az életmentésben. Felvettük a harcot az embercsempészek és az emberkereskedők bűnszövetkezeteivel.

A Bizottság vezetésével a tagállamok megállapodtak bizonyos szabályokról az egyértelműen nemzetközi védelemre szoruló személyek százezreinek EU-n belüli áthelyezéséről, illetve az EU határain kívülről történő áttelepítéséről. A migránsok azonosítása, előszűrése és ujjnyomatvétele terén az uniós ügynökségek továbbra is támogatják a leginkább érintett tagállamok gyakran túlterhelt hatóságainak munkáját, valamint segítenek felgyorsítani a menedékkérelmek elbírálási folyamatát és a védelemre nem jogosultak visszaküldését. Az EU több milliárd eurót mozgósított azoknak a menekülteknek az ellátására, akik már elérték Európa partjait, mind pedig azoknak, akik csak a szomszédos országokig jutottak, és megduplázta az embercsempészek elleni fellépésre és az emberkereskedők szervezeteinek lerombolására irányuló erőfeszítéseket. Októberben Brüsszelben 11 ország között megállapodás jött létre egy olyan 17 pontos tervvel kapcsolatban, melynek célja, hogy a nyugat-balkáni útvonalon zajló menekültáramlás fokozatos, ellenőrzött és rendezett legyen; novemberben Vallettában pedig létrejött az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért az irreguláris migráció azon kiváltó okainak kezelésére, amelyek az embereket menekülésre, illetve kivándorlásra késztetik: a szegénység, a háború, az üldöztetések, az emberi jogok megsértése és a természeti katasztrófák.

Világos, hogy a menekültügyi válság nem fog magától megszűnni. Amellett, hogy a krízishelyzetben elsősorban az azonnali szükségletek kerültek előtérbe, fény derült az EU migrációs politikájának és az e célra rendelkezésre álló uniós eszközök korlátaira is. Ennek ellenére folytatnunk kell és folytatni is fogjuk a válság leküzdése érdekében megkezdett munkát. Nekünk, európaiaknak nem szabad megfélemedkeznünk arról, hogy ezen a kontinensen szinte mindenki volt már menekült valamikor a történelem folyamán. Közös múltunk során vallási vagy politikai üldözés, háború, diktatúra vagy elnyomás miatt európaiak milliói kényszerültek elmenekülni otthonukból.

2015 első felében nehéz időszakot éltünk át, amikor megkérdőjeleződött Görögország euróövezetbeli tagsága. Több hónapnyi egyeztetés és számos kritikus pillanat után végül augusztusban új stabilitási támogatási programról született megállapodás Görögország megsegítésére. Soha nem volt kétségem afelől, hogy sikerül megoldást találjunk – az euró bevezetése visszavonhatatlan döntés, és minden tagállam kitart amellett, hogy megvédje az euróövezetet. Mivel a görög válság továbbra is érezhető hatással van az euróövezetre és az európai gazdaság és társadalom egészére, szeretném, ha a mindenkori görög kormány – a régi, a mostani és a következő is – tiszteletben tartaná a megállapodás eredményeként létrejött programot.

A válságnak akkor lesz vége, ha Európában megint teljes foglalkoztatottság lesz. Ma az EU-ban több mint 23 millió munkanélküli van. Ez a szám elfogadhatatlanul magas. Ezért elengedhetetlen, hogy befektessünk Európa fő munkahelyteremtő és növekedési potenciállal rendelkező erőforrásába, nevezetesen az egységes piacba, és kiteljesítsük a gazdasági és monetáris uniót, megteremtve ezzel a tartós fellendülés feltételeit. Mindkét fronton lépéseket tettünk.

Útjára indítottuk például a 315 milliárd EUR értékű beruházási tervet, amely várhatóan több mint 2 millió munkahelyet fog teremteni. Az első projektek már beindultak, és még számos további projekt következik. Ugyanakkor az egységes piac továbbfejlesztésén is dolgozunk, hogy mind a 28 tagállamban további lehetőségeket teremtsünk mind a magánszemélyek, mind a vállalkozások számára. Az olyan projekteknek köszönhetően, mint a digitális egységes piac, a tőkepiaci unió és az energiaunió, felszámoljuk a határokon átnyúló tevékenységek akadályait, ösztönözzük az innovációt, összehozzuk a tehetségeket, és bővítjük a termékek és szolgáltatások kínálatát.

Júniusban a többi fő uniós intézmény elnökeivel jelentést terjesztettünk elő a gazdasági és monetáris unió kiteljesítéséről. Az öt elnök egy olyan ütemtervről állapodott meg, amelyet követve 2017 elejére stabilizálható az euróövezet, mikortól is gazdaságaink megújult konvergenciájára alapozva a válsággal szembeni ellenálló képességtől az új növekedési kilátások felé mozdulhatunk el. Az effajta előrettekintés a görög válság közepette bátor politikai döntés volt.

Az Európai Unió és tagállamai döntő szerepet játszottak a decemberben Párizsban elfogadott, történelmi jelentőségű megállapodás kialakításában, mikor is 195 ország elfogadta a világ első univerzális, jogilag kötelező erejű globális éghajlat-változási megállapodását. Az egyezmény az egész világra érvényes cselekvési tervet vázol fel a veszélyes mértékű éghajlatváltozás elkerülése érdekében, és a globális felmelegedés mértékét jóval 2 °C alá szorítja. A tiszta energiák használatára való globális áttérés szempontjából irányadó megállapodás nagy siker az Európai Unió számára. Európa az éghajlat-politikában már régóta vezető szerepet tölt be világviszonylatban is, a párizsi megállapodással pedig az egész világ számára megjelennek Európa törekvései.

Még hosszasan sorolhatnám az elmúlt év eseményeit, de ezekre a jelentés részletesen kitér. Ha az elmúlt 12 hónap főbb kihívásait említem, legyen szó a menekültügyi válságról, a gazdasági válságról vagy a külpolitikáról, önkéntelenül arra a megállapításra jutok, hogy a megoldás kulcsa csakis a szolidaritás lehet. Kizárólag együttesen, szövetségbe tömörülve járhatunk sikerrel. Együtt meg tudunk birkózni az előttünk álló kihívásokkal. Itt az ideje, hogy kicsit jobban higgyünk abban, hogy Európa képes arra, hogy közös megoldásokat kínáljon az egyes tagállamai szintjén jelentkező sürgető problémákra.

Egy roppant nehéz év végén, amelyben az Európai Unió leglényege kérdőjeleződött meg, fontos, hogy mi, európaiak tudatosítsuk, hogy a Közel-Keleten, Afrikában és máshol a világon élő emberek számára Európa egyet jelent a stabilitással. Erre büszkék lehetünk.

Jean-Claude Juncker

1. FEJEZET

„A Bizottság elnökeként az első prioritás számomra Európa versenyképességének megerősítése és a beruházások ösztönzése a munkahelyteremtés céljából.”

Jean-Claude Juncker politikai iránymutatása, 2014. július 15.

Új lendület a foglalkoztatásnak, a növekedésnek és a beruházásoknak

2015 kiemelt prioritásai között szerepelt az EU növekedési pályára állítása, a munkahelyek számának bővítése, valamint a beruházások szintjének növelése anélkül, hogy ennek eladósodás lenne az ára. A Bizottság e célok érdekében strukturális reformokra irányuló javaslatokat dolgozott ki, és nagy hangsúlyt fektetett a felelős pénzügyi gazdálkodásra. Az uniós gazdaság korábbi beruházási szintjének visszaállítása érdekében az **Európai Beruházási Bankkal** együttműködésben útjára indította az **európai beruházási tervet**, amely új pénzügyi eszközöket is magában foglal. Az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa rekordnak számító időn belül fogadta el a tervet és a hozzá kapcsolódó új **Európai Stratégiai Beruházási Alapot**. Az Alap kezdő lépésként 21 milliárd EUR uniós forrásból gazdálkodik, és a várakozások szerint a multiplikátorhatás

következtében az összeg tizenötszörösének megfelelő, mintegy 315 milliárd EUR nagyságrendben hivatott beruházásokat beindítani.

A 2014 és 2020 közötti időszakban 454 milliárd EUR költségvetéssel gazdálkodó **európai strukturális és beruházási alapok** számos beruházást finanszíroztak az elmúlt évben az EU számára kiemelt prioritást jelentő területeken. Az Európai Szociális Alap 86,4 milliárd EUR felett rendelkező operatív programjai a múlt évben is az emberekbe való befektetést tartották szem előtt, és az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés végrehajtásának felgyorsítása és a fiatalok munkába állásának segítése céljából az Unió 1 milliárd EUR-t a programozási időszak elejére ütemezett.

A görögországi gazdasági és pénzügyi helyzetről intenzív tárgyalásokat folytattak uniós

szinten. A Bizottság júliusban útjára indította **Görögországnak szóló munkahely-teremtési és növekedési tervét**, amely keretében 2020-ig mintegy 35 milliárd EUR-t mozgósítanak az ország támogatására. Augusztusban végül siker koronázta a tárgyalásokat, és a Bizottság az **Európai Stabilitási Mechanizmus** nevében aláírta a harmadik görög gazdasági kiigazítási programot. A megállapodás megmentette Görögországot a fizetéseképtelenségtől, és lehetővé tette az ország euróövezetben maradását. Ezzel megnyílt az út a 2018-ig beütemezett 86 milliárd EUR – az ország által vállalt reformok megvalósításában való előrelépéshez kötött – pénzügyi támogatás biztosítása előtt.

Európai beruházási terv

Az integrált gazdaságpolitikai megközelítés a következő három pillérre épül: a beruházások ösztönzése, a strukturális reformok felgyorsítása, valamint a felelősségteljes költségvetési gazdálkodás. A három pillér arra hivatott, hogy együttes erővel újra növekedési pályára állítsa az EU-t. 2015-ben az EU mindhárom területen előrébb lépett.

A BERUHÁZÁSI TERV KIEGÉSZÍTI A GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS BŰVÖS HÁROMSZÖGÉT

Kiemelt területek:

- széles sávú, energia- és közlekedési hálózatok
- oktatás, kutatás és innováció
- megújuló energia és energiahatékonyság
- ifjúsági foglalkoztatást támogató projekt
- kis- és középvállalkozások és közepes tőkeértékű vállalkozások

BERUHÁZÁS

Magánberuházások ösztönzése közpénzből

FELELŐSSÉGTELJES KÖLTSÉGVETÉSI GAZDÁLKODÁS

STRUKTURÁLIS REFORMOK

Forrás: Európai Bizottság.

A beruházási terv az alábbi három, egymást kölcsönösen erősítő elemre épül.

- ▶ Az elkövetkező három évben legalább 315 milliárd EUR összegű új beruházást kíván mozgósítani, ezáltal maximalizálva az állami források hatását és lendületet adva a magánberuházásoknak. E célkitűzés teljesítésének elsődleges eszköze az Európai Stratégiai Beruházási Alap.
- ▶ Biztosítani kívánja, hogy ezek a többletberuházások eljussanak a reálgazdaságba. E cél megvalósításának legfőbb eszközei az Európai Beruházási Tanácsadó Platform és a Beruházási Projektek Európai Portálja.
- ▶ Javítani kívánja a beruházási környezetet mind az Unió, mind az egyes tagállamok szintjén. Az uniós és egységes piaci vonatkozású akadályok, valamint a beruházásokat gátló nemzeti szintű szabályozási, illetve nem szabályozási jellegű problémák megoldásának kidolgozása folyamatban van.

Carlos Moedas, az Európai Bizottság tagja, Krisztalina Georgieva, az Európai Bizottság alelnöke, valamint Jyrki Katainen, az Európai Bizottság alelnöke bejelentik az Európai Stratégiai Beruházási Alap létrehozásáról szóló tárgyalások sikeres lezárását. Brüsszel, 2015. május 28.

A Bizottság 2014 novemberében bejelentette, hogy új Európai Stratégiai Beruházási Alapot indít útjára. 2015 első hónapjaiban a Parlament sok munkát fektetett a bizottsági javaslat elemzésébe és továbbfejlesztésébe. Egy május végén megrendezett háromoldalú egyeztetés során a Parlament és a Tanács kompromisszumos megállapodást kötött a rendeletjavaslatról. A háromoldalú egyeztetés rekordgyorsasággal zajlott le, így az Alap már júniusban megkezdhetette a projektek finanszírozását.

Az Európai Stratégiai Beruházási Alap garanciát biztosít az Európai Beruházási Bank Csoport által finanszírozott projektekhez. Az Alap az alábbi két területre összpontosít: infrastruktúra és innováció (a projektek irányítását az Európai Beruházási Bank látja el), valamint kis- és középvállalkozások (a projektek az Európai Beruházási Bank és az Európai Beruházási Alap irányítása mellett futnak). A régiók is kaphatnak hiteleket. Az Alap munkáját az [Európai Beruházási Tanácsadó Platform](#) és a [Beruházási Projektek Európai Portálja](#) támogatja. Az Európai Beruházási Tanácsadó Platform az uniós beruházási projektek fejlesztését és finanszírozását segíti oly módon, hogy egyablakos rendszer keretében nyújt iránymutatást és tanácsadást, továbbá platformot biztosít a know-how cseréjére. Szeptemberben kezdte meg tevékenységét, mellyel a projektgazdák munkájához nyújt támogatást. A Beruházási Projektek Európai Portálja egy nyilvánosan hozzáférhető, biztonságos internetes portál, amely lehetőséget kínál arra, hogy bemutassák a projekteket a lehetséges befektetőknek. A portál 2016-ban kezdi meg működését.

A tavalyi év folyamán Jyrki Katainen alelnök az európai beruházási terv népszerűsítése érdekében az egész Unióra kiterjedő rendezvénysorozatot indított azzal a céllal, hogy ismertesse a kulcsfontosságú érdekelt felek (kormányok, befektetők, vállalkozások, regionális hatóságok, szakszervezetek és közösségek) számára nyíló új lehetőségeket.

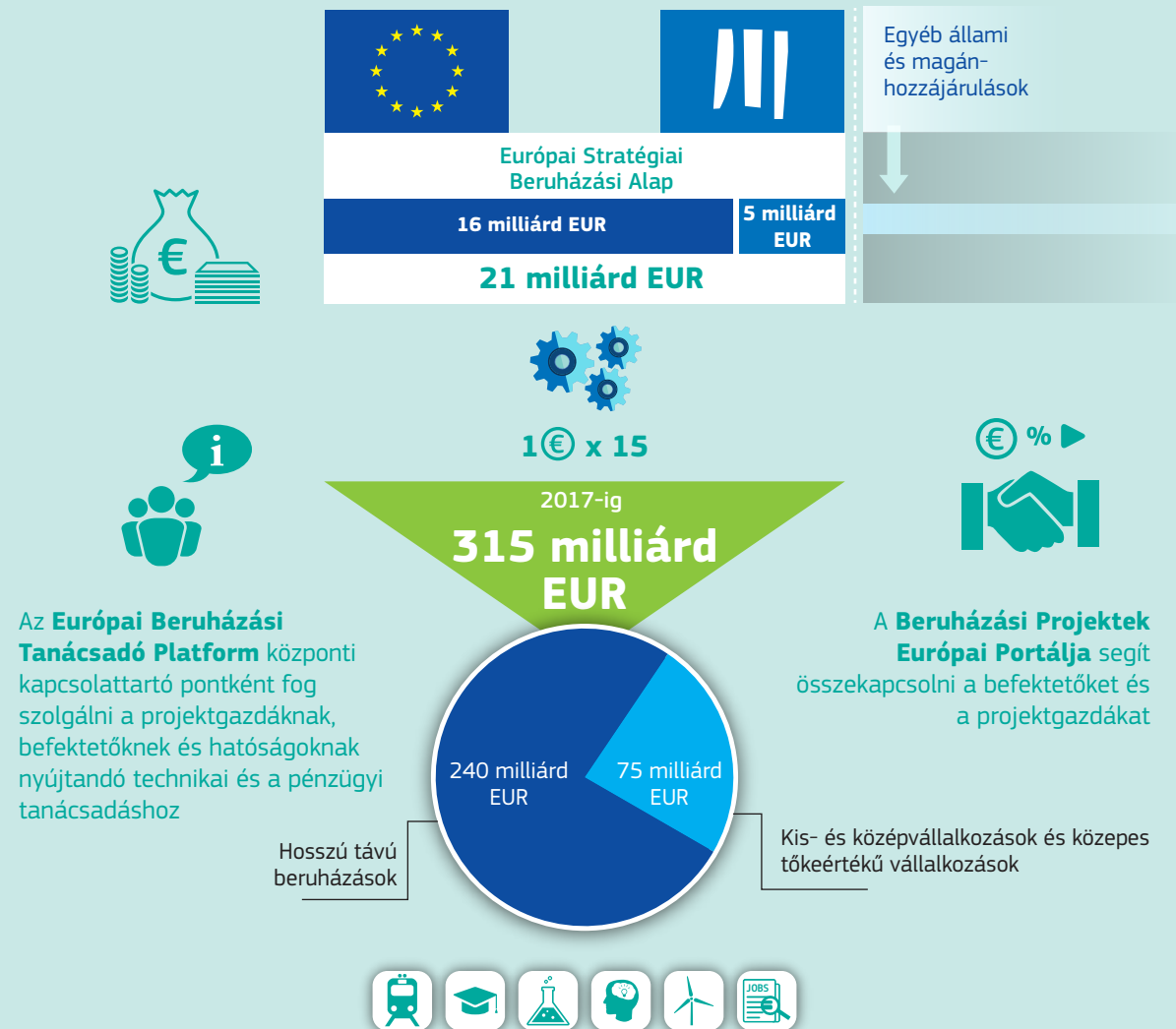
Az Európai Stratégiai Beruházási Alapot mind a 28 tagállam jóváhagyta. 2015-ben kilenc tagállam tett ígéretet arra, hogy több mint 40 milliárd EUR-val támogatja az Alapot, továbbá Kína is jelezte hozzájárulási szándékát.

Az Alap által támogatott beruházások a következő területekre irányulnak: infrastruktúra-fejlesztés (széles sávú rendszer, energiahálózatok és közlekedés); oktatás, kutatás és innováció; megújuló energia

Werner Hoyer, az Európai Beruházási Bank elnöke, Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke, valamint Jyrki Katainen, az Európai Bizottság alelnöke az Európai Stratégiai Beruházási Alapról szóló megállapodás aláírásakor. Brüsszel, 2015. július 22.

HOGY MŰKÖDIK MAJD A BERUHÁZÁSI TERV?

Forrás: Európai Bizottság.

A BERUHÁZÁSTÓL A MUNKAHELYTEREMTÉSIG

Forrás: Európai Bizottság.

és energiahatékonyság; környezet és erőforrás-hatékonyság; szociális infrastruktúra és egészségügy; valamint a kisvállalkozások támogatása.

A beruházási terv harmadik pillérének részeként a Bizottság megkezdte számos, uniós és egységes piaci vonatkozású beruházási akadály lebontását. Ez a törekvés több különböző munkafolyamatban is megjelenik: a tőkepiaci unió előkészítő munkájában (pl. a Szolvencia II. irányelv módosításai); az egységes piaci stratégiában (pl. közbeszerzési szabályok); a digitális egységes piac területén; az energiaunió területén; a minőségi jogalkotási programban; továbbá számos egyéb szakpolitikai kezdeményezésben. A beruházásokat gátló nemzeti szintű szabályozási, illetve nem szabályozási jellegű problémák megoldása a 2016-os európai szemeszter egyik prioritása lesz. A Bizottság az európai szemeszter keretében párbeszédet kezdeményezett a tagállamokkal a szűk keresztmetszetek azonosításáról, illetve a felszámolásukra irányuló kiemelt intézkedésekről. A harmadik pillér ambiciózus célkitűzéseinek teljesítése, a tagállamoknak tett konkrét reformjavaslatok kidolgozása és végrehajtásuk figyelemmel kísérése megkívánja, hogy a Bizottság valamennyi szakszolgálata (a Strukturális-reform-támogató Szolgálatot is beleértve) szorosan együttműködjön a tagállamokkal.

2016 januárjáig az Alap az infrastruktúra és innováció kategóriájához tartozó 21 projekt 2,8 milliárd EUR-val történő finanszírozását tette lehetővé, amely a várakozások szerint összesen 13,3 milliárd EUR értékű beruházást eredményez majd. Az Alap a kis- és középvállalkozások kategóriájához tartozó 66 projektet finanszírozott 1,5 milliárd EUR-val, amely várhatóan összesen 21 milliárd EUR értékű beruházást generál majd.

Jyrki Katainen, az Európai Bizottság alelnöke az új európai stratégiai beruházási tervet ismerteti

Gazdaságpolitika és költségvetési politika

Az uniós gazdaságoknak a beruházáson kívül a közpénzekkel való megbízható gazdálkodásra és strukturális reformokra van szükségük ahhoz, hogy ismét megfelelő pályára álljanak.

Az Unióban a gazdaságpolitikák összehangolása éves ciklusban, az úgynevezett [európai szemeszter](#) keretében történik. A 2014 végén megjelentetett 2015-ös [éves növekedési jelentésben](#) a Bizottság meghatározta az Unió és tagállamai által követendő szakpolitikai prioritásokat. A szemeszter a következő három egymást kölcsönösen erősítő téma köré épült: a beruházások ösztönzése, a strukturális reformok felgyorsítása, valamint a felelősségteljes költségvetési gazdálkodás. 2015-ben az európai szemeszter gazdaságpolitikai ciklusán végrehajtott változtatások jóvoltából a Bizottság feladatai egyszerűsödtek, a tagállamok jelentéstételi kötelezettségei csökkentek, és az eljárás nyitottabbá és többoldalúvá vált. A strukturális reformok, a beruházások és a felelős költségvetési politika közötti pozitív kapcsolat megerősítése érdekében [egyértelműen meghatározták a Stabilitási és Növekedési Paktum](#) szabályainak rugalmasságát. A [Bizottság 2015 májusában](#) mindegyik uniós tagállamra, illetve az euróövezet egészére vonatkozóan közzétette országspecifikus ajánlásait, amelyeket az Európai Tanács júniusi ülésén jóvá is hagyott. A Tanács júliusban elfogadta a [országspecifikus ajánlások végleges szövegét](#).

A Bizottság az európai szemeszter részeként februárban kibocsátott [részletes vizsgálatokban](#) 16 ország kapcsán értékelte a [makrogazdasági egyensúlyhiányt](#) és a túlzott egyensúlyhiányt. Mivel egyes tagállamokban továbbra is magas kockázatok álltak fenn, a Bizottság ismételten felszólította a tagállamokat arra, hogy a növekedést akadályozó tényezők kezelése érdekében gyorsítsák fel a strukturális reformokat és az infrastruktúra korszerűsítése és fejlesztése terén való befektetéseket. A fentiek mellett a szakpolitikai intézkedések megfelelő kombinációjára van szükség az euróövezetben a bizalom erősödéséhez, az egyensúly helyreállításához és a fellendülés stabilabb alapokra helyezéséhez.

A tagállamok támogatása

2015-ben a Bizottság az Európai Központi Bankkal és a Nemzetközi Valutaalappal együttműködve továbbra is támogatta azokat a tagállamokat, amelyekben a közelmúltban zárult le a pénzügyi támogatási program ([Írország](#), [Spanyolország](#) és [Portugália](#)). Mindhárom országban a programot követően utólagos felügyeleti vizsgálatot folytattak. Ezekben a tagállamokban ismét beindult a növekedés és a gazdasági konszolidáció. Emellett a Bizottság a gazdaság előtt álló pénzügyi, költségvetési és strukturális kihívások kezelése érdekében folytatta [ciprusi](#) támogatási programját, amely lehetővé teszi az ország számára, hogy ismét fenntartható növekedési pályára álljon.

2015-ben a világ figyelme hónapokig Görögország felé fordult az országban kialakult gazdasági és pénzügyi helyzet miatt. Az Unió több rendkívüli ülést tartott 2015 nyarán, amikor is Görögországot a fizetéseképtelenség és az euróövezetből való kikerülés veszélye fenyegette.

(Az óramutató járásával megegyező irányban a bal alsó sarokból kezdve) François Hollande francia elnök, Angela Merkel német kancellár, Jeroen Dijsselbloem, az eurócsoporth elnöke, Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke, Aléxisz Cíprasz görög miniszterelnök, Donald Tusk, az Európai Tanács elnöke, Uwe Corsepius, az Európai Unió Tanácsának főtitkára, valamint Mario Draghi, az Európai Központi Bank elnöke Görögország államháztartási helyzetét vitatják. Brüsszel, 2015. március 19.

Végül augusztusban megszületett az a megállapodás, amely felhatalmazta az Európai Stabilitási Mechanizmus nevében eljáró Bizottságot a harmadik görög gazdasági kiigazítási program elindítására. Az eurócsoporth és az [Európai Stabilitási Mechanizmus](#) Kormányzótanácsa jóváhagyása mellett a program hozzájárult a görögországi gazdasági és pénzügyi helyzet stabilizálásához. A Bizottság által végzett [társadalmi hatásvizsgálat](#) arra a következtetésre jutott, hogy a program teljes körű és

Aléxisz Cíprasz görög miniszterelnök és Mario Draghi, az Európai Központi Bank elnöke az euróövezeti csúcstalálkozón. Brüsszel, 2015. július 7.

megfelelően ütemezett végrehajtása esetén Görögország pénzügyileg és szociálisan fenntartható módon visszatér a stabilitáshoz és a növekedéshez. A megállapodással megnyílt az út a 2018-ig beütemezett 86 milliárd EUR pénzügyi támogatás biztosítása előtt. A Bizottság júliusban elindította a Görögországnak szóló munkahely-teremtési és növekedési tervet, amely keretében 2020-ig további 35 milliárd EUR-t mozgósítanak az ország támogatására.

A Bizottság emellett olyan intézkedésekre tett javaslatot, amelyek biztosítják, hogy a kohéziós politikai eszközökön keresztül nyújtott finanszírozást ténylegesen beruházásokra fordítják és mihamarabb felhasználhatják a kedvezményezettek. Az intézkedések jóvoltából Görögország további 500 millió EUR azonnali finanszírozási segítségben részesült, és mintegy 2 milliárd EUR összegű költségvetési megtakarítást ért el. Ezenfelül a 2014–2020-as programokból biztosított 1 milliárd EUR előfinanszírozás új projektek indítására fordítható, és enyhíti a görög költségvetésre nehezedő nyomást.

Aléxisz Ciprasz görög miniszterelnök, Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke, François Hollande francia elnök, valamint Charles Michel belga miniszterelnök az euróvezeti csúcstalálkozón. Brüsszel, 2015. július 12.

Befektetés az emberekbe

Az EU-nak jól képzett és rugalmas munkaerőre van szüksége ahhoz, hogy meg tudja tartani versenyelőnyét a világgazdaságban. Ehhez folyamatos beruházásokra van szükség az oktatásban és a képzésben, ami hosszú távon lendületet ad a növekedésnek és az innovációnak, fellendíti a foglalkoztatást, és segít a társadalmi kirekesztés megelőzésében.

Az oktatás és a képzés fejlesztésére irányuló reformok kitüntetett helyen szerepeltek az európai szemeszterben, és [13 tagállam](#) is kiemelt prioritásként jelölte meg őket.

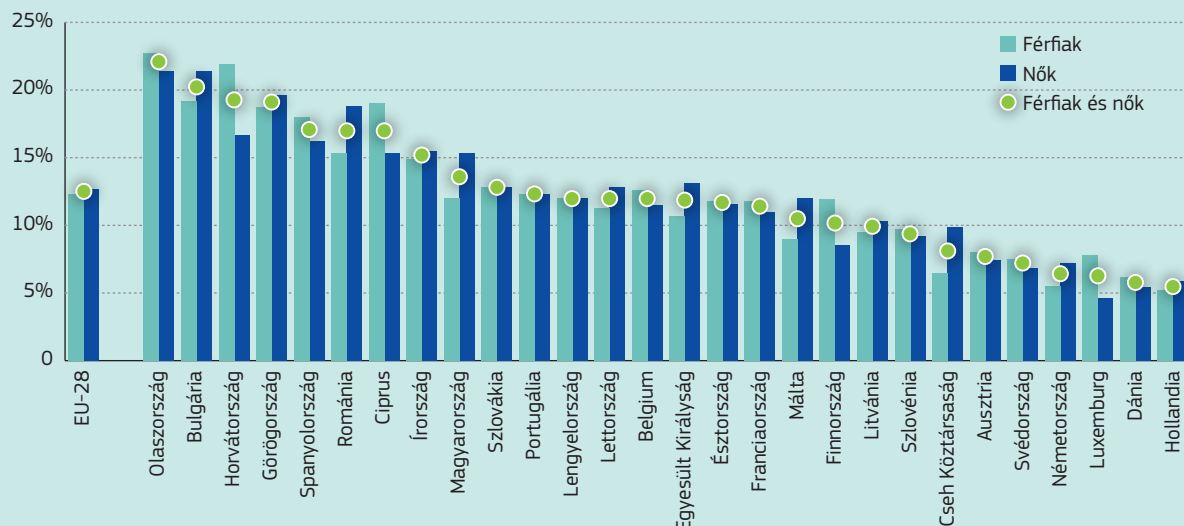
Az emberekbe való befektetés legfőbb uniós eszköze az Európai Szociális Alap. A Bizottság 2015 végéig valamennyi operatív programot elfogadta, amelyek összértéke 86,4 milliárd EUR-t tett ki. Jelentősen megnövelte az [ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés](#) előfinanszírozási rátáját, amely jóvoltából a nemzeti és regionális hatóságok mintegy 1 milliárd EUR-hoz jutottak. 650 000 nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatal támogatnak ebből a forrásból. A remények szerint 2014 és 2020 között legalább 10 millió munkanélküli foglalkoztatási esélyei nőnek, és 395 000 kis- és középvállalkozás részesül támogatásban, ha emberekbe kíván befektetni. A rendelkezésre álló összeg több mint 25%-át a társadalmi befogadás előmozdítására és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelemre irányozzák elő.

Az Erasmus+, az Unió oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogramja 2015-ben 520 000 fiatal számára biztosított lehetőséget arra, hogy külföldön tanuljon, végezzen szakmai gyakorlatot vagy önkéntes munkát, illetve ifjúsági csereprogramokban vegyen részt. Ezenkívül a program jóvoltából a különböző oktatási intézményekben vagy ifjúsági szervezeteknél dolgozó alkalmazottak közül 165 000-en gazdagíthatták kompetenciáikat külföldi tanítási tapasztalattal.

A Bizottság 2015-ben szakpolitikai iránymutatást [javasolt](#), tekintettel a tartósan munkanélküli személyek igen magas számára (a munkaképes korú uniós polgárok közül 12 millió tartósan munkanélküli). Ezzel a foglalkoztatásba való átmenethez kíván segítséget nyújtani, illetve biztosítani kívánja,

2014-BEN NEM FOGLALKOZTATOTT, OKTATÁSBAN ÉS KÉPZÉSBEN NEM RÉSZESÜLŐ (15 ÉS 24 ÉV KÖZÖTTI) FIATALOK

(ugyanazon korosztály és nem teljes létszámaához viszonyított százalékos arányuk)

Forrás: az Eurostat munkaerő-felmérése.

hogy a munkanélküliek még a munkanélküliség 18. hónapjának elérése előtt munkaerő-piaci integrációs megállapodást kapjanak. A Tanács decemberben elfogadta a Bizottság ajánlásait.

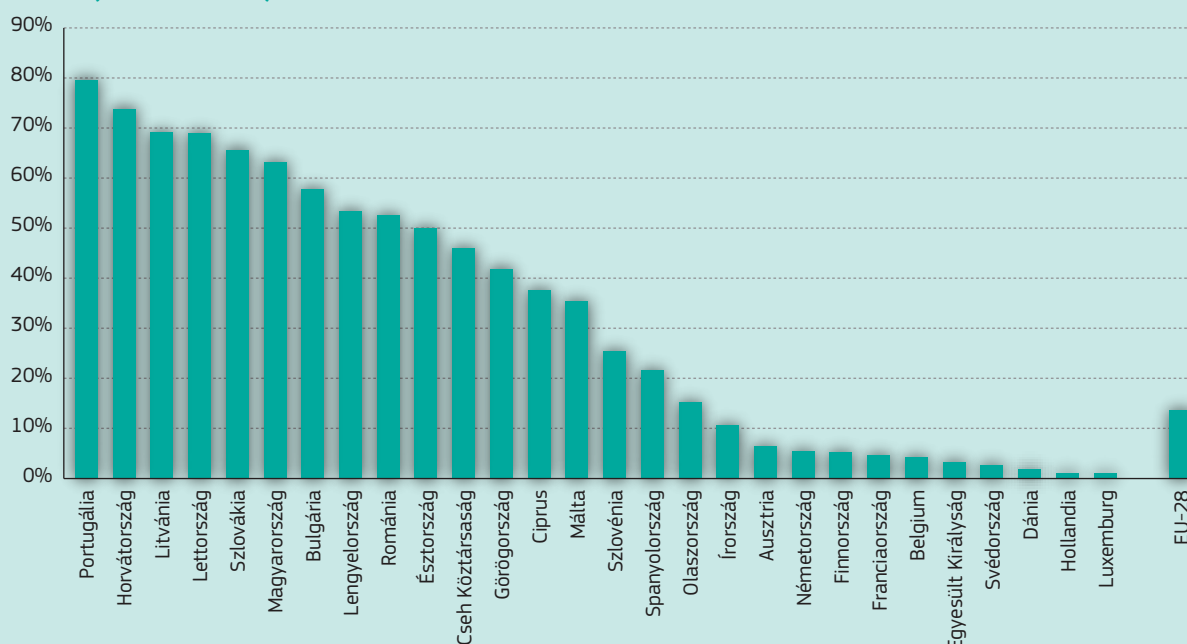
Regionális politika a munkahelyteremtés, a növekedés és a beruházások szolgálatában

A regionális politika középpontjában az Európai Unió régiói és városai állnak. Támogatja a munkahelyteremtést, a vállalatok versenyképességét, a gazdasági növekedést, a fenntartható fejlődést, valamint az európai polgárok életminőségének javítását. A kitűzött célok eléréséhez és az uniós régiók különböző fejlesztési szükségleteinek kielégítéséhez a 2014–2020 közötti időszak kohéziós politikai céljaira 351,8 milliárd EUR-t különítettek el, amely a teljes uniós költségvetés majdnem egy-harmadát jelenti. A régióknak, településeknek és vállalkozásoknak címzett források döntő többségét továbbra is a regionális politika keresztül biztosítja az Unió.

Corina Crețu, az Európai Bizottság tagja egy építkezésre látogat. Prága, Cseh Köztársaság, 2015. március 31.

AZ EURÓPAI STRUKTURÁLIS ÉS BERUHÁZÁSI ALAPOKBÓL KÖZBERUHÁZÁSI CÉLOKRA BIZTOSÍTOTT FORRÁSOK ARÁNYA (2014–2016)

Forrás: Európai Bizottság.

Regionális politika és az Európa 2020 stratégia

A regionális politika kiegészíti az uniós szakpolitikákat, többek között az oktatással, foglalkoztatással, energiával, környezettel, az egységes piaccal, a kutatással és az innovációval foglalkozó politikákat, ezen belül is biztosítja az [Európa 2020 stratégia](#) célkitűzéseinek eléréséhez szükséges beruházási keretet. Ehhez több mint 120 milliárd EUR-t szánnak a közlekedési hálózatokba, az energetikai és környezeti infrastruktúrába való beruházásokra. Ebből a forrásból a közlekedési összeköttetések fejlesztése és a tágabb gazdaság környezeti fenntarthatósági problémájának kezelése révén a kis- és középvállalkozások profitálnak.

Az európai beruházási terv részeként a 2014–2020 közötti időszakban kétszer annyi támogatást irányoznak elő az európai strukturális és beruházási alapokból, mint a 2007–2013 közötti időszakban. A vissza nem térítendő támogatások hagyományos igénybevétele helyett más különféle pénzügyi eszközök – kölcsönök, saját tőke, garanciák – felhasználása révén mintegy 23 milliárd EUR értékű forrás áll majd rendelkezésre. Az új megközelítés a kis- és középvállalkozások forráshoz jutásának megkönnyítésére szolgál. Az alapok által biztosított forrásokat kutatásra, fejlesztésre, innovációra, valamint az energiahatékonyságba és a megújuló energiába való befektetésre fordítják.

A tagállamokkal folytatott intenzív tárgyalásokat követően 2015-ben szinte valamennyi 2014–2020 közötti időszakra tervezett program elfogadásra került, és döntő többségük végrehajtása is megkezdődött. Az előző, 2007–2013 közötti programozási időszak programjainak végrehajtása folytatódott az elmúlt évben, és az év során a tagállamok számára folyósított pénzügyi előirányzatok összege összesen 50,7 milliárd EUR-t tett ki.

Kutatás és innováció

A kutatás és az innováció hozzájárul az olyan kihívások kezeléséhez, mint az éghajlatváltozás, az energiaügy vagy a közlekedés. Az Unió eddigi legjelentősebb kutatási és innovációs programja, a [Horizont 2020](#) ezért is fektet be 77 milliárd EUR-t a kutatásba és az innovációba. A program vonzereje jóvoltából további magán- és állami befektetésekkel bővül ez az összeg. A júliusban közzétett első [eredményekből](#) jól látszik, hogy a Horizont 2020 jó úton jár.

Októberben elfogadták a [Horizont 2020 új munkaprogramját](#), amely a következő két évben csaknem 16 milliárd EUR-t irányoz elő kutatásra és innovációra.

A kutatási és innovációs célokra fordított példátlanul magas összegű források felhasználásával a Horizont 2020 az alábbi három kihívást kívánja megoldani: az innovációk piacra dobása (nyitott innováció), a részvételre ösztönző kutatás szorgalmazása (nyitott tudomány) és a világra nyitott tudomány előnyben részesítése.

Carlos Moedas, az Európai Bizottság tagja a „Science Roadshow” előadás-sorozat megnyitóján a Coimbrai Egyetemen, Portugália, 2015. november 5.

Az Európai Stratégiai Beruházási Alap máris [újabb munícióval látta el a Horizont 2020 kezdeményezést](#), különösen az innovatív kis- és középvállalkozások támogatása tekintetében. Az Alap emellett segítséget nyújtott a Bizottság és az Európai Beruházási Bank által a Horizont 2020 égisze alatt közösen indított kezdeményezés, az [InnovFin](#) – uniós finanszírozás innovátoroknak – részéről érkező rendkívüli igény kielégítésében.

Az EU a világűrbe telepített alkalmazások belső piacának előmozdítását és az uniós ipar fejlesztésének támogatását tűzte ki célul az űrágazat elé. Márciusban, szeptemberben és decemberben sikeresen fellőtték a Galileo rendszer műholdjait. A Galileo egy uniós program, amelynek célja, hogy az olyan termékekben felhasználható globális műholdas navigációs rendszert fejlesszen ki, mint az autós navigációs rendszerek vagy mobiltelefonok. A [második Kopernikusz-műholdat](#) júniusban állították pályára, azzal a küldetéssel, hogy segítséget nyújtson a környezeti katasztrófák és a vészhelyzetek kezelésében, továbbá javítsa a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás céljaira történő földhasználatot.

Elżbieta Bieńkowska, az Európai Bizottság tagja sajtótájékoztatót tart két Galileo-műhold sikeres fellövését követően. Brüsszel, 2015. március 31.

Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz

Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz egy olyan többéves finanszírozási program, amelynek célja az uniós közlekedés, az energetika és a digitális hálózatok fejlesztésének finanszírozása. A hálózatfinanszírozási eszközből 30 milliárd EUR-t folyósítanak a 2014–2020 közötti időszakban az említett három terület fejlesztésére.

A Bizottság júliusban elfogadta annak a 276 projektnek a listáját, amelyek összesen 13,1 milliárd EUR uniós és további 28,8 milliárd EUR köz-, illetve magán-társfinanszírozással valósulhatnak meg.

meg. Novemberben összesen 7,6 milliárd EUR értékben kiírtak egy új pályázati felhívást, amelyre a tagállamok 2016 februárjáig nyújthatják be pályázataikat.

Befektetés egy zöldebb jövőbe

Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség márciusban tárta a nyilvánosság elé „Az európai környezet – állapot és előretekintés 2015-ben” című összefoglaló jelentését azzal a céllal, hogy megmutassa, a környezet védelme egyben szilárd gazdasági befektetést is jelent. Az uniós zöld ipar 2000 és 2011 között több mint 50%-os növekedést könyvelhetett el, a környezeti javak és szolgáltatások ágazatában foglalkoztatottak száma pedig 2000 és 2012 között 2,9 millióról 4,3 millióra nőtt. Ráadásul a zöld ipar még a recesszió éveiben is folyamatos növekedést tudott felmutatni.

A Bizottság és az Európai Beruházási Bank februárban új **Természetitőke-finanszírozási Eszközt** indított útjára, hogy közpénzeket mozgósítson a természet védelmét és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást szolgáló új magánberuházások ösztönzése érdekében.

Decemberben a Bizottság a **körforgásos gazdaságra vonatkozó átfogó csomagra** tett javaslatot. A csomaggal a Bizottság a körforgásosabb gazdasági modellre történő áttérésre kívánja ösztönözni a vállalkozókat és a fogyasztókat, mivel az ilyen modell az erőforrások fenntarthatóbb felhasználásának kedvez. A javasolt intézkedésekkel az ökotervezés hangsúlyozása, a fogyasztók megfelelőbb tájékoztatása és a nagyobb mértékű újrahasznosítás és újrafelhasználás révén bezárul a termékek életciklusának köre. Az új modellre való átállás pénzügyi támogatását az európai strukturális és beruházási alapokból nyújtott finanszírozás, a „Horizont 2020” keretprogram költségvetéséből biztosított 650 millió EUR, a strukturális alapokból hulladékgazdálkodásra biztosított 5,5 milliárd EUR, valamint nemzeti szinten a körforgásos gazdaságba eszközölt beruházások fogják biztosítani.

Werner Hoyer, az Európai Beruházási Bank elnöke és Karmenu Vella, az Európai Bizottság tagja „A körforgásos gazdaság finanszírozása” címmel szervezett EBB-konferencián. Luxembourg, 2015. december 10.

A mezőgazdaságban és az óceánokban rejlő növekedési potenciál felszabadítása

Phil Hogan, az Európai Bizottság tagja Skócia legnagyobb mezőgazdasági kiállításán, a Royal Highland Show-n. Edinburgh, Egyesült Királyság, 2015. június 18.

A mezőgazdaság, az erdőgazdálkodás, a halászat és az akvakultúra a bioalapú termékek előállításával foglalkozó iparágakkal együtt az Unió gazdaságának és társadalmának szerves részét képezik. Ezek az ágazatok biológiai erőforrások termelésével és feldolgozásával foglalkoznak a fogyasztók és számos – például élelmiszerrel, takarmánnyal, bioenergiával, bioalapú termékekkel kapcsolatos – iparág igényeinek kielégítése érdekében. Fokozzák az Unió önellátó képességét, továbbá a vidéki, a part menti és a tengeri területek számára elengedhetetlenül fontos munka- és üzleti lehetőségeket biztosítanak.

A közös agrárpolitika támogatja az agrár-élelmiszeriparral, -technológiával és -infrastruktúrával kapcsolatos beruházásokat, ismereteket és finanszírozási lehetőségeket. A 2014–2020 közötti időszak alatt megvalósuló 118 [vidékfejlesztési program](#) mintegy 80 milliárd EUR finanszírozással járul hozzá az élelmiszer-ipari és a mezőgazdasági termelők ágazat modernizálásához és fejlesztéséhez. Az említett összegből 43 milliárd EUR magántőke-injekcióból származik. A vidékfejlesztési programok ezenkívül 66 000, nem a mezőgazdasági ágazathoz tartozó vidéki kis- és középvállalkozás fejlesztését is hivatottak támogatni. A programokból a gazdálkodók és más vidéki vállalkozók által igénybe vehető 3,7 millió képzési helyet finanszíroznak, és több mint 160 000 fiatal gazdálkodó számára nyújtanak vállalkozásindítási támogatást. Az infrastrukturális fejlesztések a vidéki területeken közel 18 millió ember számára könnyítik meg az információs és kommunikációs technológiákhoz – beleértve a széles sávú rendszereket – való hozzáférést. Ezzel egy időben a közvetlen kifizetések és a piaci eszközök stabilizálják a mezőgazdasági üzemek jövedelmét. Ez nagyon fontos az uniós élelmiszer-ágazat számára, amely 47 millió álláshellyel az Unió legnagyobb foglalkoztatója, és bruttó hazai termékének 7%-át adja.

Milánóban (Olaszország) rendezték meg a 2015-ös világkiállítást, amelynek témája a „Bolygónk élelmezése – Életre szóló energia” volt. Május 1. és október 31. között 21 millióan látogattak ki a kiállításra. Az Unió pavilonja rendkívül népszerű volt a látogatók körében.

Navracsics Tibor, az Európai Bizottság tagja és Mairead McGuinness, az Európai Parlament alelnöke a világkiállításon. Milánó, Olaszország, 2015. május 8.

Eredményközpontú uniós költségvetés

Manapság, amikor egyre nagyobb a nyomás pénzügyi téren, fontosabb, mint valaha, hogy a lehető legtöbbet kihozzunk minden egyes adófizetői euróból. A Bizottság azért indította szeptemberben útjára az eredményközpontú uniós költségvetés elnevezésű kezdeményezést, hogy biztosítsa, hogy az uniós források felhasználása a polgárok érdekeit szolgálja, és az Unió által finanszírozott projektek haszna és előnyös ár-érték aránya egyértelműen látható legyen.

Arra kell törekedni, hogy az uniós költségvetés felhasználása a Bizottság szakpolitikai prioritásait szolgálja, azaz a növekedés, a versenyképesség és a munkahelyteremtés ösztönzését, és azt, hogy vészhelyzetek esetén gyorsan és hatékonyan tudjunk reagálni. A Bizottság honlapján elérhető az uniós költségvetésből finanszírozott sikeres projekteket egybegyűjtő [adatbázis és térkép](#).

2. FEJEZET

„Sokkal jobban ki kell használnunk a digitális technológiák kínálta lehetőségeket, amelyek nem ismernek határokat. Ennek megvalósításához vennünk kell a bátorságot, hogy a távközlési szabályokban, a szerzői jogokról szóló és az adatvédelmi jogszabályokban, a rádiófrekvenciák kezelésében és a versenyszabályok alkalmazásában megszüntessük a nemzeti elkülönülést.”

Jean-Claude Juncker politikai iránymutatása, 2014. július 15.

Az összekapcsolt digitális egységes piac

2015-ben a Bizottság megkezdte a digitális egységes piac összekapcsolására irányuló stratégiájának végrehajtását. A stratégia célja, hogy felszámolja azokat az internetes akadályokat, amelyek miatt az uniós polgárok nem férnek hozzá bizonyos termékekhez vagy szolgáltatásokhoz. Ezekből az akadályokból adódik az is, hogy az internetes és az induló vállalkozások nem tudnak teljes mértékben profitálni az online növekedési lehetőségekből.

Májusban a Bizottság megtette az első lépéseket a stratégia végrehajtása terén, hogy az EU 28 nemzeti piacát felváltsa a **digitális egységes piac**, több százezer munkahelyet teremtve, és évi 415 milliárd EUR-val járulva hozzá az uniós gazdasághoz.

Az uniós intézmények decemberben mérföldkőnek számító megállapodásra jutottak, amelyek

értelmében – bizonyos jogi aktusok elfogadása esetén – 2017 júniusában végleg megszűnnek a mobilhasználat **roamingdíjai**. Ettől az időponttól kezdve a polgárok az Unió teljes területén úgy utazhatnak majd, hogy mobiltelefonjaik, okostelefonjaik vagy táblagépeik használata után nem kell többletdíjakat fizetniük. Az intézmények a **nyílt internet** teljes körű garانتálásáról is megegyeztek. A digitális egységes piacra vonatkozó első jogalkotási javaslatokat decemberben nyújtották be. Ezek olyan **új szabályokat** is magukban foglaltak, amelyek biztosítják az uniós lakosok számára azt a jogot, hogy az Unión belüli utazásaik során hozzáférhessenek a lakóhelyük szerinti tagállamban kifizetett filmekhez, sportközvetítésekhez, zenéhez, e-könyvekhez és játékokhoz. A Bizottság emellett új **tagállamközi szerződési szabályokat** terjesztett elő, hogy az egész

EU-ban megfelelőbb védelmet biztosítson az interneten vásárló fogyasztók számára, és segítse a vállalkozásokat online értékesítéseik növelésében.

Politikai megállapodás jött létre az új uniós **adatvédelmi rendszerről**, valamint a **hálózat- és információbiztonság** Unió-szerte magas közös szintjét biztosító új szabályokról.

A digitális egységes piaci stratégia

A digitális egységes piaci stratégia az alábbi három pillérre épül:

- ▶ az internetes tartalmak és szolgáltatások elérhetőbbé tétele a fogyasztók és vállalkozások számára Uniós-szerte;
- ▶ a digitális hálózatok és innovatív szolgáltatások prosperálásához szükséges körülmények és egyenlő versenyfeltételek megteremtése;
- ▶ az európai digitális gazdaság növekedési potenciáljának maximalizálása.

Andrus Ansip, az Európai Bizottság alelnöke egy civil párbeszéd alkalmával bemutatja a digitális egységes piaci stratégiát. Berlin, Németország, 2015. december 10.

Az áruk és szolgáltatások elérhetőbbé tétele

Az e-kereskedelem támogatása

A más országokból az interneten keresztül vásárló uniós polgárok többsége szembesült már problémákkal az eltérő árak vagy az el nem érhető termékek miatt. A Bizottság a határokon átnyúló online

A HÁLÓZATOK, TERMÉKEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK NAGYOBB FOKÚ INTEGRÁCIÓJA

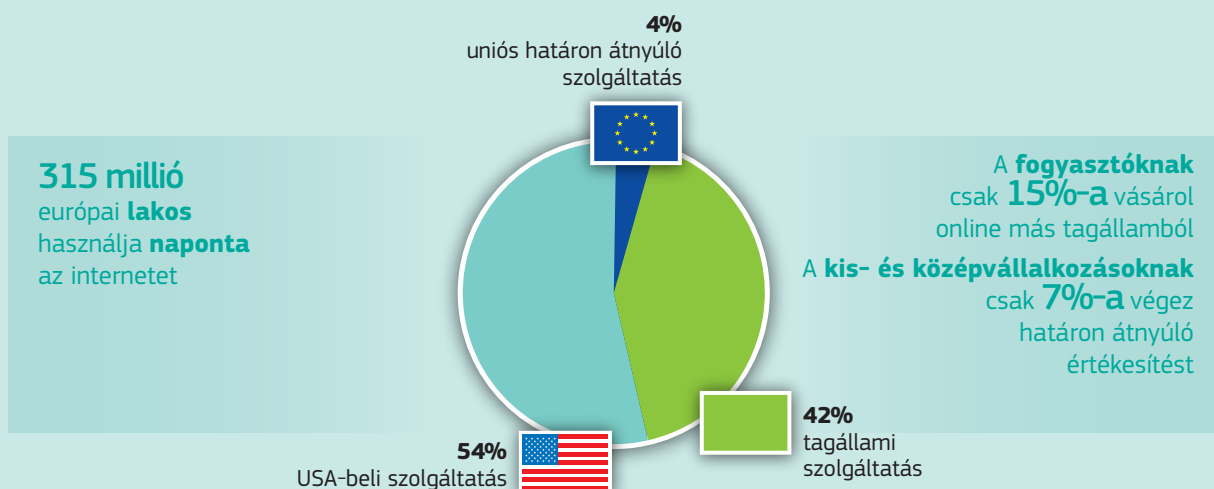
kereskedelemre vonatkozó uniós szabályok korszerűsítésén dolgozik. Célja, hogy könnyebbé váljon a tagállamközi értékesítés és vásárlás, bővüljenek a fogyasztók jogai és a számukra elérhető választék, valamint könnyebben értékesíthessenek a vállalkozások más tagállamokban. A Bizottság 2015-ben megkezdte a más országokból digitális úton vásárló fogyasztók megfelelőbb védelmét szolgáló szabályok kialakítását. Emellett a vállalatok által teremtett, az áruk és szolgáltatások határokon átnyúló internetes kereskedelmét gátló potenciális akadályokkal is foglalkozni fog. Különös figyelmet fordít majd azokra az ágazatokra, amelyekben az e-kereskedelem különösen elterjedt. Idetartozik például az elektronikai árucikkkel, a ruházati termékekkel és cipőkkel, valamint a digitális tartalommal való kereskedelem. Az eljárás [az e-kereskedelmi ágazatra irányuló, antitröszt-vonatkozású versenyjogi vizsgálat](#) indításával kezdődött meg májusban.

Az év folyamán a Bizottság továbbra is támogatta a fogyasztói jogok érvényesítését a digitális piacon. Decemberben [a digitális tartalom szolgáltatására \(pl.: streaming zeneszolgáltatás\) vonatkozó szerződések egyes szempontjairól](#) szóló, valamint az áruk online és más módon történő távolsági értékesítésére (p.: internetes ruhavásárlás) vonatkozó szerződések egyes szempontjairól szóló [harmonizált szabályokat](#) vázolt fel. A két javaslat hozzájárul majd a fogyasztói szerződési jog terén fennálló jogi széttagoltság és a vállalkozásokat – különösen a kis- és középvállalkozásokat – ebből adódóan terhelő magas költségek megszüntetéséhez. Emellett elősegítik a más tagállamokból való online vásárlás iránti fogyasztói bizalom erősítését is. A fogyasztók számára előnyt jelent majd a fogyasztóvédelem magasabb szintje és a versenyképesebb áron kínált áruk szélesebb választéka. A vállalkozások Unió-szerte ugyanazon szerződéses szabályok alapján szolgáltathatnak majd digitális tartalmat és értékesíthetnek árucikkeket a fogyasztók számára.

A határokon átnyúló e-kereskedelemre vonatkozó héaszabályok egyszerűsítése

A jelenlegi körülmények között a tagállamközi értékesítés a hozzáadottérték-adóra vonatkozó kötelezettségek teljesítéséből adódóan egy vállalkozásnak tagállamonként akár több mint 5000 EUR éves költséggel járhat. A Bizottság egyenlő versenyfeltételeket kíván biztosítani az uniós vállalatok számára, valamint biztosítani akarja, hogy hozzáadottérték-adóból származó bevételekben a fogyasztó letelepedési helye szerinti tagállam részesüljön. Szeptemberben a Bizottság [nyilvános konzultációt](#) indított arról, hogy milyen módon egyszerűsíthetők a határokon átnyúló e-kereskedelmi ügyletekkel kapcsolatos fizetési kötelezettségek.

E-KERESKEDELEM: HATALMAS, UNIÓS SZINTEN NAGYRÉSZT KIHASZNÁLATLAN POTENCIÁL

A határokon átnyúló csomagkézbesítés javítása

A csomagkézbesítési költségek nem csupán az interneten vásárló fogyasztóknak jelentenek gondot. A termékeiket digitálisan értékesítő vállalkozások szintén panaszzák, hogy problémát jelentenek a kézbesítési költségek. A Bizottság a digitális egységes piaci stratégia keretében ösztönzi a [megfizethető és minőségi, határokon átnyúló csomagkézbesítési szolgáltatásokat](#), hogy a vállalkozások olyan módon juttathassák el termékeiket a fogyasztókhoz, amely a tranzakció valamennyi résztvevője számára előnyös. A polgárok és a vállalkozások tényleges szükségleteinek és kívánságainak feltérképezése érdekében a Bizottság májusban [konzultációt](#) indított a témáról.

A területi alapú tartalomkorlátozás kezelése

Az interneten vásárló polgárok közül sokan tapasztalták már a területi alapú tartalomkorlátozás kedvezőtlen hatásait. A területi alapú tartalomkorlátozás azt a kereskedelmi gyakorlatot takarja, amikor az internetes értékesítő a fogyasztó földrajzi helyzete alapján vagy megtagadja a hozzáférést a weboldalhoz, vagy átirányítja őt egy helyi értékesítési ponthoz, ahol más árakat alkalmaz. Például meg-esik, hogy autóbérlés esetében ugyanazon szolgáltatásért az egyik tagállambeli polgár magasabb árat fizet, mint egy másik tagállambeli ügyfél. Szeptemberben a Bizottság [nyilvános konzultációt](#) indított a fogyasztói igények megismerése céljából, hogy erre támaszkodhasson az ilyen gyakorlatokat megalapozatlanságuk esetén felszámoló jogalkotási javaslatok megszövegezése során.

A szerzői jog korszerűsítése

Ma az európai lakosok az Unión belül utazás során nem mindig férhetnek hozzá a lakóhelyük szerinti tagállamban megvásárolt online szolgáltatásokhoz – filmekhez, sportközvetítésekhez, zenéhez, e-könyvekhez és játékokhoz. Például amikor egy film- és tévésorozatot biztosító népszerű internetes szolgáltatás holland előfizetője Németországba utazik, csak azokat a filmeket tudja megnézni, amelyeket a vállalkozás a német fogyasztóknak kínál. Ha Lengyelországba utazik, egyáltalán nem tud ennek a szolgáltatónak a filmjeihez hozzáférni, mert a szolgáltató jelenleg nem folytat tevékenységet Lengyelországban. Decemberben a Bizottság új szabályokat javasolt, hogy az uniós polgároknak külföldi tartózkodásuk idején is rendelkezésükre álljanak azok a digitális tartalmak, amelyeket megvásároltak vagy amelyekre előfizettek saját országukban. A tartalmak határokon átnyúló hordozhatósága – mint új uniós fogyasztói jog – várhatóan 2017-ben válik valósággá. Ez az első lépést jelenti az EU szerzői jogi szabályainak az új technológiákat, fogyasztói magatartásokat és piaci feltételeket figyelembe vevő korszerűsítésére irányuló bizottsági tervben. A Bizottság emellett a 2016 első felében várható további jogalkotási javaslatokat és szakpolitikai kezdeményezéseket felvázoló [cselekvési tervet](#) is előterjesztett. A Bizottság azt szeretné elérni, hogy az európai lakosok jogszerű tartalmak széles kínálatához férjenek hozzá úgy, hogy közben a szerzők és egyéb jogtulajdonosok erősebb védelemben és méltányos díjazásban részesülnek.

A műholdas műsorsugárzásról és a vezetékes továbbközvetítésről szóló irányelv felülvizsgálata

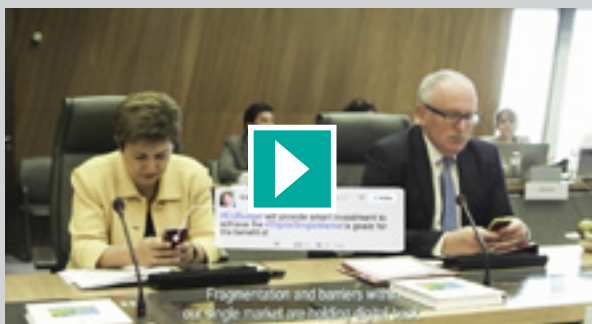
A földi sugárzású műsorszolgáltatókat rég háttérbe szorították a műholdas és a kábelszolgáltatók, amelyek közül sokan többféle tartalmat is kínálnak a fogyasztóknak. De maximálisan ki tudják-e használni az uniós polgárok az ilyen szolgáltatók által kínált lehetőségeket? Nem gátolják-e elavult szerzői jogi szabályok még most is az új és kreatív digitális tartalomhoz való hozzáférésüket? A Bizottság megkezdte az uniós szabályok hivatalos felülvizsgálatát annak meghatározása érdekében, hogy a műholdas és kábeltévé-szolgáltatóknak milyen esetekben és hogyan kellene megoldaniuk a szerzői jogi engedélyeztetést az egész Unióban elérhető tartalom szélesebb körének biztosítása céljából. Az augusztusban a [műholdas műsorsugárzásról és a vezetékes továbbközvetítésről szóló irányelvről](#) indított [konzultáció](#) arra kereste a választ, hogy korszerűek-e a szabályok, és milyen hatással járna, ha ezeket kiterjesztenék az internetes rádió- és tévés szolgáltatásra is. A cél a műsorszolgáltatás és az ahhoz kapcsolódó internetes szolgáltatások határokon átnyúló hozzáférhetőségének javítása Unió-szerte. A digitális egységes piac akadályainak felszámolása előmozdítja az alkotók és alkotásaik elismerését, és megerősíti a műsorszolgáltatási ágazatot az Unióban, miközben határookra való tekintet nélkül a tartalmak szélesebb köréhez nyújt hozzáférést a fogyasztók számára.

A megfelelő feltételek megteremtése

Az online szolgáltatások iránti bizalom erősítése

Miközben a fogyasztók életük egyre több területén hagyatkoznak digitális csatornákra, továbbra sem éreznek bizalmat azzal kapcsolatban, hogy hogyan kezelik a vállalkozások a személyes adataikat. [Ezt az Unióban az internetezők 72%-a tartja aggályosnak](#). Az uniós polgárok aggodalmainak kezelése és az internetes biztonság és bizalom fokozására irányuló erőfeszítések részeként a Parlament és a Tanács új [uniós adatvédelmi szabályokat](#) fogadott el, amelyekre [az első javaslatot a Bizottság 2012-ben terjesztett elő](#). A 2015 végén elfogadott szabályok az alábbiakat foglalják magukban:

- ▶ az egész EU-ban érvényes egységes adatvédelmi szabályrendszer, amely összesen évi mintegy 2,3 milliárd EUR összegű megtakarítást jelent a vállalkozásoknak;
- ▶ megerősített és kiegészítő jogok, így például a személyes adatok tárolásának megszüntetéséhez való jog;
- ▶ az EU területén az uniós szabályokat kell követni – az Európán kívüli cégeknek az uniós szabályokat kell alkalmazniuk, amikor az EU-ban nyújtanak szolgáltatásokat;
- ▶ több hatáskör a független nemzeti adatvédelmi hatóságoknak, hogy azok képesek legyenek az uniós adatvédelmi szabályokat megsértő vállalkozások tényleges megbírságolására;
- ▶ egyablakos ügyintézés a vállalkozások és a polgárok számára – a vállalkozásoknak így csak egyetlen, nem pedig 28 felügyeleti hatósággal kell kapcsolatba lépniük.

Az EU digitális egységes piacának bejelentése

A Parlament és a Tanács a hálózat- és információbiztonság Unió-szerte magas közös szintjét biztosító [új szabályokról](#) is megállapodott. Ez igen fontos elemet jelent az [EU kiberbiztonsági stratégiájában](#) – valamennyi tagállamnak nemzeti kiberbiztonsági stratégiát kell majd elfogadnia. Különleges kötelezettségek vonatkoznak majd az alapvető szolgáltatások nyújtóira (többek között az energiaellátás, a közlekedés, a banki szolgáltatások és az egészségügy területén) és a digitális szolgáltatásokat – így például keresőmotorokat, számításfelhő-szolgáltatásokat és online piactereket – kínáló vállalkozásokra. Megfelelő biztonsági intézkedéseket kell majd tenniük, és a nagyobb hatású kiberbiztonsági eseményeket kötelező lesz jelenteniük a nemzeti hatóságoknak.

A digitális egységes piaci stratégia keretében a Bizottság az iparág képviselőivel is együttműködik az internetes hálózatbiztonsági technológiák és megoldások terén.

Günther Oettinger, az Európai Bizottság tagja a „Startup Europe Comes to Silicon Valley” rendezvényen, amelyen az EU legjobb újonnan induló, illetve bővülni kívánó technológiai vállalkozásai találkoztak szilícium-völgyi cégekkel. San Francisco, Egyesült Államok, 2015. szeptember 23.

A roamingdíjak felszámolása 2017-ben

Októberben a Parlament és a Tanács [megállapodott abban, hogy meg kell szüntetni a roamingdíjakat az EU területén](#), és olyan szabályokat hagytak jóvá, amelyek minden uniós polgár számára garantálják az internetes tartalmakhoz való megkülönböztetésmentes hozzáférés jogát.

A tervek szerint a roamingdíjak 2017 júniusától szűnnek meg, amennyiben [bizonyos jogi aktusok](#) elfogadásra kerülnek, és így a mobiltelefont, okostelefont és táblagépet használók az EU területén belüli utazás során a hazaival megegyező díjakat fizetnek majd, többletköltségek nélkül. Eközben az előfizetőknek felszámítható maximális többletdíjra korlátozások lépnek életbe: 2016. április 30-tól ez nem haladhatja meg a kezdeményezett hívások esetében a percenkénti 0,05 EUR, az SMS-enkénti 0,02 EUR, illetve adatfogyalom esetében a megabájtontonkénti 0,05 EUR összeget. 2007 óta az EU a hívások, SMS-ek és adatforgalom roamingdíjainak több mint 80%-os csökkentését valósította már meg.

ROAMING AZ UNIÓN BELÜLI UTAZÁS ALATT

2017. június 15-től* megszűnik a barangolási díj

2016. április 30-tól a hazai díjat kell fizetni + maximum az alábbi díjakat:

(díjak EUR-ban, hía nélkül)

0,05 EUR kezdeményezett
hanghívás (perc)

0,02 EUR SMS-küldés

0,05 EUR adatforgalom (MB)

#roaming

* Bizonyos jogszabályok elfogadása esetén.

Forrás: Európai Bizottság.

Az októberben elfogadott szabályok a [hálózatsemlegesség](#) elvét is beépítik az uniós jogba. Ez szabad hozzáférést biztosít a felhasználók számára az általuk választott tartalomhoz, igazságtalan letiltás vagy lelassítás nélkül, és tiltja a díjfizetésen alapuló előnyben részesítést. Ezek az új szabályok 2016. április 30-tól lépnek hatályba valamennyi uniós tagállamban.

A 21. század elvárásainak megfelelő keretrendszer a médiáról és a távközlésről

Az audiovizuális ágazat az új technológiák, új üzleti modellek, lekérhető szolgáltatások és új – például okostelefonon alapuló – nézői szokások megjelenésével párhuzamosan folyamatosan változik. Júliusban a Bizottság [nyilvános konzultációt](#) indított arról, hogy milyen módon alakíthatók ki a digitális korszak elvárásainak megfelelő feltételek az audiovizuális média számára az EU-ban. A konzultáció eredményei alapján a Bizottság 2016-ban megvizsgálja, hogy szükséges-e módosítani és korszerűsíteni az [audiovizuális médiaszolgáltatási irányelvet](#).

Két másik, szintén [2015-ben tartott nyilvános konzultáció](#) visszajelzései is segítségül szolgálnak a Bizottság számára az EU távközlési szabályozásának korszerűsítéséhez és a válaszadók szerint 2020 után szükséges internetsebesség és szolgáltatásminőség szintjének meghatározásához. A Bizottság digitális egységes piaci stratégiája arra irányul, hogy javítsa a digitális összeköttetéseket az EU-n belül, különösen a vidéki területeken. A vidéki térségeknek csupán 18%-ára terjednek ki nagy sebességű, száloptikás széles sávú hálózatok, míg a városi területek esetében ez az arány 62%. A 2014–2020-as időszakban a Bizottság a vidékfejlesztési programokból 2 milliárd EUR összeget fordít majd közel 18 millió vidéki lakos számára elérhető információs és kommunikációs technológiák javítására. Ezen az átfogó témakörön belül az Európai Regionális Fejlesztési Alap 13,3 milliárd EUR összeget ruház be a digitális technológiákhoz és hálózatokhoz való hozzáférés javítása céljából Európában. Ezenfelül az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz 150 millió EUR-t különít el a széles sávú infrastruktúrára, amelynek felhasználásával a Bizottság és az Európai Beruházási Bank a távközlés területére irányuló projektfinanszírozást segítő hiteleket, projektkötvényt és garanciákat finanszírozhat. Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz széles sávra vonatkozó része összesen várhatóan mintegy 1 milliárd EUR értékű beruházást mozgósít majd.

Online platformok

Az [online platformok](#) (keresőmotorok, közösségi média, ismeret- és videómegosztó weboldalak, a digitálistartalom-szolgáltatók stb.) a virágzó digitális gazdaság fontos részét képezik. Mind a fogyasztók, mind a szolgáltatók javát is szolgálják azáltal, hogy a piaci résztvevők számára lehetővé teszik a digitalizálás és az e-kereskedelem előnyeinek kiaknázását. A kulturális tartalom terjesztésének módját is megváltoztatták. A szeptemberben indított [konzultáció](#) eredményeinek felhasználásával értékelés készül a platformok és közvetítők szerepéről, amely arra is kiterjed, hogy miképpen kezelhető az interneten megjelenő jogellenes tartalom.

A növekedési potenciál maximalizálása

Az e-szolgáltatások előnyeinek kiaknázása és a digitális készségek előmozdítása

A Bizottság digitális egységes piaci stratégiája támogatja a befogadó digitális társadalmat, ahol a polgárok rendelkeznek a megfelelő készségekkel ahhoz, hogy megragadják az internet kínálta lehetőségeket és javítsák elhelyezkedési esélyeiket. 2015-ben [a digitális készségek és munkahelyek ösztönzésére négy új nemzeti koalíció](#) jött létre, a következő országokban: Belgium, Ciprus, az Egyesült Királyság és Hollandia. Jelenleg [13 nemzeti partnerség](#) működik – ezek ihletője [az EU digitális munkahelyekkel foglalkozó nagykoalíciója](#) volt, amelyet 2013-ban indítottak a digitális készségek terén tapasztalható hiányosságok megszüntetése érdekében.

Az e-kormányzat digitális eszközöket és rendszereket alkalmaz annak érdekében, hogy jobb közszolgáltatásokban részesülhessenek a polgárok és a vállalkozások. Egyszerűbb, gyorsabb és olcsóbb ügyintézés tesz lehetővé a polgárok, vállalkozások és szervezetek számára. Amennyiben az egész EU-ban bevezetik, az éves megtakarítások elérhetik az 50 milliárd EUR-t. Decemberben a Parlament és a Tanács jóváhagyta az [ISA²-programra vonatkozó bizottsági terveket](#). Az ISA² 131 millió EUR-t biztosít majd az uniós közigazgatási rendszerek közötti, határokon és ágazatokon átnyúló akadálytalan kapcsolattartást lehetővé tevő interoperábilis digitális megoldások kialakítására.

A digitális technológiák mindennapi életünk valamennyi részét érintik. A [Parlament és a Tanács által áprilisban elfogadott jogszabálynak](#) köszönhetően 2018 áprilisától minden új gépjárművet felszerelnek e-szegélyhívó technológiával. Súlyos baleset esetén az e-szegélyhívó automatikusan hívja a 112-es egységes európai segélyhívó számot. Közli a segélyszolgálat a jármű pontos helyzetét, a baleset időpontját és az útírányt (ami az autópályákon igen fontos), még akkor is, ha a jármű vezetője nincs eszméleténél vagy nem képes telefonhívást kezdeményezni. A Bizottság becslése szerint a rendszer teljes körű kialakítását követően az e-szegélyhívó évente több száz ember életét mentheti meg, és gyorsabban biztosíthat segítséget a sérülteknek.

Szabványosítás

A szabványok a különböző rendszerek együttműködését biztosító fontos eszközök. Ösztönzik az innovációt, és megerősítik az uniós ipar versenyképességét. Szeptemberben a Bizottság [véleményeket kért a szabványokkal kapcsolatos prioritásokról](#) olyan területeken, mint a felhőalapú szolgáltatások, kiberbiztonság, e-egészségügy, intelligens közlekedés, intelligens városok és 5G-kommunikáció. Az 5G a kommunikációs hálózatok új generációja. Nem csupán gyorsabb lesz, de digitális jövőnk gerincét adja, és a [dolgok internetének](#) 1 billió EUR értékű uniós piacának alapjául szolgál majd. A dolgok internete kifejezés olyan új funkciók és alkalmazások gyűjtőneve, amelyek az összekapcsolt autóktól az intelligens otthonokig számos területet lefednek. 2020-ra a 2010-es szinthez képest várhatóan több mint 30-szorosára emelkedik a mobilinternet-forgalom. Ehhez az új helyhez a legmegfelelőbb megoldást az 5G technológia biztosítja. 2015-ben az EU mérföldkönek számító megállapodásokat írt alá [Kínával](#) és [Japánnal](#) az 5G-hálózatok kifejlesztése terén folyó globális versenyben való együttműködésről.

Az adatközpontú gazdaság és a felhőalapú számítástechnika lehetőségeinek minél jobb kihasználása

Óriási mennyiségű adat jön létre emberi munka vagy automatizált eljárások révén. A [nagy adathalmazok](#) (az ún. „big data”) katalizálhatják a gazdasági növekedést, az innovációt és a digitalizálást. Az e területre irányuló intézkedések előtt a Bizottság szeptemberben [nyilvános konzultációt](#) indított, hogy információkat gyűjtsön a szabad uniós adatforgalom előmozdítását, valamint az adathozzáférésre és az adatok tárolási helyére vonatkozó korlátozások kezelését célzó kezdeményezésekhez. A konzultáció azzal is foglalkozott, hogy miképpen könnyíthető meg a felhőszolgáltatások tanúsítása, a felhőszolgáltató-váltás és a „kutatási felhő” létrehozása. A jövőben e technológiák az uniós ipar központi részét fogják képezni. Az uniós intézmények maguk is elkötelezték magukat a felhőalapú számítástechnika felhasználása mellett. Decemberben [a Bizottság kiválasztott több vállalkozást](#), amelyek 2016-ban az összes uniós intézmény számára felhőalapú informatikai szolgáltatások széles körét biztosítják majd.

3. FEJEZET

„A jelenlegi geopolitikai események erősen emlékeztettek minket arra, hogy Európa túlzott mértékben szorul rá a kőolaj- és földgázimportra. Európa energiapolitikáját ezért egy új európai energiaunió létrehozásával szeretném megreformálni és átszervezni.”

Jean-Claude Juncker politikai iránymutatása, 2014. július 15.

Stabil és alkalmazkodóképes energiaunió és jövőbe mutató éghajlat-politika

Az Európai Unió 2015 elején elkötelezte magát arra, hogy biztonságos és megfizethető energiaellátást nyújtson az uniós polgároknak és vállalkozásoknak, ugyanakkor küzdjön az éghajlatváltozás okai ellen. Februárban elindult az energiaunióra vonatkozó kezdeményezés, amelynek célja, hogy segítsen a fogyasztóknak pénzt és energiát megtakarítani, a környezetet megóvni és biztosítani az ellátás biztonságát. Júliusban több olyan kapcsolódó javaslat is napvilágot látott, amely az EU kibocsátáskereskedelmi rendszerének felülvizsgálatát, az energiahatékonysági címke egyértelműbbé tételét, valamint a fogyasztók számára jobb feltételek teremtését irányozta elő. A Bizottság ezenkívül nyilvános konzultációt indított a villamosenergia-piac szerkezetének átalakításáról.

A Bizottság februárban közleményt tett közzé arról,

hogyan érhető el 2020-ig minden tagállamban a villamosenergia-hálózatok összekapcsolására vonatkozó 10%-os cél. 2015 végéig több villamosenergia-összekapcsolási projekt ismertetése is megtörtént; ezek összekötik északon a balti államokat, délen az Ibériai-félszigetet, továbbá Máltát az Unió többi részével.

Szeptemberben a Bizottság elfogadta új stratégiai energiatechnológiai tervét, amely az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiák fejlesztésének és bevezetésének felgyorsítását célozza.

A Bizottság novemberben közzétette az energiaunió helyzetéről szóló jelentést, amely bemutatta az energiaunióra vonatkozó keretstratégia elfogadása óta elért eredményeket. A stratégia végrehajtásához azonban még további erőfeszítésekre

lesz szükség, és 2016 döntő fontosságú év lesz az energiaunió megvalósítása szempontjából.

Az EU központi közvetítő szerepet töltött be az első, kötelező erejű világszintű éghajlat-változási megállapodás létrejöttében, amelyet decemberben 195 ország fogadott el Párizsban. A megállapodás olyan globális cselekvési tervet határozott meg, amely a globális felmelegedés mértékének jóval 2 °C alatt tartásával lehetővé teszi, hogy a világ elkerülje a veszélyes mértékű éghajlatváltozást. A megállapodás továbbá egyértelműen jelzi a befektetők, a vállalkozások és a döntéshozók felé, hogy a tiszta energiára történő globális áttérés immár visszafordíthatatlan folyamat, és az erőforrások terén ki kell váltani a szennyező fosszilis tüzelőanyagokat.

Energiaunió: biztonságos, fenntartható, versenyképes és megfizethető energia valamennyi európai számára

Februárban a Bizottság elfogadta [az energiaunióról szóló stratégiáját](#), amelynek alapját az [európai energiabiztonsági stratégia](#), valamint az Unió [2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai kerete](#) jelenti. 2014 októberében az uniós állam-, illetve kormányfők elfogadták a következő célértékeket: 2030-ra az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának az 1990-es szint-hez képest legalább 40%-kal való csökkentése, a megújuló energia arányának kötelezően legalább 27%-ra történő növelése EU-szerte, valamint az energiahatékonyság legalább 27%-os javítása az előrejelzésekhez képest. 2020-ig – 30%-os uniós szint szem előtt tartásával – sor fog kerülni az energiahatékonysági célkitűzés felülvizsgálatára. Tekintettel arra, hogy a kifogástalanul működő és összekapcsolt belső energiapiac alapvető fontosságú, az uniós vezetők abban is megállapodtak, hogy 2020-ig legalább 10%-ra kell növelni a villamos energia tagállamok közötti összekapcsolásának szintjét. 2030-ra azután 15%-os szint megvalósítása lesz a cél.

Az energiaunió alapvető célja az európai uniós fogyasztók és vállalkozások biztonságos, fenntartható és versenyképes energiaellátása. A fogyasztók számára megfizethető árakat, valamint fokozottabb versenyt és szélesebb kínálatot kell biztosítani, hogy pénzt és energiát takarítsanak meg.

Az energiaunió további célja, hogy a karbonszegény, éghajlatbarát gazdaság megvalósítása révén lehetővé tegye az éghajlatváltozással szembeni fellépést. A Bizottság februárban [közleményt tett közzé a decemberi párizsi globális éghajlat-változási megállapodással kapcsolatos elképzelésekről](#).

Az EU az általa felhasznált energia 53%-át importból szerzi be, egyes tagállamai pedig a gázbehozatal tekintetében egyetlen beszállítótól függenek. Az energiaforrások és -beszállítók diverzifikálása ezért az EU energiabiztonságának javításában és versenyképességének megőrzésében egyaránt kulcsfontosságú szerepet játszik. A szükséges diverzifikálás megvalósításához az EU tüzelőanyag-beszerezési lehetőségeket keres a világ más részein, feltérképezi az új technológiákat, továbbfejleszti a hazai erőforrásokat (többek között a biomasszát [az uniós erdőgazdálkodási stratégiával](#) összhangban), valamint javítja az új ellátási forrásokhoz való hozzáférést segítő infrastruktúrát.

A valódi piaci integrációt akadályozó tartós nehézségek, a koordinálatlan nemzeti politikák és a harmadik országokkal szembeni közös álláspont hiánya gátolták az energiaunió megvalósítása terén az előrehaladást.

Az energiaunió stratégiája öt dimenzióan alapul:

- ▶ energiabiztonság, szolidaritás és bizalom;
- ▶ teljesen integrált európai energiapiac;
- ▶ a kereslet csökkentését elősegítő energiahatékonyság;
- ▶ a gazdaság dekarbonizációja;
- ▶ kutatás, innováció és versenyképesség.

Az energiaunió csak akkor lehet sikeres minden tagállamban, ha az elkövetkező években uniós és tagállami szinten is számos kezdeményezés születik.

Az uniós kohéziós politika a gyakorlatban járul hozzá az energiaunió célkitűzéseéhez. Az európai strukturális és beruházási alapokból több mint 110 milliárd EUR áll rendelkezésre. Ennek egy része a karbonszegény gazdaság, többek között a fenntartható energiába és a multimodális városi közlekedésbe történő beruházások finanszírozását szolgálja az uniós tagállamokban. Ezenkívül jelentős támogatás áll rendelkezésre az energiahatékonysággal és a karbonszegény közlekedési ágazattal kapcsolatos, valamint némi támogatás a nagyobb intelligens energia-infrastruktúrával kapcsolatos beruházásokra.

Az energiaunió stratégiájának elfogadását követően Maroš Šefčovič alelnök úgy döntött, hogy 2015-ben meglátogatja az összes tagállamot, hogy közelebb hozza az energiaunió gondolatát a tagállamokhoz és az érdekeltekhez. Ezek az utak lehetővé tették, hogy párbeszédet folytasson a kormányokkal, a nemzeti parlamentekkel, az energiaágazat és más ágazatok képviselőivel, valamint a szociális partnerekkel, a fogyasztókkal és a diákokkal.

Az energiaunióról szóló, a Bizottság által novemberben közzétett első helyzetjelentés megvizsgálta az addigi kilenc hónap alatt elért eredményeket, meghatározta a 2016-ra vonatkozó fő területeket, valamint uniós, tagállami és regionális szintű politikai következtetéseket vont le. A jelentésből kiderült,

TUDATOS ENERGIAFOGYASZTÁS

A jövő villamosenergia-piaca a fogyasztók szolgálatában

Energiahatékony termékeket vásárolva évente akár

465 EUR-t megtakaríthat

Termeljen maga is energiát, és

csökkentse

energiaszámláit.

Felesleget termel?

A hálózatnak eladva

pénzt kereshet

Áttekinthető és rendszeres számlainformációk – állítsa be a fogyasztást, és takarítson meg akár évi

10%-ot

Közérthető és

összehasonlítható

szolgáltatói ajánlatok –

váltson szolgáltatót, és

takarítson meg több

száz EUR-t évente

#EnergyUnion

Ismerje meg jogait

Kérje, ami jár:

ec.europa.eu/energy-consumers

Gazdálkodjon okosan intelligens fogyasztásmérővel, és takarítson meg akár évi

30%-ot

hogy az energiaunió stratégiája a (többek között a megújuló energia révén megvalósuló) dekarbonizáció és az energiabiztonság mellett eredményes volt az energiahatékonyság, a belső energiapiac, valamint a kutatás, az innováció és a versenyképesség területén is. A jelentés azonban azt is elismeri, hogy az energiaunió célkitűzéseinek maradéktalan teljesítése érdekében még sok a tennivaló.

Az energiaunió végrehajtásának fő eszköze egy megbízható és átlátható irányítási mechanizmus. A jelentés továbbá iránymutatást adott a tagállamoknak a 2021 és 2030 közötti időszakra vonatkozó integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervek kidolgozásához.

Az EU energiarendszerének átalakítása

A Bizottság júliusban bemutatta az energiafogyasztói érdekeket szolgáló új irányvonal megvalósítására, az európai villamosenergia-piac szerkezetének átalakítására, az EU kibocsátáskereskedelmi rendszerének felülvizsgálatára és az energiahatékonyságot jelölő címkézés aktualizálására irányuló kezdeményezéseit.

Az energiafogyasztók felelősségvállalásának ösztönzése

A Bizottság javaslata hárompilléres stratégián alapul:

- ▶ jobb tájékoztatás és a fellépések széles kínálata révén a fogyasztók támogatása abban, hogy pénzt takarítsanak meg és aktívan részt vegyenek a piacon;
- ▶ a fogyasztói bizalom növelése és a fogyasztóvédelem javítása az energiafogyasztással kapcsolatos jogok, valamint az adatgazdálkodás, -védelem és -biztonság területén;
- ▶ a fogyasztók aktív szerepének elősegítése az interoperábilis intelligens technológiák teljes mértékű kihasználása révén.

A villamosenergia-piac szerkezetének átalakítása

Az energiaunió céljainak megvalósításához az európai uniós villamosenergia-rendszer alapvető átalakítására van szükség. Az [energiapiac újratervezéséről](#) szóló bizottsági közlemény nyomán nyilvános konzultáció indult arról, hogy miként kellene a villamosenergia-piacot átalakítani. A konzultáció eredményei az energiabiztonság erősítésére, a fogyasztói elvárásoknak való megfelelésre és az új technológiák előnyeinek érezhetővé tételére fognak szolgálni. Az eredmények segíteni fognak annak meghatározásában is, milyen módjai vannak a befektetések megkönnyítésének.

Jövőképes európai kibocsátáskereskedelem

Júliusban a Bizottság a 2020 utáni időszakot követő uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer felülvizsgálatára irányuló javaslatot nyújtott be annak érdekében, hogy a rendszer maradéktalanul meg tudjon felelni a következő évtizedben elérendő kibocsátáscsökkentési céloknak. A javaslat az első olyan jogalkotási lépés, amely [azon uniós kötelezettségvállalást hivatott megvalósítani, hogy az EU-n belüli üvegházhatásúgáz-kibocsátást 2030-ra legalább 40%-kal csökkentsük](#). A javaslat – a párizsi éghajlat-változási csúcstalálkozó közeledtével – erőteljes üzenetet közvetített a nemzetközi közösség számára.

A javaslat három fő részből áll: a kibocsátáscsökkentés ütemének felgyorsítása 2020 után, célzottabb szabályok az ingyenes kibocsátási jogok iparágak közötti elosztására vonatkozóan a nemzetközi versenyképesség megőrzése érdekében, valamint több forrás a szén-dioxid-kibocsátás csökkentését célzó innováció és az energiaágazat korszerűsítésének támogatására.

AZ UNIÓS KIBOCSÁTÁSKERESKEDELMI RENDSZER

Forrás: Európai Bizottság.

Az energiahatékonysági címke felülvizsgálata az egyértelműbb tájékoztatás érdekében

Az uniós energiahatékonysági címkézés 20 évvel ezelőtti bevezetése óta ösztönzi az egyre energiahatékonyabb termékek kifejlesztését. Ennek eredményeképpen a jelenlegi energiahatékonysági címke túl összetetté vált. 2015-ben [a Bizottság javasolta az eredeti, A-tól G-ig terjedő beosztású energia-címkéhez való visszatérést](#), amely egyszerűbb és könnyen értelmezhető a fogyasztók számára.

Stratégiai energiatechnológiai terv

A Bizottság szeptemberben új [stratégiai energiatechnológiai tervet](#) fogadott el, melynek előzetes költségvetése 71,5 milliárd EUR. A terv célja, hogy a kutatás koordinálása és a projektek finanszírozásának támogatása révén elősegítse az alacsony szén-dioxid-kibocsátású új technológiák fejlesztését és a költségek csökkentését.

Az Európai Unió energia- és éghajlat-politikájának technológiai dimenziója tekintetében a korszerűsítési terv 10 célirányos kutatási és innovációs fellépést javasol. Ezek hozzá fognak járulni az energia-rendszer átalakításának felgyorsításához, továbbá a munkahelyteremtéshez és a növekedéshez. A hatékonyabb és egyszerűbb irányítási szerkezet bevezetése révén javulni fog a nemzeti kormányok, az iparágak és a kutatási intézmények közötti koordináció. Jobb lesz az új innovációk támogatását és az új technológiák piaci megjelenését szolgáló kockázatfinanszírozáshoz való hozzáférés is.

Összekapcsolt energiapiac

Az energiaunióra vonatkozó stratégia részeként a Bizottság februárban közleményt tett közzé arról, hogyan érhető el 2020-ig minden tagállamban [a villamosenergia-hálózatok összekapcsolására vonatkozó 10%-os cél](#). Ez azt jelenti, hogy minden tagállamnak olyan elektromos vezetékeket kell kiépítenie, amelyeken keresztül az erőműveiben előállított villamos energia legalább 10%-a a szomszédos tagállamokba szállítható. Már 22 tagállam jó úton halad a cél teljesítése felé, de egyes régiókban még mindig nem megfelelő a kapcsolódás mértéke.

Márciusban a Bizottság elnöke Spanyolország és Portugália miniszterelnökével és Franciaország elnökével aláírta a madridi nyilatkozatot. A nyilatkozat megnyitja az utat az Ibériai-félsziget és az EU többi részének energiapiaca közötti jobb összeköttetés megvalósítása előtt. Egy új, a Dél- és Nyugat-Európa összekapcsolásával foglalkozó regionális magas szintű munkacsoport fog gondoskodni a madridi nyilatkozatban meghatározott alapvető infrastrukturális projektek terén elért haladás nyomon követéséről, valamint megfelelő támogatást fog nyújtani az infrastruktúra kiépítéséhez.

(Balról jobbra, ülve) Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke, François Hollande francia elnök, Mariano Rajoy spanyol miniszterelnök, valamint Pedro Passos Coelho portugál miniszterelnök aláírják az Ibériai-félsziget és az uniós energiapiac jobb összekötése érdekében elfogadott madridi nyilatkozatot. Madrid, Spanyolország, 2015. március 4.

Áprilisban Málta és Olaszország miniszterelnöke hivatalosan felavatta a két tagállam közötti villamosenergiarendszer-összekötőt. Ennek köszönhetően Málta most már kapcsolódik az európai energiahálózathoz.

Júliusban a tagállamok megegyeztek abban, hogy az [Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz](#) keretében beruháznak 20 fő transeurópai energiaügyi infrastruktúra-projektbe. Az eszköz keretében az energetikai infrastruktúra támogatására a 2014 és 2020 közötti időszakban 5,35 milliárd EUR költségvetés áll rendelkezésre. Júniusban jelent meg a második pályázati felhívás, 550 millió EUR indikatív költségvetéssel.

Októberben került sor a Lengyelország és Litvánia közötti gázrendszer-összekötő megépítésére vonatkozó támogatási megállapodás aláírására, amely véget vet a balti-tengeri régió elszigeteltségének.

Taavi Rõivas észt miniszterelnök, Dalia Grybauskaitė litván elnök, Laimdota Straujuma lett miniszterelnök, Ewa Kopacz lengyel miniszterelnök, valamint Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke bejelentik a Lengyelország és Litvánia földgázvezeték-rendszereit összekötő projektet. Brüsszel, 2015. október 15.

A Bizottság novemberben elfogadott 195 kulcsfontosságú energiainfrastruktúra-projektet. A [közös érdekű projektként](#) is ismeretes projektek hozzá fognak járulni az Európai Unió energetikai és éghajlat-politikai céljainak megvalósításához. A projekteket gyorsított engedélyezési eljárások és korszerűsített szabályozási feltételek segítik, valamint az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközből pénzügyi támogatásban részesülhetnek.

Decemberben került sor a Litvániát Lengyelországgal és Svédországgal összekötő két új összekapcsolt villamosenergia-hálózat hivatalos felavatására. A LitPol Link összekapcsolja a litvániai Alytust a lengyelországi Ettkel, a NordBalt pedig a svédországi Nybrót a litvániai Klaipedával. A balti államok villamosenergia-piacai az első alkalommal fognak kapcsolódni a svéd és lengyel villamosenergia-hálózatokhoz, és ezáltal a balti államok és Lengyelország meg tud felelni a villamosenergia-hálózatok összekapcsolására vonatkozó 10%-os célkitűzésnek.

Éghajlatváltozás és a Párizsi Egyezmény

Decemberben 195 ország elfogadta az éghajlatváltozás elleni első világszintű, egyetemes és jogilag kötelező erejű megállapodást. A megállapodás értelmében – amelynek aláírása nagyban köszönhető az EU

erőfeszítéseinek – minden ország elkötelezte magát, hogy intézkedést hoz az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése érdekében, hogy ezáltal a globális hőmérséklet-növekedés az iparosodás előtti szintekhez képest „jóval” 2 °C alatt maradjon, és elkerüljük az éghajlatváltozás legveszélyesebb hatásait.

Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású világ gazdaságra való áttérés felgyorsítására irányuló új globális éghajlat-változási egyezmény elfogadása a nemzetközi közösség évek óta tartó azon igyekezetének a kiteljesedését jelenti, hogy létrejöjjön egy egyetemes, többoldalú éghajlat-változási megállapodás.

Carole DIESCHBOURG luxemburgi környezetvédelmi miniszter az Európai Unió Tanácsa elnökségének képviselőjeként (balról a harmadik), valamint Miguel Arias CAÑETE, az Európai Bizottság tagja (jobbról a negyedik) az éghajlat-változási konferencián az elkötelezett országok delegációjának élén. Párizs, Franciaország, 2015. december 12.

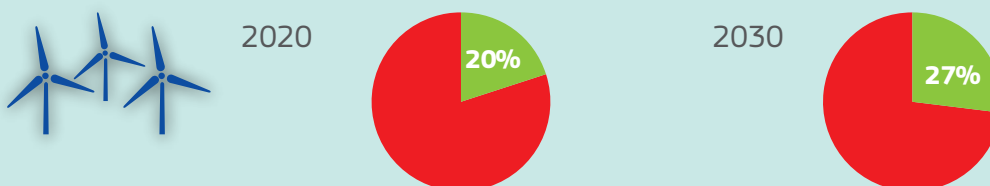
Tekintettel a Kiotói Jegyzőkönyv részes feleinek korlátozott számára, valamint 2009-ben Koppenhágában a megállapodás elmaradására, az EU a fejlett és fejlődő országokból álló széles koalíciót hozott létre az ambiciózus célok támogatására. A koalíció meghatározó volt a párizsi konferencia sikerének szempontjából.

AMBICIÓZUS ÉGHAJLAT-POLITIKA 2030-IG

Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás legalább **40%-os** csökkentése

A megújuló energia energiaszerkezetbeli részarányának **27%-ra** növelése

Az energiahatékonyság legalább **27%-os** növelése

Az országok által tett kibocsátáscsökkentési vállalások – más néven tervezett nemzeti hozzájárulások – fontos áttörést hoztak. Az egyes országok márciusban kezdték el vállalásaik bejelentését, kezdetben igen kis számban. Az EU a jelentős gazdasági szereplők közül elsőként jelentette be hozzájárulását: kötelezettséget vállalt arra, hogy az egész gazdaságra kiterjedő, kötelező erejű célként 2030-ig az 1990-es szinthez képest legalább 40%-kal csökkenti kibocsátását. A párizsi konferencia végére a világ majdnem minden országa – köztük többen eddig először – átfogó kibocsátáscsökkentési tervet terjesztett elő. A politikai akarat eddig példa nélküli megnyilvánulása egyértelműen jelzi, hogy megtörtént az elmozdulás, és az intézkedéseket már nemcsak egyesek, hanem mindenki felkarolja.

Párizsban a kormányok a következő fő pontokban egyeztek meg:

- ▶ Hosszú távon a globális éves átlaghőmérséklet emelkedését az iparosodást megelőző szinthez képest jóval 2 °C alatt tartják, és erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy az emelkedés mindössze 1,5 °C legyen.
- ▶ Célul tűzik ki, hogy az üvegházhatású gázok globális kibocsátásainak lehető leghamarabb tetőzniük, majd a rendelkezésre álló legjobb tudományos eredményekkel összhangban gyorsan csökkenniük kell, hogy az évszázad második felére az üvegházhatásúgáz-források és -nyelők egyensúlyba kerülhessenek.
- ▶ A tudományos eredményeknek megfelelő, ambiciózusabb kibocsátáscsökkentési célkitűzések meghatározása céljából öt évenként összegyűlnek.
- ▶ Az átláthatóság és a felügyelet biztosítása érdekében beszámolnak egymásnak és a széles közönségnek arról, hogyan haladnak célkitűzéseik teljesítésével.
- ▶ A fejlett országok a 2020-ig érvényes közös célkitűzésük szellemében továbbra is évi 100 milliárd dollárt mozgósítanak a fejlődő országok éghajlatváltozás elleni tevékenységeinek támogatásához, és e célkitűzést meghosszabbítják 2025-ig, amikor is új közös célértéket határoznak meg.

Az EU elkötelezett a fejlődő országoknak az éghajlatváltozás ellen folytatott küzdelemhez nyújtott segítség fokozása mellett

2014-ben az EU és tagállamai 14,5 milliárd EUR forrást biztosítottak arra, hogy segítsenek a fejlődő országoknak az üvegházhatásúgáz-kibocsátásukat csökkenteni és alkalmazkodni az éghajlatváltozás következményeihez. Ez a jelentős növekedés azt mutatja, hogy az EU határozott szándéka méltó módon kivenni a részét a 2009-ben kitűzött, 100 milliárd dollár összegű célkitűzésből, amelyet a 2020-ig tartó időszakban évente csoportosítanak át a fejlett országok költségvetéséből a fejlődő országokéba. A 2014–2020 közötti időszakban az uniós költségvetés legalább 20%-a az éghajlatpolitikával kapcsolatos projektekre fordítandó. A 2014 és 2020 közötti időszakban átlagosan évi 2 milliárd EUR állami támogatás fog a fejlődő országokban megvalósuló intézkedésekre irányulni.

Az éghajlatvédelmi intézkedésekhez nyújtott uniós finanszírozás

Az Unió polgárai támogatják az éghajlatváltozással kapcsolatos közös globális fellépést

A párizsi csúcstalálkozó kezdete előtt pár nappal közzétett, [az éghajlatváltozásról szóló Eurobarométer tematikus felmérés](#) tanúsága szerint az éghajlatváltozás továbbra is központi kérdés az európaiak számára, 91%-uk tekinti azt súlyos problémának. Az Európai Unióban tízből több mint kilencen (93%) úgy gondolják, hogy az éghajlatváltozás ellen csak a világ összes országának összefogásával lehet hatékonyan küzdeni.

Éghajlatváltozás – mit tesz az EU?

4. FEJEZET

„A fokozódó globalizáció idején Európa legjobb eszköze a belső piac. Azt akarom ezért, hogy a következő Bizottság az egységes piac erejére építsen, és teljes körűen, minden szempontból kihasználja annak potenciálját.”

Jean-Claude Juncker politikai iránymutatása, 2014. július 15.

Megerősített iparon alapuló, mélyebb és méltányosabb belső piac

38

A Bizottság 2015-ben célul tűzte ki, hogy az egységes uniós piac erejére építkezve teljes körűen kihasználja annak potenciálját. Az egységes piac jelenleg is könnyebb hozzáférést tesz lehetővé számos termékhez és szolgáltatáshoz, ezenfelül alacsonyabb árakat, jobb kereskedelmi lehetőségeket és magasabb biztonsági és környezetvédelmi szabványokat biztosít.

A Bizottság még tovább kívánja fejleszteni az egységes piacot, hogy az uniós vállalkozások és iparágak sikerrel érvényesülhessenek a világgazdaságban. A Bizottság ezért októberben bejelentette az **egységes piaci stratégiát**, amely új lehetőségeket hivatott teremteni a fogyasztók és a vállalkozások számára egyaránt.

A Bizottság az ősz során létrehozta a **tőkepiaci**

uniót, amelyet egy 33 intézkedésből álló **cselekvési terv** kísért. Mindezek az intézkedések megkönnyítik a kisebb vállalkozásoknak a tőkepiacokhoz való hozzáférést és a szükséges finanszírozás megszerzését. A finanszírozáshoz való hozzáférés ugyanis kulcsszerepet játszik az Unió pénzügyi stabilitásának biztosításában.

Az Uniónak szüksége van egy olyan jogi keretre is, amely biztosítja a vállalati nyereségek méltányos és hatékony adóztatását. A vonatkozó intézkedések célja az adóterhek méltányos elosztása, a fenntartható növekedés és a beruházások ösztönzése, valamint a finanszírozási források diverzifikálása és a gazdasági versenyképesség megerősítése. A Bizottság márciusban **intézkedéscsomagot** terjesztett elő a társasági

adózás átláthatóságának fokozása érdekében; ezt júniusban a méltányosabb és hatékonyabb társasági adózás biztosítását célzó átfogó megközelítés kialakítására irányuló **cselekvési terv** követte. A Bizottság az év folyamán állami támogatási ügyekben indított vizsgálatok útján tisztázta, hogy egyes tagállamok adókedvezményeket biztosítottak-e bizonyos kiválasztott társaságoknak.

Az egységes piaci stratégia

Az **egységes piac** szabadabb mozgást biztosít az áruk, a szolgáltatások, a tőke és az emberek számára. Lehetőségeket nyit meg a szakemberek és a vállalkozások előtt, valamint bővebb kínálatot és alacsonyabb árakat biztosít a fogyasztóknak. Az egységes piac lehetővé teszi, hogy az emberek szabadon eldöntsék, hova szeretnének utazni, és hol szeretnének élni, dolgozni vagy tanulni. Előfordul azonban, hogy a gyakorlatban nem lehet kihasználni ezeket a lehetőségeket, mert nem ismerik vagy nem hajtják végre az egységes piacra vonatkozó szabályokat, vagy indokolatlan akadályok gátolják azok érvényesülését. A Bizottság októberben elfogadta az **egységes piaci stratégiát**, amely számos fellépést irányzott elő ezen a területen. Az intézkedések célja a megosztásalapú gazdaság kiegyensúlyozott fejlődésének megteremtése, a kis- és középvállalkozások és az induló vállalkozások növekedésének segítése, a határok nélküli szolgáltatás piac kézzelfogható valósággá való átváltása, a kiskereskedelmi ágazat korlátozásainak enyhítése, valamint a fogyasztók és a vállalkozók hátrányos megkülönböztetésének megelőzése. A stratégia ezenfelül lehetővé teszi az Unió szabványrendszerének korszerűsítését, a közbeszerzések fokozott átláthatóságának, hatékonyságának és elszámoltathatóságának biztosítását, valamint a szellemi tulajdonra vonatkozó szabályozás európai keretének megszilárdítását. Mindez várhatóan érezhető gyakorlati haszonnal jár majd az emberek mindennapi életében.

Az egységes piaci stratégia

A stratégia, amelynek középpontjában a szolgáltatási és a termékpiacok állnak, kiegészíti a Bizottság által a **beruházások ösztönzése**, a versenyképesség és a **finanszírozáshoz való hozzáférés** javítása, a **belső energiapiac** megfelelő működésének biztosítása, valamint a **digitális egységes piac** kínálat lehetőségei kihasználása érdekében tett erőfeszítéseket.

Egységes piaci integráció

„Az **egységes piac integrációja és a versenyképesség az Európai Unióban és tagállamaiban**” című, a Bizottság által októberben, a 2015. év tekintetében közzétett jelentés mélyrehatóan elemezte a gazdasági integráció állapotát és a versenyképességet az Unióban. Bár az év során egyértelműen megmutatkoztak a gazdasági fellendülés jelei a térségben, a fenntartható gazdasági növekedés helyreállításához célzott reformokra van szükség. A jelentésből kiderül, hogy továbbra is strukturális, magatartási és szabályozási akadályok fogják vissza az egységes piac átfogó teljesítményét. Már a meglévő szabályok végrehajtásának és érvényesítésének javításával is jelentős előrehaladást lehetne elérni, különösen a szolgáltatási piacok terén.

Tőkepiaci unió

A Bizottság 2015-ben javaslatot tett a **tőkepiaci unió** megvalósítására, amely alkalmasabbá tenné a pénzügyi piacokat a reálgazdaság támogatására. A kezdeményezés célja a pénzügyi piacok

szétaprózódottságának csökkentése, a finanszírozási források diverzifikálása, a határokon átnyúló tőkeáramlás megerősítése és a vállalkozások – elsősorban a kis- és középvállalkozások – finanszírozási eszközökhöz való hozzáféréseinek javítása.

Finanszírozás mobilizálása Európa növekedésének érdekében

A tőkepiaci unió az adófizetők pénzének célzott felhasználásával törekszik az uniós gazdaság fellendítésére, ami rendkívül előnyös az uniós fogyasztók számára. A Bizottság februárban közzétette a tőkepiaci unió kiépítéséről szóló [zöld könyvet](#), majd szeptemberben a [tőkepiaci unióra vonatkozó cselekvési tervet](#), amely három kiemelt szakpolitikai terület fejlesztésére összpontosít. Az első ilyen terület a vállalkozások finanszírozáshoz való hozzáféréseinek elősegítése egész Európában, különös tekintettel az induló vállalkozásokra, a kis- és középvállalkozásokra és az infrastrukturális projektekre. A második szakpolitikai cél a beruházók által rendelkezésre bocsátott finanszírozási források növelése és diverzifikálása úgy az Unióban, mint világszerte. A harmadik terület pedig a piacok működésének javítása, azaz a beruházók és a finanszírozást igénylők közötti kapcsolatok hatékonyságának és eredményességének fokozása mind a tagállamokon belül, mind azok között.

A Bizottság ezenkívül [értékpapírosításról szóló javaslatokat](#) is előterjesztett, hogy felszabadítsa a bankok tőkéjét a jövőbeni hitelezés céljára. A beruházások ösztönzése érdekében javaslatot tett továbbá az [infrastrukturális projektek kezelésének módosítására](#), konzultációt indított a [kockázati tőkéről](#), a [fedezett kötvényekről](#) és a [lakossági pénzügyi szolgáltatásokról](#), és konzultációs felhívást tett közzé a [pénzügyi szabályozás kumulatív hatása](#) kapcsán. Novemberben a Bizottság közzétette a [tájékoztatók rendszerének módosítására irányuló javaslatot](#), amelynek célja tőke előteremtése Uniós-szerte a vállalkozások növekedésének elősegítésére, ügyelve ugyanakkor az eredményes befektetővédelem biztosítására. Decemberben megállapodás született az értékpapírosításról szóló javaslatokra vonatkozó tanácsi általános megközelítésről.

Jonathan Hill, az Európai Bizottság tagja (jobbról az ötödik az első sorban) a Londoni Értéktőzsde nyitóünnepségén elnököl. London, Egyesült Királyság, 2015. október 2.

A közbeszerzések átláthatóságának és versenyjellegének fokozása

Az árukra, kivitelezési munkákra és szolgáltatásokra fordított közkiadások teszik ki az Unió bruttó hazai termékének mintegy 18%-át, ezért a közbeszerzések rendkívül fontos szerepet játszanak Európa gazdaságának fellendülésében. Ha sikerülne egész Európában biztosítani az átlátható és versenyzetesen alapuló közbeszerzést, az számos üzleti lehetőséget nyitna meg az uniós vállalkozások előtt, és hozzájárulna a munkahelyteremtéshez.

A Bizottság szeptemberben iránymutatásokat adott ki a nemzeti, regionális és helyi önkormányzatoknak az alkalmazandó [uniós közbeszerzési szabályokról](#). Az iránymutatások segítenek majd a hatóságoknak, hogy gyorsabban tudjanak reagálni válság esetén, és ki tudják elégíteni a legsürgetőbb lakhatási, ellátási és segítségnyújtási szükségleteket.

A Bizottság továbbra is támogatja és ösztönzi az elektronikus közbeszerzésre és az elektronikus számlázásra való áttérést a tagállamokban. Ennek keretében az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközből és az európai strukturális és beruházási alapokból származó támogatások formájában közvetlen támogatást nyújt az informatikai rendszerek és az Európán belüli interoperabilitás fejlesztésére.

A munkavállalók mobilitásának elősegítése

Noha több mint 8 millió uniós polgár dolgozik másik tagállamban, nem mindig könnyű külföldön munkát találni és elismertetni a szakképesítést. A Bizottság 2015-ben is sokat tett az uniós munkaerőpiac fejlesztéséért és azért, hogy megkönnyítse a munkavállalóknak a lakóhelyüktől eltérő tagállamban való munkavégzést.

Prioritást élvez a készségkereslet és a készségkínálat eredményes és gyors összehangolása, amelynek köszönhetően az emberek és a vállalkozások Unió-szerte a lehető legjobban kiaknázhatják a nemzeti és a határokon átnyúló munkavállalói mobilitás gazdasági potenciálját. A munkavállalók az [EURES portál](#) segítségével könnyen hozzáférhetnek a tagállamok állami foglalkoztatási szolgálatainál nyilvántartott összes állásajánlatot tartalmazó adatbázishoz, és online összevethetik azokat saját álláspályázataikkal. Az év során a Parlament és a Tanács jóváhagyta az e területen folytatott együttműködés megerősítésére irányuló bizottsági javaslatot.

Az új [európai szakmai kártyának](#) köszönhetően bizonyos szakmák képviselői (például ápolók, gyógyszerészek, gyógytornászok és ingatlanügynökök) könnyebben vállalhatnak munkát valamely másik tagállamban. 2016-tól a szakképzett munkavállalók a kártyával bizonyítani tudják, hogy átmentek az adminisztratív ellenőrzéseken, és hogy a fogadó tagállam elismerte a szakképesítésüket. A Bizottság ugyanakkor riasztási mechanizmust vezet be, hogy megvédje az embereket a megfelelő szakképesítéssel nem rendelkező munkavállalóktól. Ennek érdekében júniusban végrehajtási rendeletet fogadott el, és a tagállamokkal együttműködve arra törekszik, hogy a kártya 2016 januárjára használatra kész legyen.

A Bizottság által decemberben előterjesztett [európai akadálymentesítési intézkedéscsomag](#) célja a fő akadálymentes termékek és szolgáltatások egységes piacának fejlesztése és a fogyatékkal élő társadalmi-gazdasági részvételének elősegítése. Az egész Unióra érvényes akadálymentesítési követelmények nemcsak a mintegy 80 millió fogyatékkal élő uniós polgár számára lennének előnyösek, hanem a külföldi piacuk kiépítését tervező vállalkozások számára is. Az intézkedéscsomag eredményeképpen versenyképesebb árakon szélesebb választék állna rendelkezésre akadálymentes termékekből és szolgáltatásokból.

A szellemi tulajdon védelme

A tudásalapú gazdaság-fejlesztés során a szellemi tulajdon védelme fontos tényező úgy az innováció és a kreativitás előmozdítása, mint a foglalkoztatás bővítése és a versenyképesség fokozása tekintetében. Az Unió 2015-ben három fontos területen – az egységes hatályú európai szabadalom, a védjegyek reformja és az üzleti titkok védelme terén – is jelentős előrehaladást ért el.

Az [egységes hatályú európai szabadalom](#) különösen azoknak az innovatív uniós induló vállalkozásoknak és kis- és középvállalkozásoknak lesz fontos, amelyek tevékenységüket más tagállamokba is ki kívánják terjeszteni. A szabadalom az illetékes tagállam általi ratifikálását követően azonnal hatályba lép. Az egységes hatályú európai szabadalom célja az egyszerű és megfizethető szabadalomvédelem biztosítása az Unió teljes területén. Ennek érdekében az intézkedés az összes részt vevő tagállam által követendő egységes eljárást vezet be a szabadalmak bejegyzésére, és Japánhoz, az Egyesült Államokhoz és más országokhoz képest alacsonyabb szabadalmaztatási költségeket tesz lehetővé.

A védjegylajstromozás kulcsszerepet játszik a márkaépítésben és -oltalomban. Az év során a Parlament és a Tanács elfogadta a Bizottság által benyújtott, a [védjegyreformra irányuló intézkedéscsomagot](#), amely az Unió egész területén hozzáférhetőbbé és hatékonyabbá teszi a védjegy-lajstromozási rendszereket a vállalkozások számára. A reform célja ezenfelül az innovatív vállalkozások működési feltételeinek javítása és hatékonyabb oltalom biztosítása a védjegyeknek a hamisítással szemben. A csomag egy 2016 márciusában hatályba lépő [rendeletből](#) és egy 2016 januárjától alkalmazandó [irányelvből](#) épül fel.

Az uniós vállalkozások egyre inkább ki vannak téve az [üzleti titokkal](#) való visszaélés veszélyének. A Bizottság 2013 novemberében javaslatot tett egy közös szabályrendszerre, amely üzleti titokkal való visszaélés esetén megkönnyítené a civil társadalom számára az egységes uniós fellépést. A Parlament, a Tanács és a Bizottság 2015 decemberében előzetes megállapodást kötött a javaslatról. Miután a javaslat jogerőre emelkedik, az Unió még kedvezőbb környezetet biztosít majd az innováció és az üzleti tevékenység számára. Az új szabályok fontos szerepet fognak játszani a verseny ösztönzésében, a vállalkozások kutatásba és innovációba való beruházásához biztosított feltételek javításában és a know-how megosztásának előmozdításában Unió-szerte.

Tisztességesebb verseny

A versenypolitika végrehajtása jelenti az egyik legfőbb eszközt az egységes piac működésének garantálása érdekében. A tisztességes verseny biztosítása egyaránt hasznos a polgároknak és a vállalkozásoknak, mert megakadályozza, hogy egyes vállalatok visszaéljenek piaci erőfölényükkel. A versenypolitika visszatartja a cégeket attól, hogy kartellbe tömörüljenek (és ennek keretében például rögzítsék az árakat), illetve bírsággal sújtja őket, ha mégis így tesznek. A versenypolitika gondoskodik róla, hogy a vállalatok összeolvadása ne járjon versenyellenes következményekkel, és biztosítja, hogy a vállalkozásoknak nyújtott állami támogatás ne gyakoroljon indokolatlan versenytorzító hatást.

A kartellek megóvják résztvevőiket a versenyhelyzettől, így azok magasabb árakat szabhatnak; emellett a kartellben részt vevő cégekre nem nehezedik nyomás, hogy fejlesszék termékeiket, vagy hatékonyabbá tegyék azok előállítását. Mindennek pedig a fogyasztók fizetik meg az árát, amikor szűkebb választékból válogatva gyengébb minőségű termékeket kell megvásárolniuk magasabb áron, ami pedig kedvezőtlenül hat a gazdaság egészének versenyképességére.

2015-ben a Bizottság az állami támogatások szoros nyomon követése útján törekedett a versenyképesség és az innováció támogatására: egyrészt igyekezett megakadályozni, hogy állami pénzből állítsák talpra a rosszul teljesítő vállalatokat, másrészt pedig egyenlő versenyfeltételeket kívánt biztosítani, ami kedvező táptalajt jelent az innovatívabb vállalkozások számára. Az év során összesen 6,1 millió EUR összegű jogellenes állami támogatás visszavételére került sor.

Az állami támogatásokkal kapcsolatos végrehajtási intézkedések szintén nagy hangsúlyt fektettek az egységes piac prioritásaira, így többek között az energia-, a digitális és a pénzügyi ágazatra.

Légi közlekedési stratégia

A Bizottság a magas biztonsági és környezetvédelmi normák fenntartása és az innováció ösztönzése mellett törekedett az uniós légi közlekedési ágazat versenyképességének fokozására. Ajánlatot tett például több új nemzetközi megállapodás megtárgyalására, hogy több és olcsóbb útvonal álljon az utasok rendelkezésére, és új üzleti lehetőségek nyíljanak meg az uniós vállalkozások előtt. A Bizottság által decemberben bejelentett **uniós légi közlekedési stratégia** meghatározza, hogy milyen jellegű innovációra és digitális technológiákra van szükség ahhoz, hogy hatékonyabban igazgathassuk légi közlekedésünket, és maradéktalanul kiaknázhassuk a drónokban rejlő piaci potenciált.

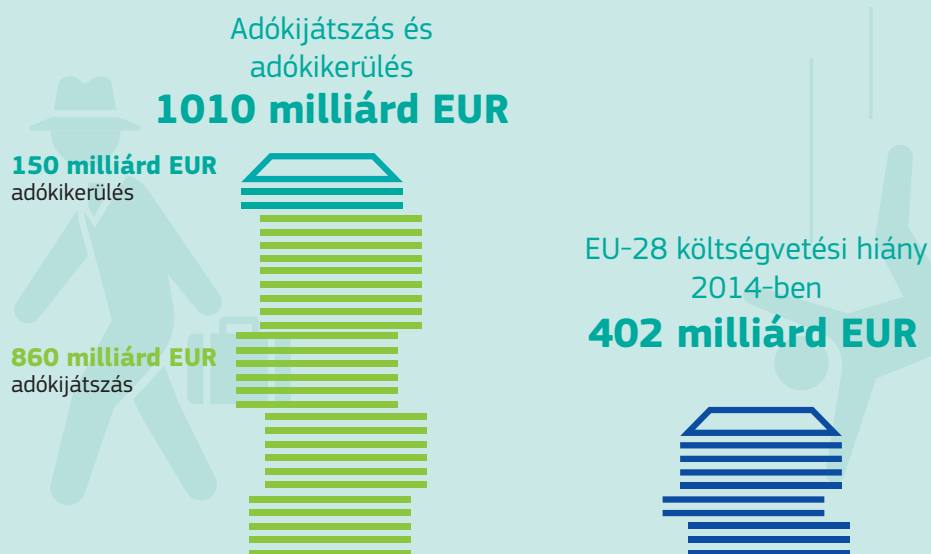

Violeta Bulc, az Európai Bizottság tagja a zaventemi repülőtérre látogat. Belgium, 2015. július 2.

Adózás

Az adóterhek méltányos megosztása, a fenntartható növekedés és a beruházások ösztönzése, a gazdaság finanszírozási forrásainak diverzifikálása és a gazdaság versenyképességének javítása érdekében az Uniónak szüksége van egy olyan jogi keretre, amely biztosítja a vállalati nyereségek méltányos és hatékony adóztatását. A társasági adózás a méltányos és hatékony adórendszer alapvető eleme.

TÖBB MILLIÁRD EURÓNYI BEVÉTELKIESÉS A TAGÁLLAMOKBAN

Átláthatóság és küzdelem az adókikerülés ellen

A Parlament februárban létrehozta a feltételes adómegállapításokkal és jellegükben vagy hatásukban hasonló egyéb intézkedésekkel foglalkozó különbizottságot, amelynek jelentését [a Parlament november 25-i plenáris ülésén](#) fogadták el. Decemberben a Parlament úgy határozott, hogy hat hónappal meghosszabbítja a bizottság mandátumát, hogy az végére tudjon járni a [jelentésében](#) feltárt megoldatlan problémáknak.

Margrethe Vestager, az Európai Bizottság tagja (jobbra) megbeszélésen vesz részt Roberto Gualtierivel, az Európai Parlament Gazdasági és Monetáris Bizottságának elnökével (balra), valamint Alain Lamassoure-val, az Európai Parlament feltételes adómegállapításokkal és jellegükben vagy hatásukban hasonló egyéb intézkedésekkel foglalkozó különbizottságának elnökével (középen). Brüsszel, 2015. szeptember 17.

A Bizottság márciusban intézkedéscsomagot terjesztett elő a társasági adózás Unión belüli átláthatóságának fokozása érdekében, júniusban pedig benyújtotta a méltányos és hatékony uniós társasági adózás biztosítását célzó átfogóbb megközelítés kialakítására irányuló cselekvési tervet.

Noha a területükön alkalmazandó társasági adó mértékét a tagállamok határozzák meg, a Bizottság egyes tagállamokban állami támogatási ügyben indított vizsgálat útján értékeli, hogy azok nem nyújtottak-e adókedvezményt bizonyos kiválasztott társaságoknak.

A Bizottság októberben megállapította, hogy Luxemburg és Hollandia [jogellenes szelektív adókedvezményt biztosított a Fiatnak, illetve a Starbucksnak](#). A Bizottság felszólította az érintett tagállamokat, hogy fiztessék vissza az igénybe vett adókedvezmény összegét, amely a becslések szerint mindkét vállalat esetében 20 és 30 millió EUR között alakul.

A Bizottság ezenfelül állami támogatási ügyben vizsgálatot indított [Írországban az Apple](#), illetve [Luxemburgban az Amazon](#) és a [McDonald's](#) vállalatot érintő feltételes adómegállapítások kapcsán. Szintén vizsgálat indult a belga többletnyereségadó-megállapítási rendszer tekintetében. A Bizottság kiterjesztette a gibraltári társaságiadó-rendszer részletes vizsgálatát, hogy a lehető legalaposabban ellenőrizhesse, hogy Gibraltár társasági adózási gyakorlata nem sérti-e az uniós állami támogatási szabályokat.

Egy, a bizottság által előterjesztett csomag részeként a Tanács decemberben elfogadta a tagállamok által kiadott feltételes adómegállapítások átláthatóságának javítását célzó irányelvet. Az irányelv értelmében a tagállamoknak automatikus információcserét kell folytatniuk a határokon átnyúló vonatkozású előzetes feltételes adómegállapításokról és előzetes árképzési megállapodásokról. A tagállamoknak szükség esetén további információkérésre is lehetőségük lesz.

5. FEJEZET

„A következő öt évben – közös valutánk stabilitásának megóvása érdekében, illetve a közös valutát bevezetett tagállamok gazdaság-, fiskális és munkaerő-piaci politikái közötti konvergencia fokozása céljából – folytatni akarom a gazdasági és monetáris unió reformját.”

Jean-Claude Juncker politikai iránymutatása, 2014. július 15.

Mélyebb és méltányosabb gazdasági és monetáris unió

2015. január 1-jén Litvánia az euróövezet 19. tagjává vált.

Az EU az egész év során kiemelt célként kezelte a gazdasági és monetáris unió kiteljesítését, amivel azt célozza, hogy jobb és méltányosabb életkörülményeket teremtsen polgárai számára, és felkészüljön a jövőbeli globális kihívásokra. Az EU jövőbeli jóléte függ attól, hogy az euró ki tudja-e teljesíteni potenciálját a munkahelyteremtés, a növekedés, a szociális méltányosság és a pénzügyi stabilitás megvalósításában. Az euró azonban politikai projektként politikai felügyeletet és demokratikus elszámoltathatóságot igényel. 2015-ben a Parlament fontos szerepet játszott ennek az elszámoltathatóságnak a biztosításában.

Az EU előrelépett az euróövezet – a világ második legnagyobb gazdasága – stabil

architektúrájának kiépítésében. Az elmúlt évek eredményei ellenére azonban az euróövezetben még mindig nagyok a különbségek, a meglévő hiányosságokra pedig a közelmúltbeli válság is rávilágított: az euróövezetben 18 millió ember munkanélküli, és sokakat a társadalmi kirekesztettség veszélyeztet.

A gazdasági és monetáris unió kiteljesítésének útját júniusban határozta meg az [öt elnök jelentése](#). A jelentés az Európai Bizottság, az Európai Tanács, az eurócsoporthoz, az Európai Központi Bank és az Európai Parlament elnökének közös megfontolásain alapul. Rövid távon a meglévő eszközök és a hatályos szerződések kiaknázásával kívánja elősegíteni a versenyképesség és a strukturális konvergencia fellendítését, a tagállami és euróövezeti szinten is felelős költségvetési politikák megvalósítását és a pénzügyi

unió kiteljesítését. Hosszabb távon a konvergenciafolyamat kötelező jellegét kívánja erősíteni, például közösen megállapított irányadó konvergenciamutatók, valamint az euróövezeti kincstár révén. A Bizottság októberben elfogadta a [terv végrehajtására szolgáló első intézkedéscsomagot](#).

A gazdasági és monetáris unió fejlesztése

2015 januárjában Litvánia bevezette az eurót, és azt így jelenleg 19 tagállam és több mint 330 millió polgár használja. Az euró az euróövezeti tagok számára árstabilitást biztosít, és védelmet nyújt a külső volatilitás ellen. A világ második legfontosabb pénzneme, a globális devizatartalékok közel egy-negyedét teszi ki. Csaknem 60 ország és terület köti hozzá közvetve vagy közvetlenül valutáját.

Valdis Dombrovskis, az Európai Bizottság alelnöke és Algirdas Butkevičius litván miniszterelnök Litvánia euróövezetbe való belépését ünneplik. Vilnius, Litvánia, 2015. január 14.

A gazdasági és pénzügyi válság kitörését követően az EU példa nélküli intézkedéseket tett a gazdasági és monetáris unió gazdasági kormányzati keretének javítása érdekében. Megerősítette a Stabilitási és Növekedési Paktumot, továbbá új mechanizmusokat fogadott el a gazdasági egyensúlytalanságok megelőzése és a gazdaságpolitikák koordinációjának javítása céljából. Ezeket a szükséghelyzeti intézkedéseket azonban konszolidálni kell és ki kell teljesíteni annak érdekében, hogy a gazdasági és monetáris unió maximális ellenálló képességgel rendelkezzen a jövőbeli válságokkal szemben.

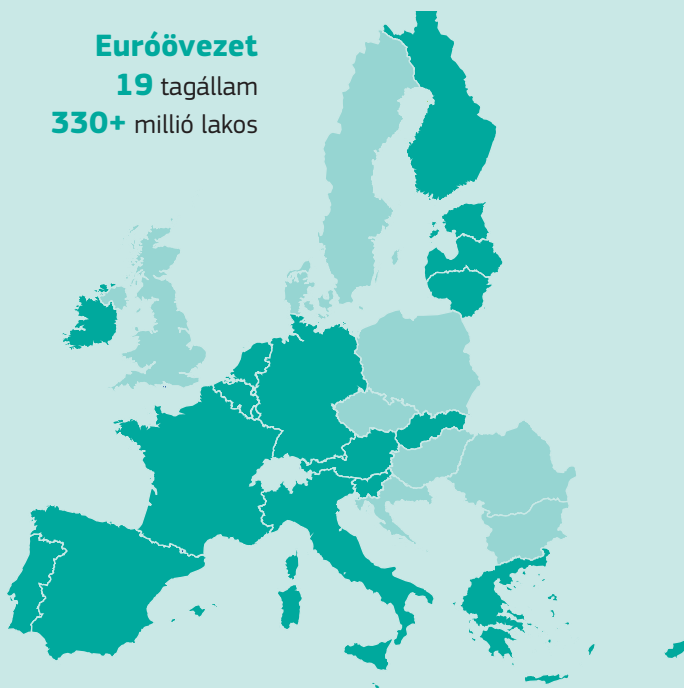
AZ EURÓ TÖBB EGY PUSZTA PÉNZNEMNÉL

Politikai és gazdasági projekt

Euróövezet
19 tagállam
330+ millió lakos

€ A világ második legfontosabb valutája

A világ devizatartalék-állományának 1/4-e

Mario Draghi, az Európai Központi Bank elnöke bemutatja az új húszeuróst. Frankfurt, Németország, 2015. február 24.

Az euróövezet ma sok tekintetben nem egységes. Egyes tagállamokban példátlanul magas, másokban példátlanul alacsony a munkanélküliség. Egyes tagállamoknak módjuk van a költségvetési politika anticiklikus használatára, másoknak viszont többéves konszolidációra van szükségük a költségvetési mozgástér megteremtéséhez. Az EU meg kívánja szüntetni ezt a sebezhetőséget.

Amint azt Jean-Claude Juncker, a Bizottság elnöke a decemberi parlamenti beszédében is kiemelte, az euró politikai projekt, amely politikai felelősségvállalást és politikai elszámoltathatóságot igényel. Az elnök hangsúlyozta, hogy az Európai Parlament nemcsak az Európai Unió, hanem az euró parlamentje is. A Parlament 2015-ben szorosan együttműködött a gazdasági és monetáris unió megerősítésében. Martin Schulz, a Parlament elnöke kulcsszerepet játszott az öt elnök jelentésének elkészítésében. Valdis Dombrovskis, a Bizottság alelnöke az éves növekedési jelentés elkészítése során megbeszéléseket folytatott a Parlammal. Juncker elnök pedig több alkalommal megjelent a Parlament előtt 2015-ben, hogy megvitassa az e területen kitűzött prioritások megvalósításában elért eredményeket.

Pierre Moscovici, az Európai Bizottság tagja beszédet tart „Az utak egy jobb uniós gazdaságpolitika felé” címmel megrendezett konferencián. Brüsszel, 2015. június 4.

Az öt elnök jelentése

Az öt elnök júniusban jelentést adott ki a gazdasági és monetáris unió 2015 júliusától kezdődő elmélyítésének és legkésőbb 2025-ig való kiteljesítésének mikéntjéről. Az öt elnök: Martin Schulz, az Európai Parlament elnöke, Donald Tusk, az Európai Tanács elnöke, Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke, Mario Draghi, az Európai Központi Bank elnöke és Jeroen Dijsselbloem, az euró-csoport elnöke. Az általuk előterjesztett intézkedéseket három szakaszban kell végrehajtani.

Az 1. szakaszban az uniós intézmények és az euróövezeti tagállamok a meglévő eszközökre építenek, és a lehető legjobban kihasználják a meglévő szerződéseket. Ez a versenyképesség és a strukturális konvergencia fellendítését, a pénzügyi unió kiteljesítését, a tagállami és euróövezeti szinten is felelős költségvetési politikák megvalósítását és fenntartását, továbbá a demokratikus elszámoltathatóság fokozását jelenti.

A GAZDASÁGI ÉS MONETÁRIS UNIÓ JÖVŐJÉRE VONATKOZÓ ELKÉPZELÉSEK MEGVALÓSÍTÁSA

1. szakasz

Gyakorlati elmélyítés
(2015. július 1. – 2017. június 30.)
a meglévő eszközökre és
szerződésekre épít

- Új lendület a konvergenciának, a növekedésnek és a munkahelyteremtésnek
- A pénzügyi unió kiteljesítése
- Felelős költségvetési politika
- A demokratikus elszámoltathatóság fokozása (Európai Parlament, nemzeti parlamentek)

2. szakasz

A gazdasági és monetáris unió
struktúrájának teljes kiépítése
(2017. tavasz: bizottsági fehér
könyv)

- A konvergenciafolyamat kötelező erejének fokozása
- Stabilizációs funkció az euróövezet számára
- A keret beépítése az uniós jogba
- Euróavezeti kincstár

Utolsó szakasz

(2025-ig)

- Valódi és mély gazdasági és monetáris unió

Forrás: Európai Bizottság.

A 2. szakaszban messzemenőbb konkrét intézkedésekről kell megállapodni a gazdasági és monetáris unió gazdasági és intézményi felépítésének befejezéséhez. E szakaszban a tervek szerint a konvergenciára vonatkozó, közösen megállapított – lehetőség szerint jogi formát öltő – referenciakészlet révén erősödik majd a konvergenciafolyamat kötelező jellege. A tervezett sokknyelvi mechanizmusban való részvételnek a második szakaszban minden euróövezeti tagállam esetében feltétele lesz az említett szabványok felé tett jelentős előrehaladás, illetve a szabványok elérését követően azok betartása.

A 2. szakasz végén, az összes lépés teljes mértékű megvalósítása után, a gazdasági és monetáris unió stabilitást és jólétet biztosít majd az euróövezet valamennyi polgára számára.

A jelentés felismerte, milyen fontos biztosítani, hogy minden polgár hozzáférjen a megfelelő oktatási és az eredményes szociális védelmi rendszerhez, ideértve az úgynevezett szociális védelmi minimumot is. Nem létezik mindenkire egyaránt érvényes sablon, a tagállamok azonban gyakran hasonló kihívásokkal küzdenek. Többek között minél több embert kell integrálniuk a munkaerőpiacba, minél több korosztályból, meg kell találniuk a megfelelő egyensúlyt a munkaszerződések rugalmassága és biztonságossága között, csökkenteniük kell a munka adóterheit, személyre szabott segítséget kell nyújtaniuk a munkanélkülieknek, hogy ismét be tudjanak lépni a munkaerőpiacra, továbbá fejleszteniük kell az oktatást és az egész életen át tartó tanulást. A gazdasági és monetáris unió hosszú távú sikerének biztosításához ösztönöznünk kell a nemzeti munkaerőpiacok mélyebb integrációját. Ennek előfeltétele a földrajzi és szakmai mobilitás elősegítése – többek között a képesítések kölcsönös elismerésének javítása révén –, az állampolgársággal nem rendelkezők közszektorbeli álláshelyekhez való hozzáféréseinek megkönnyítése, valamint a szociális biztonsági rendszerek koordinációjának fokozása.

A jelentés ajánlotta továbbá, hogy a gazdaságpolitikák és a versenyképességi politikák koordinációja érdekében hozzák létre a független versenyképességi hatóságok európai szintű rendszerét. Az euróövezet irányítása kiválóan alkalmas a költségvetési politikák összehangolására és felügyeletére, javításra szorul viszont a szélesebb körű versenyképesség terén. Az e hiányosság orvoslása felé tett első lépést az európai szemeszter és a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás jelenti. Ugyanakkor minden tagállamnak azonos lendülettel javítania kell versenyképességét. Minden euróövezeti tagállamnak ajánlott létrehoznia egy nemzeti hatóságot, amely a versenyképességre vonatkozó szakpolitikák és a versenyképesség terén nyújtott teljesítmény nyomon követéséért felelős. Mindez segítene megelőzni a gazdasági eltéréseket, és növelné a szükséges reformokkal kapcsolatos nemzeti szintű felelősségvállalást. Ezek a versenyképességi hatóságok olyan független testületek lennének, amelyek azt hivatottak felmérni, hogy a bérek a termelékenységgel összhangban változnak-e. E fejleményeket össze kell hasonlítaniuk az euróövezet más országaiban és a főbb hasonlóan tekinthető kereskedelmi partnerországokban tapasztalható fejleményekkel. Ezenkívül e testületeket meg lehetne bízni azzal, hogy felmérjék, hogyan halad általánosságban a versenyképesség növelését célzó gazdasági reformok végrehajtása.

A Bizottság októberben elfogadta a jelentés ajánlásainak végrehajtására szolgáló első intézkedéscsomagot. A csomag magában foglalja az európai szemeszter újszerű megközelítését, amelynek része a demokratikus párbeszéd megerősítése és a gazdasági kormányzás javítása is. Javasolta továbbá nemzeti versenyképességi testületek és egy tanácsadó funkciót ellátó Európai Költségvetési Tanács létrehozását, valamint az euróövezet nemzetközi pénzügyi szervezeteken – nevezetesen a Nemzetközi Valutaalapon – belüli egységesebb képviseletét. A csomag konkretizálta a bankunió kiteljesítéséhez vezető lépéseket is. Idetartozik az európai betétbiztosítási rendszer kialakítása és a bankszektoron belüli kockázatok további csökkentésére szolgáló intézkedéssorozat.

Az Európai Politikai Stratégiai Központ szakmai és célzott szakpolitikai tanácsadást végez a Bizottság elnöke és a biztosi testület számára. 2015 folyamán egy sor [stratégiai dokumentumot](#) bocsátott ki. A dokumentumok közül három az öt elnök jelentésének végrehajtására vonatkozó javaslatokat terjesztett elő.

Bankunió

Jelentős előrelépés történt a [bankunió](#) végrehajtásában, amely kulcsterülete a gazdasági és monetáris unió EU általi elmélyítésének. A bankunió bankfelügyeleti hatóságának szerepét az Európai Központi Bank (EKB) tölti be. Az EKB keretében működő egységes felügyeleti mechanizmus 2015-ben folytatott első ízben teljes körű tevékenységet. A felügyeleti felülvizsgálati és értékelési eljárás eredményeként mind a 123 központilag felügyelt bank tanácsokat kapott tőke- és irányítási struktúrája tekintetében. Emellett sor került számos felügyeleti gyakorlat és politika harmonizációjára is.

A Bizottság novemberben javaslatot terjesztett elő a bankbetétekre vonatkozó [európai betétbiztosítási rendszer](#) kialakítására, és további intézkedéseket határozott meg a bankszektor fennmaradó kockázatainak csökkentése érdekében. Ezeket az intézkedéseket az öt elnök jelentése rögzítette. A bankunió létrehozásának célja a részt vevő bankok iránti bizalom megszilárdítása volt. Az európai betétbiztosítási rendszer várhatóan erősíti majd a bankuniót, növeli a betétesek védelmét, fokozza a pénzügyi stabilitást, és tovább csökkenti a bankok és államuk közötti kötődést. Az európai betétbiztosítási rendszerre irányuló bizottsági javaslat a nemzeti betétbiztosítási rendszereken alapul, és az európai rendszer csak a közösen elfogadott szabályok maradéktalan betartása esetén lesz hozzáférhető.

A rendszer három szakaszban, fokozatosan jönne létre. Az első szakaszban a nemzeti betétbiztosítási rendszerek viszontbiztosításaként működne. Három év elteltével együttbiztosítási rendszerré válna, az európai betétbiztosítási rendszer fokozatosan növekvő hozzájárulásával. A végső szakaszban – a tervek szerint 2024-ig – teljes körű európai betétbiztosítási rendszerré válna.

A betétesek továbbra is azonos szintű védelemben részesülnének (100 000 EUR). Az európai betétbiztosítási rendszer kötelező lenne az euróövezeti tagállamok számára, amelyek bankjai az egységes

A BANKUNIÓ KITELJESÍTÉSE

Forrás: Európai Bizottság.

► Egységes szabálykönyv

Új szabályok a bankok tőketartalékának javítása és a jobb kockázatkezelés érdekében

► Egységes felügyelet

Az Európai Központi Bank kb. 130 fontosabb bankot felügyel; a nemzeti felügyeletek integrált rendszer keretében szorosan együttműködnek

► Egységes szanálás

Végző esetben az Egységes Szanálási Testület dönthet a csődbe jutott bankoknak egy olyan alap felhasználásával történő szanálásáról, amely a bankok (tehát már nem az adófizetők) hozzájárulásaiból jön létre

► Európai betétbiztosítási rendszer

Új szabályok garantálják a bankban elhelyezett lakossági megtakarításokat

felügyeleti mechanizmus alá tartoznak. Emellett nyitva állna a bankunióhoz csatlakozni kívánó más uniós tagállamok számára is.

Decemberben a tagállamok kellő számban megerősítették az Egységes Szanálási Mechanizmusra vonatkozó kormányközi megállapodást. Ezt követően az Egységes Szanálási Testület 2016 januárjában megkezdte teljes körű működését. A testületet 2015-ben hozták létre a bajba jutott euróövezeti bankok megsegítésére. A megállapodás azt is jelenti, hogy a nemzeti szanálási alapok meg fogják kezdeni az Egységes Szanálási Alap feltöltését.

A pénzügyi piacok és intézmények prudenciális szabályozása

A Bizottság a rendszerszintű kockázatok potenciális forrásainak azonosítása és a kockázatmentesítő intézkedések ajánlása érdekében folytatta a tagállami, az uniós és a világszintű pénzügyi ágazati fejlemények nyomon követését és elemzését.

Erősebb bankunió

Az elmúlt években hatalmas erőfeszítéseket tettünk a pénzügyi intézmények megerősítésére az EU-ban. Új szabályozási és felügyeleti kereteket alakítottunk ki. Maguk a pénzügyi intézmények is sokat tettek ellenálló képességük fokozása érdekében, hogy ezáltal meg tudjanak felelni az új szabályozási előírásoknak és a piac elvárásainak.

Pénzügyi piacok

A pénzügyi eszközök kereskedelmére vonatkozó szabályok és a piaci visszaélés miatti szankciók is szigorodtak. Javult a kollektív befektetési alapok befektetőinek és a biztosítást vásárlóknak a védelme is. Az értékpapír-finanszírozási ügyletek piacai átláthatóbbá váltak, és előrelépés történt az EU derivatívákíringgel kapcsolatos G20-kötelezettségeinek teljesítése felé is.

Az állami támogatások ellenőrzése és a tisztességes verseny biztosítása

Az [állami támogatások ellenőrzése](#) fontos szerepet játszik a bankunió belüli egyenlő versenyfeltételek biztosításában. A válság kezdete óta 112 – az uniós bankrendszer eszközállományának összességében mintegy 30%-át képviselő – uniós bank kapott állami támogatást. A tagállamok 671 milliárd EUR (az uniós bruttó hazai termék 5%-ának megfelelő) tőkeinjekcióval és 1288 milliárd EUR (vagyis a GDP 10%-ának megfelelő) kezességvállalással, illetve egyéb likviditási támogatással segítették a bankokat. A válság alatt kisegített bankok legtöbbje a rá vonatkozó szerkezetátalakítási terv jelentős részének végrehajtása után stabilizálódott. A segítséget azért kapták a bankok, hogy ne kerüljenek veszélybe a polgárok bankbetétei, továbbá ne kerüljön sor a bankok csődjére és az európai bankrendszer összeomlására.

A Bizottság különösen éberrel figyelte a pénzügyi szolgáltatások piacán a származtatott pénzügyi eszközökkel kapcsolatos és a pénzforgalmi szolgáltatások területét. Februárban [14,96 millió EUR bírsággal sújtotta az egyesült királyságbeli ICAP brókerházat](#), mivel az a jenalapú kamatderivatívák piacán kartelleket hozott létre.

A fogyasztók érdekét szolgáló piacok

A nem készpénzes fizetési műveletek több mint 40%-a fizetési kártyák útján zajlik. A kártyahasználatkor felszámított multilaterális bankközi díjakat adott esetben a fogyasztókra terhelhetik. A multilaterális bankközi díjakra vonatkozó, júniusban hatályba lépett [új rendelet](#) felső határt szab a kártyaalapú fizetési műveletek díjainak, és megkönnyíti azt, hogy a kiskereskedők más tagállamok alacsonyabb díjakat felszámító bankjaihoz forduljanak.

Emellett 2015-ben a Parlament és a Tanács [megállapodásra jutott a felülvizsgált pénzforgalmi irányelvről](#), amely üzleti lehetőséget biztosít a nem banki szereplők, például az online fizetési rendszereket üzemeltetni kívánó vállalkozások számára. A biztosítás területén a fogyasztók számára nagyobb hatékonyságot, biztonságot és átláthatóságot jelent a [biztosítási termékek értékesítéséről szóló irányelv](#) tekintetében elért politikai megállapodás.

A gazdasági és monetáris unió szociális dimenziója

Szociális párbeszéd

A [2015. évi európai szemeszter](#) egyik kiemelt újítása volt, hogy fokozta a szociális partnerek szerepét a szakpolitikák és a reformok kialakításában, illetve végrehajtásában. Ennek eléréséhez elengedhetetlen volt többek között a kapacitásépítés előtérbe helyezése. Ezt az új megközelítést az uniós és a nemzeti szociális partnereket képviselő szervezetek vezetőinek [márciusban tartott magas szintű konferenciája](#) indította útjára. A konferencián részt vett Martin Schulz, az Európai Parlament elnöke, Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke, Valdis Dombrovskis, a Bizottság alelnöke, Marianne Thyssen biztos és Uldis Augulis, Lettország népjóléti minisztere is. A Bizottság az országjelentésekből levont következtetéseket ezentúl közvetlenül megvitatja a szociális partnerek szervezeteivel. A szociális partnerek ma már közvetlenebbül részt vesznek a szakpolitikai döntéshozatalban és

a jogalkotásban is. Részt vettek például olyan jelentősebb kezdeményezések konzultációjában, mint a beruházási terv vagy az energiaunió.

Emma Marcegaglia, a BusinessEurope elnöke, Marianne Thyssen, az Európai Bizottság tagja, Valdis Dombrovskis, az Európai Bizottság alelnöke, valamint Valeria Ronzitti, az Állami és Közszolgáltatási Vállalatok Európai Központjának főtitkára az „Újrakezdés a társadalmi párbeszéd jegyében” címmel megrendezett magas szintű konferencián. Brüsszel, 2015. március 5.

Minimumjövedelem

Az öt elnök jelentése felismerte, milyen fontos biztosítani, hogy minden polgár hozzáférjen a megfelelő oktatási és az eredményes szociális védelmi rendszerhez, ideértve az úgynevezett szociális védelmi minimumot is.

Ezen kérdéseket az európai szemeszter keretében kísérik figyelemmel. A Bizottság az [országspecifikus ajánlások](#) útján ösztönzi a tagállamokat a megfelelő minimumjövedelmi rendszerek előmozdítására. Emellett az év során részt vett két olyan kísérleti projektben, amelyek a tagállami minimumjövedelmi rendszerek kialakítására irányultak. Az európai minimumjövedelem-hálózat ([European minimum income network](#)) kétéves projektjének célja, hogy konszenzust teremtsen a minimumjövedelmi rendszerek megvalósításához szükséges lépésekről. A Parlament által kezdeményezett európai referencia-költségvetési hálózat ([European reference budgets network](#)) célja, hogy közös módszertant és referencia-költségvetéseket dolgozzon ki a tagállamok fővárosi régiói tekintetében.

A leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap

A Bizottság 2015 során elfogadta a [leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap](#) még hátralévő nemzeti operatív programjait. Az alap 2014 és 2020 között 3,8 milliárd EUR uniós finanszírozás mellett közel 0,7 milliárd EUR nemzeti társfinanszírozással segíti a leginkább rászoruló személyeket az EU-ban. Előmozdítja azon tagállami erőfeszítéseket, amelyek a leginkább rászoruló személyek, valamint a gazdasági és szociális válság által leginkább érintett személyek támogatására irányulnak. Az alap az anyagi nélkülözés legrosszabb formáinak enyhítését szolgálja. A leginkább rászorulókkal élelemmel, anyagi segítséggel és társadalmi befogadási tevékenységekkel való támogatása révén jelentősen hozzájárul a szegénység és a társadalmi kirekesztettség elleni küzdelemhez.

6. FEJEZET

„A Bizottság az elnökségem alatt az előnyök kölcsönösségét és viszonyosságát, valamint az átláthatóságot szem előtt tartva ésszerű és kiegyensúlyozott kereskedelmi megállapodásról fog tárgyalni az Amerikai Egyesült Államokkal. (...) egyértelmű lesznek a tekintetben, hogy Európa biztonságát, egészségét, szociális vagy adatvédelmi normáit vagy kulturális sokféleségünket nem fogom feláldozni a szabad kereskedelem oltárán.”

Jean-Claude Juncker politikai iránymutatása, 2014. július 15.

Ésszerű és kiegyensúlyozott szabadkereskedelmi megállapodás az Egyesült Államokkal

Az EU számára 2015-ben is a legnagyobb kihívások közé tartoztak az Egyesült Államokkal a **transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerségről** folytatott tárgyalások. Az év során négy tárgyalási fordulóra került sor, és számos területen **előrehaladást** sikerült megvalósítani. A Bizottság végig egyértelművé tette, hogy egy esetlegesen létrejövő megállapodásnak feltétlenül biztosítania kell a magas szintű uniós védelmi normák fenntartását. Az Uniót és az Egyesült Államokat összekötő gazdasági kapcsolat – kiterjedtségét nézve – példa nélküli a világban. Független tanulmányok és a meglévő uniós kereskedelmi megállapodások arra utalnak, hogy az Egyesült Államokkal való új szabadkereskedelmi megállapodás hozzájárulna a növekedés serkentéséhez és az árak csökkenéséhez, valamint bővítené az áruk és

szolgáltatások választékát a fogyasztók számára.

A civil társadalom aggodalmaira reagálva a Bizottság gondoskodott róla, hogy a tárgyalásokat minden eddigénél nyíltabb és átláthatóbb módon folytassák. Az év folyamán együttműködött az érdekelt felekkel, közzétette a tárgyalási szövegeket, és részletes tájékoztatást nyújtott a tárgyalások állásáról.

Az EU az év során továbbra is aktívan érvényesítette kereskedelempolitikáját. Törekedett a **globális kereskedelmi rendszer** fenntartására, és tevékeny szerepet töltött be a Kereskedelmi Világszervezetben. A Bizottság ősszel közzétette új **kereskedelmi és beruházási stratégiáját**.

Az uniós kereskedelempolitikának továbbra is központi eleme a piacok megnyitása a főbb

partnerországok viszonylatában. Az EU – más országok mellett – Japánnal és Vietnámmal folytatott tárgyalásokat szabadkereskedelmi megállapodásokról. A Vietnámmal való megállapodás megkötésére 2015-ben került sor. Az EU plurilaterális tárgyalásokban is részt vett a Kereskedelmi Világszervezet égisze alatt, melyek a **szolgáltatáskereskedelmi megállapodásra** és a **környezetvédelmi termékekről** szóló megállapodásra irányultak.

A transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerség mint a munkahelyteremtés és a növekedés motorja

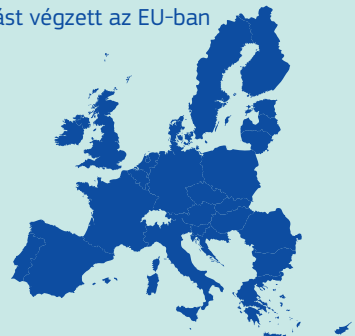
Az Európai Unió a világ egyik legnyitottabb gazdasága. A nyitott kereskedelem erősíti az uniós gazdaságot, munkahelyeket teremt, szélesebb választékot és jelentősebb vásárlóerőt biztosít a fogyasztóknak, valamint javítja a vállalkozások külföldi versenyképességét. 2015-ben több mint 31 millió uniós munkahelyet támogatott a nem uniós országokba irányuló kivitel. A kereskedelemnek egyértelműen fő szerepet kell kapnia a foglalkoztatást és növekedést célzó uniós stratégiában. A tagállamokban mintegy 5 millió munkahelyet támogat az Egyesült Államokba – az Unió legjelentősebb exportpiacára – irányuló kivitel. Az Egyesült Államokhoz fűződő kereskedelmi kapcsolatok szorosabbá tétele tehát alapvetően fontos az EU számára. A transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerséget azonban nem fogjuk bármi áron megkötni. Az EU garantálni fogja a szabályozók függetlenségét, az elővigyázatosság elvét, valamint a kormányok azon jogát, hogy polgáraik és a környezet védelme érdekében szabályozzanak.

A VILÁG LEGERŐSEBB GAZDASÁGI PARTNERSÉGE FELÉ

Az EU USA-ba irányuló áruexportja mintegy **314 milliárd EUR**, szolgáltatásexportja kb. **194 milliárd EUR** volt

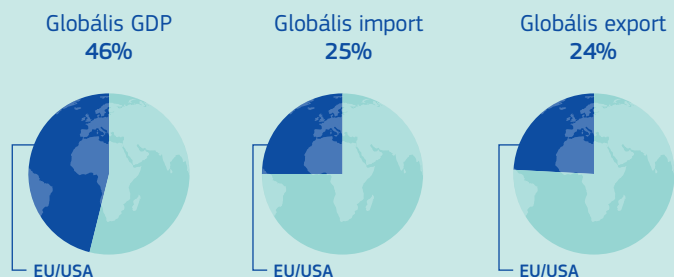
Az USA – az Unió első számú külföldi beruházójaként – összesen **1811 milliárd EUR** beruházást végzett az EU-ban

Az EU USA-ból származó áruimportja mintegy **196 milliárd EUR**, szolgáltatásimportja pedig kb. **188 milliárd EUR** volt

Az EU **1985 milliárd EUR** közvetlen külföldi befektetéssel az Egyesült Államok első számú külföldi beruházója volt

Az EU és az USA együtt a **világ GDP-jének mintegy felét**, a **globális import negyedét** és a **globális export csaknem negyedét** képviselte

Amiről az EU tárgyalt

A transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerségről folyó tárgyalások során az EU folyamatosan az alábbi célok megvalósítására törekedett:

- ▶ a **vámok csökkentése** valamennyi ágazatban;
- ▶ az ún. „határok mögötti” kereskedelmi **akadályok** felszámolása;
- ▶ olyan **szabályok** kialakítása, amelyek által az export, az import és a beruházások egyszerűbbé és méltányosabbá válnak.

Jobb hozzáférés az Egyesült Államok piacához

Az év folyamán az EU tovább tárgyalt annak érdekében, hogy a vámok és az egyéb kereskedelmi akadályok felszámolása, valamint az új területeken kiaknázható további kereskedelmi és beruházási lehetőségek előmozdítása révén jobban hozzáférhessenek az uniós cégek az Egyesült Államok piacához. Ez valamennyi uniós vállalkozásra érvényes lenne, méretüktől és termékeiktől függetlenül.

A transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerség révén az uniós vállalkozások többet exportálhatnának az Egyesült Államokba, valamint többet importálhatnának a végtermékeik előállításához szükséges árukból vagy szolgáltatásokból. A szolgáltatások a gazdaság több mint 70%-át teszik ki, az uniós vállalkozások azonban továbbra is akadályokba ütköznek, amikor szolgáltatásaikat az Egyesült Államok piacán próbálják értékesíteni. Az EU mezőgazdasági exportjának 13%-át az Egyesült Államok piaca veszi fel, különösen a magas hozzáadott értékkel bíró termékek köréből. Az EU szeretné, ha a partnerség lehetővé tenné ezen export további fokozását. A partnerség keretében az EU azt is el akarja érni, hogy az Unióban működő vállalkozások az amerikai cégekre vonatkozókkal azonos feltételekkel indulhassanak az Egyesült Államok **közbeszerzési eljárásain**.

Szabályozási együttműködés – a bürokrácia és a költségek csökkentése kikapuk nélkül

Az Európai Unió új távlatokat kívánt nyitni a kereskedelmi megállapodás tekintetében azáltal, hogy a jelenleginél jóval szorosabb együttműködést szorgalmazott az EU és az Egyesült Államok szabályozó szervei között. Az Egyesült Államokba való exportáláshoz az uniós vállalkozásoknak az Egyesült Államok szabályait kell követniük és az ottani normáknak kell megfelelniük. E szabályok és normák gyakran azonos biztonsági vagy minőségi szintet garantálnak, ugyanakkor eltérő technikai részleteket határoznak meg; például az Atlanti-óceán két partján eltérő színű elektromos vezetékeket, illetve különböző típusú aljakat és konnektorokat alkalmaznak. Bizonyos esetekben a műszaki előírásokra vonatkozó ellenőrzések főlegesen megismétlik a tengerentúlon már elvégzett ellenőrzéseket. Mindez költséges lehet, különösen a kisebb vállalkozások és fogyasztók számára. A szabályozási együttműködés csökkentheti ezeket a költségeket – miközben fenntartaná a lakosság és a környezet védelmének szigorú uniós szintjét.

A transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerség keretében való szabályozási együttműködés számos területen járna előnyökkel; ilyen lenne például az orvostechikai eszközök – többek között szívritmus-szabályozók, orvosi szkennerek, röntgengépek – jóváhagyására, ellenőrzésére és visszahívására irányuló szorosabb együttműködés. Az EU arra törekszik, hogy a két kontinensen a szabályozó szervek szorosabban működjenek együtt annak érdekében, hogy biztonságos és hatásos gyógyszerek álljanak a fogyasztók rendelkezésére. A gyógyszerek biztonságának és minőségének garantálása céljából az EU és az USA hatóságai rendszeres ellenőrzéseket végeznek a gyártási helyszíneken. Az ilyen ellenőrzések kölcsönös elismerése csökkentené a gyártókra nehezedő terheket, és hatékonyabban tehetné az uniós ellenőrzési erőforrások felhasználását.

Az EU tovább tárgyalt annak érdekében, hogy ösztönözze az élelmiszerexportot, ugyanakkor védje a szigorú uniós normákat és tiszteletben tartsa a választás jogát olyan kérdések tekintetében, mint

a géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezése, valamint az antimikrobiális kezelések és hormonok állattenyésztésben való alkalmazása.

Az EU a szabályozási kérdésekben való nemzetközi együttműködés ösztönzésének lehetőségeiről is folytatta a tárgyalásokat az Egyesült Államokkal.

Kereskedelmi szabályok az export, az import és a beruházások megkönnyítésére

Az EU folytatta erőfeszítéseit olyan új vagy továbbfejlesztett kereskedelmi szabályok meghatározása érdekében, amelyek célja, hogy valamennyi uniós vállalkozás teljes mértékben részesülhessen a transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerség előnyeiből.

A partnerség keretében az EU az alábbiakat akarja elérni:

- ▶ az előnyökből való teljes körű részesedés biztosítása a kisebb vállalkozások számára is;
- ▶ a szabad és tisztességes verseny ösztönzése, többek között olyan szabályokkal, amelyek megakadályozzák, hogy a vállalkozások egymással összejátszva rögzítsék az árakat vagy visszaéljenek piaci erejükkel;
- ▶ annak elősegítése, hogy a vállalkozások időt és pénzt takaríthassanak meg a papírmunkán és a vámokon;
- ▶ annak lehetővé tétele, hogy a vállalkozások hozzáférjenek a fenntartható energiaforrásokhoz és a számukra szükséges nyersanyagokhoz;
- ▶ az uniós vállalkozások szellemi tulajdonának védelme;
- ▶ annak biztosítása, hogy a fenntartható fejlődés központi szerepet kapjon a megállapodásban.

Az EU arra törekszik, hogy a vállalkozások annak biztos tudatában hajthassanak végre beruházásokat, hogy probléma esetén számíthatnak a védelemre. A beruházó és állam közötti vitarendezési mechanizmusról folyó nyilvános konzultáció rámutatott, hogy a javasolt mechanizmus méltányosságot és pártatlanságot széles körben kétségesnek tartják. Az Európai Parlamenttől, a tagállamoktól, a nemzeti parlamentektől és az érdekelt felektől kapott számos észrevételre alapozva a Bizottság új, a [beruházási vitákkal foglalkozó bírósági rendszert](#) javasolt, amely felváltaná a beruházó és állam közötti jelenlegi vitarendezési mechanizmust minden – most folyó és jövőbeli – uniós beruházási tárgyalás, így a transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerségről folyó megbeszélések összefüggésében is. A beruházási vitákkal foglalkozó bírósági rendszer – a tagállami és nemzetközi bíróságokéval azonos kulcselemekre alapozva – rögzíti a kormányok szabályozáshoz való jogát, és biztosítja az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot.

Hogyan folytak a tárgyalások?

A Bizottság az összes tagállami kormány által elfogadott megbízatás alapján és az Európai Parlament támogatása mellett tárgyalt a transzatlanti kereskedelmi és beruházási megállapodásról. A tárgyalások 2013 júniusában kezdődtek. A Bizottság és az Egyesült Államok között 2015-ben négy tárgyalási fordulóra került sor: februárban és júliusban Brüsszelben, áprilisban New Yorkban, októberben pedig Miami-ban. A tárgyalások 2016-ban folytatódni fognak. A tárgyaló felek számos területen tettek [előrelépést](#). Bár a cél a gyors megegyezés volt, az EU kezdettől fogva egyértelművé tette, hogy fontosabb jó megállapodást kötni, mint egyszerűen csak a lehető leggyorsabban lezárni a tárgyalásokat.

Az e célra létrehozott külön weboldalon a Bizottság közzétette a [jogi szövegre vonatkozó eredeti javaslatait](#), valamint azokat az állásfoglalásokat, amelyek meghatározták és leírták az összes tárgyalt területre vonatkozó uniós megközelítést. Emellett a Bizottság több száz dokumentumot tett

Cecilia Malmström, az Európai Bizottság tagja az Európai Parlamentben beszámol a transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerséggel kapcsolatban zajló tárgyalások legújabb eredményeiről. Strasbourg, 2015. július 7.

közzé a partnerségről, amelyben a megállapodás céljait és esetleges tartalmát fejtette ki. A Bizottság e közzétételeket a tárgyalással párhuzamosan végig folytatta, így a megbeszélések az uniós kereskedelmi megállapodások eddigi történetében a legátláthatóbb módon zajlottak.

A kereskedelmi megállapodásokra irányuló tárgyalások szokásos módjának megfelelően a Bizottság a Tanács [Kereskedelempolitikai Bizottsága](#) heti üléseinek keretében tájékoztatta a tagállamok kormányait a tárgyalások előrehaladásáról. A Bizottság a Parlament, különösen annak Nemzetközi Kereskedelmi Bizottsága számára is naprakész információkat nyújtott a tárgyalásokról. Cecilia Malmström kereskedelmi biztos és az uniós tárgyalók rendszeresen megjelentek a Parlament és annak bizottságai előtt. A tagállamok és az Európai Parlament tagjai – a velük közösen kialakított gyakorlatnak megfelelően – hozzáférhettek a tárgyalási dokumentumokhoz.

Így a tárgyalások során végig biztosított volt a demokratikus felügyelet. Ez garantálta, hogy a 28 tagállami kormány és az Európai Parlament közvetlenül megválasztott képviselői egyaránt teljes körű tájékoztatást kapjanak mind a tárgyalások aktuális állásáról, mind pedig az EU tárgyalási álláspontjairól. A Parlament szorosan nyomon követte a megbeszéléseket, bizottságai közül 14 jelentéseket készített a tárgyalásokról. Júliusban a Parlament [állásfoglalást](#) hagyott jóvá, amelyben megerősítette a tárgyalásokra vonatkozó támogatását, valamint számos ajánlást tett a Bizottságnak.

A transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerségről folyó tárgyalásokat jelentős figyelemmel kísérte a média és a közvélemény. A Bizottság nyitott volt a javasolt megállapodásról való eszmecserékre. Különösen tevékeny szerepet vállalt a [megbeszélésekről nyújtott nyilvános tájékoztatás](#) és az EU ezekkel kapcsolatos céljainak kifejtése révén. Emellett a partnerség állítólagos kedvezőtlen hatásaival kapcsolatos [agggodalmakra is választ adott](#). A Bizottság jelentős erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy az érdekelt felek, ha kívánják, közvetlenül is felvehessék a kapcsolatot a tárgyalókkal. Például a rendelkezésre álló források adta kereteken belül lehetővé tette a tárgyalásokat folytató csapat és más bizottsági tisztviselők számára, hogy meghívásokat fogadjanak el a parlamenti képviselők, valamint a nemzeti, a regionális és a helyi hatóságok által Unió-szerte szervezett nyilvános találkozókra és vitákra.

Cecilia Malmström, az Európai Bizottság tagja a transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerségről beszél egy civil párbeszéd keretében. Varsó, Lengyelország, 2015. szeptember 18.

Az EU és az USA tárgyalói minden tárgyalási forduló során több száz érdekelt fél részvételével tartottak **közös találkozókat**. Ezek a rendezvények a résztvevők eszmecserét folytathatták a tárgyalókkal és ismertethették álláspontjaikat. A **civil társadalommal folytatott párbeszéd** régóta fennálló, strukturált keretei között, az Egyesült Államokban tartott áprilisi és októberi tárgyalási fordulókat követően a Bizottság májusban, illetve decemberben Brüsszelben tartott találkozókat, több mint 100 érdekelt részvételével, akik szervezetek széles körét képviselték. Májusban a Bizottság a **transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerség és az egészségügy** kapcsolatáról is tartott civil társadalmi párbeszédre irányuló találkozót, amelyen számos szervezet több mint 133 képviselője vett részt. A tárgyalások során a Bizottság 16 tagból álló **tanácsadó csoportra** támaszkodott, amelyet kifejezetten azért hozott létre, hogy további szakmai tanáccsal lássa el az uniós tárgyalókat. E csoport tagjai különböző érdekeket képviselnek, a környezetvédelmi, egészségügyi, fogyasztóügyi és munkavállalói szervezetektől kezdve a különböző üzleti ágazatokig.

A végleges szöveg elfogadását követően a megállapodás csak akkor lép hatályba, ha a Parlament és a Tanács is jóváhagyja.

A világkereskedelem általában

Az EU világszinten az áruk és szolgáltatások **legnagyobb exportőre** és importőre. A kis- és középvállalkozások jelentős szerepet játszanak; a teljes **uniós export** egyharmada származik a több mint 600 000 cégtől. Az uniós export **31 millió** uniós lakos számára nyújt munkalehetőséget, közülük 6 millió a kis- és középvállalkozásoknál dolgozik. Általánosságban az Unióban hét munkahelyből egy az exporttól függ.

Az uniós kereskelempolitika célja, hogy szabályokon alapuló, nyitott nemzetközi kereskedelmi rendszert biztosítson, és új piacokat nyisson meg az export számára. Emellett a nyitott kereskedelmi rendszer ahhoz is hozzájárul, hogy az uniós vállalkozások hozzáférhessenek a számukra fontos nyersanyagokhoz, alkatrészekhez és szolgáltatásokhoz. Ez alapvetően fontos a globális értékláncok által meghatározott világban, ahol a késztermékek többsége számos országban hozzáadott értéket foglal magába.

A Bizottság ősszel közzétette új kereskedelmi és beruházási stratégiáját. Az EU továbbra is tevékeny szerepet vállalt számos folyamatban lévő multilaterális vagy plurilaterális kereskedelmi kezdeményezésben. Tanúbizonytságot tett a Kereskedelmi Világszervezet keretében – ezen belül a Nairobiban decemberben megrendezett miniszteri konferencián – folyó tárgyalásokon való előrelépés mellett az elkötelezettségéről. 2015-ben az EU **1 billió EUR értékű kereskedelmi megállapodásban** egyezett meg Kínával, az Egyesült Államokkal és a Kereskedelmi Világszervezet tagjainak túlnyomó többségével, amely 201 csúcstechnológiás termék vámjának megszüntetésére irányult. Az EU továbbra is vezető szerepet töltött be a szolgáltatáskereskedelmi megállapodásra irányulóan a Kereskedelmi Világszervezet 23 tagja között folyó plurilaterális kereskedelmi megbeszélésekben. Júliusban az EU – a Kereskedelmi Világszervezet 13 másik tagjával együtt – tárgyalásokat indított a **környezetbarát áruk**, szolgáltatások és technológiák területét érintő kereskedelmet és beruházásokat hátráltató akadályok felszámolása érdekében.

A bilaterális kapcsolatokat illetően, augusztusban az EU politikai szinten megegyezett **Vietnammal** egy szabadkereskedelmi megállapodásról. Folyatódta a tárgyalások **Japánnal** a szabadkereskedelmi megállapodásról és **Kínával** a **beruházási megállapodásról**. Májusban az EU és Mexikó megállapodott abban, hogy megteszik az előkészületeket a 2000-ben megkötött szabadkereskedelmi megállapodásuk továbbfejlesztését célzó tárgyalásokra. Decemberben az EU a Fülöp-szigetekkel kezdett tárgyalásokat egy szabadkereskedelmi megállapodásról. Az EU, Oroszország és Ukrajna további erőfeszítéseket tett arra, hogy megoldást találjanak az **EU–Ukrajna társulási megállapodás/mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodás** végrehajtásának tekintetében felvetett orosz aggályokra. Számos lehetséges gyakorlati megoldást határoztak meg, és megállapodtak a megbeszélések folytatásában.

7. FEJEZET

„Élni kívánok a Bizottság előjogaival annak érdekében, hogy a hatáskörünkbe tartozó területen fenntartsuk közös értékeinket, a jogállamiságot és az alapvető jogokat, és közben kellő figyelmet szenteljünk a 28 tagállam alkotmányos és kulturális sokféleségének.”

Jean-Claude Juncker politikai iránymutatása, 2014. július 15.

A jogérvényesülés és az alapvető jogok kölcsönös bizalmon alapuló térsége

Az Unió 2015 során folytatta a jogérvényesülést, az alapvető jogokat és az európai polgárságot érintő szakpolitikáinak továbbfejlesztését. Az érintett szakpolitikák alapját az Unió alapvető értékei: a demokrácia, a szabadság, a tolerancia és a jogállamiság képezik. Az uniós polgárok számára teljes mértékben biztosítani kell, hogy szabadságuk és biztonságuk – az Európai Unión belüli tartózkodási helyüktől függetlenül – megfelelő védelemben részesüljön.

Áprilisban az Európai Bizottság európai biztonsági stratégiát terjesztett elő. A stratégia középpontjában azok a területek állnak, ahol az Unió tevékenysége változásokat eredményezhet, így például a jobb információcseré és a megerősített rendőrségi és igazságügyi együttműködés.

A januári és novemberi párizsi terrortámadások követően a tagállamok elhatározták, hogy együttműködnek a terrorizmus legyőzése érdekében. Lépéseket tettek a radikalizálódás megfékezésére, a terroristák finanszírozásának visszaszorítására, valamint az Unió bűnüldöző hatósága, az Europol és igazságügyi együttműködési ügynöksége, az Eurojust közötti együttműködés megerősítése érdekében.

A jogérvényesülés területén a Bizottság teljesítette kötelezettségvállalását és véglegesítette az Unió adatvédelmi reformját, amely biztosítani fogja a polgárok személyes adatainak fokozott védelmét (lásd a 2. fejezetet). A Bizottság szintén haladást ért el az Európai Ügyészség létrehozása terén, amelynek feladata az Unió pénzügyi érdekeit érintő uniós csalással

kapcsolatos nyomozás és vádemelés lesz.

A Bizottság lezárta az EU és az Egyesült Államok közötti adatvédelmi keretmegállapodásról folytatott tárgyalásokat. A megállapodás biztosítani fogja azoknak a személyes adatoknak a védelmét, amelyeket a bűncselekmények, köztük a terrorizmus megelőzése, nyomozása, felderítése és büntetőeljárás alá vonása céljával továbbítanak az Unió és az Egyesült Államok között. Lehetővé teszi továbbá az uniós polgárok számára, hogy az Egyesült Államokban igénybe vegyék a helyi jog szerinti jogorvoslati lehetőségeket.

Európai biztonsági stratégia

2014 decembere óta a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés [a rendes uniós jogrendbe tartozik](#). 2015 áprilisában a Bizottság [európai biztonsági stratégiát](#) terjesztett elő a 2015–2020 közötti időszakra. A stratégia támogatja a tagállamok közötti együttműködést a biztonsági fenyegetések kezelése terén, és fokozza a közös erőfeszítéseket a terrorizmus, a szervezett bűnözés és a számítástechnikai bűnözés elleni küzdelemben. A stratégia konkrét intézkedéseket határoz meg a biztonság garantálása és a legsürgetőbb fenyegetések elleni hatékonyabb fellépés érdekében.

A stratégia egyik kiemelt célkitűzése egy kiválósági központ létrehozása a radikalizálódás elleni fellépéssel kapcsolatos ismeretek összegyűjtése és terjesztése érdekében. Ennek megvalósítása az uniós radikalizálódás-tudatossági hálózat által végzett munkára épül majd. A központ a radikalizálódás és az erőszakos szélsőségek megelőzése terén dolgozó gyakorlati szakemberek helyi szintű tapasztalatcseréjének megerősítésére fog összpontosítani.

Ezenfelül a stratégia előírja a terrorizmusról szóló kerethatározat 2016 során történő felülvizsgálatát, hogy hatékonyabbá váljon a külföldi harcosok jelenségének kezelése, és fokozódjon a harmadik országokkal való együttműködés ezen a téren.

Decemberben a Bizottság – összhangban az európai biztonsági stratégiával és válaszul a novemberi párizsi merényletekre – a terrorizmus elleni küzdelemről szóló irányelvre vonatkozó javaslatot fogadott el.

A bűncselekményekből származó jövedelmek tisztára mosásának megakadályozása és a terrorista szervezetek finanszírozásának visszaszorítása az európai biztonsági stratégia sarokkövei. A Bizottság a hatóságok közötti együttműködés kiszélesítését indítványozta az Unióban a bűnözőket pénzelő források elzárása érdekében. A májusban elfogadott pénzmosás elleni csomag a nagyobb hatékonyságra és a jobb átláthatóságra összpontosít a joghézagok megszüntetése, valamint annak megakadályozása érdekében, hogy a bűnözők és a terroristák visszaéljenek a pénzügyi rendszerrel.

Az internetes terrorista propaganda elleni küzdelem szintén az európai biztonsági stratégia egyik prioritása. A Bizottság fokozta az információtechnológiai ágazattal folytatott párbeszédet a gyűlöletbeszéd, valamint az erőszakra vagy gyűlöletre való online uszítás kérdéséről.

A stratégia további prioritása annak feltárása, hogy miként lehetne leküzdeni az online bűnügyi nyomozás akadályait és megerősíteni a számítástechnikai bűnözés elleni küzdelem meglévő eszközeit.

Végezetül a stratégia javasolja az Europol kapacitásainak megerősítését a Terrorizmus Elleni Küzdelem Európai Központjának létrehozása révén. A központ elősegíti, hogy az ügynökség fokozottan támogassa a nemzeti bűnüldöző hatóságok fellépését a külföldi terrorista harcosok, a terroristák finanszírozása, az erőszakos és szélsőséges online tartalmak és a tűzfegyverek tiltott kereskedelme ellen.

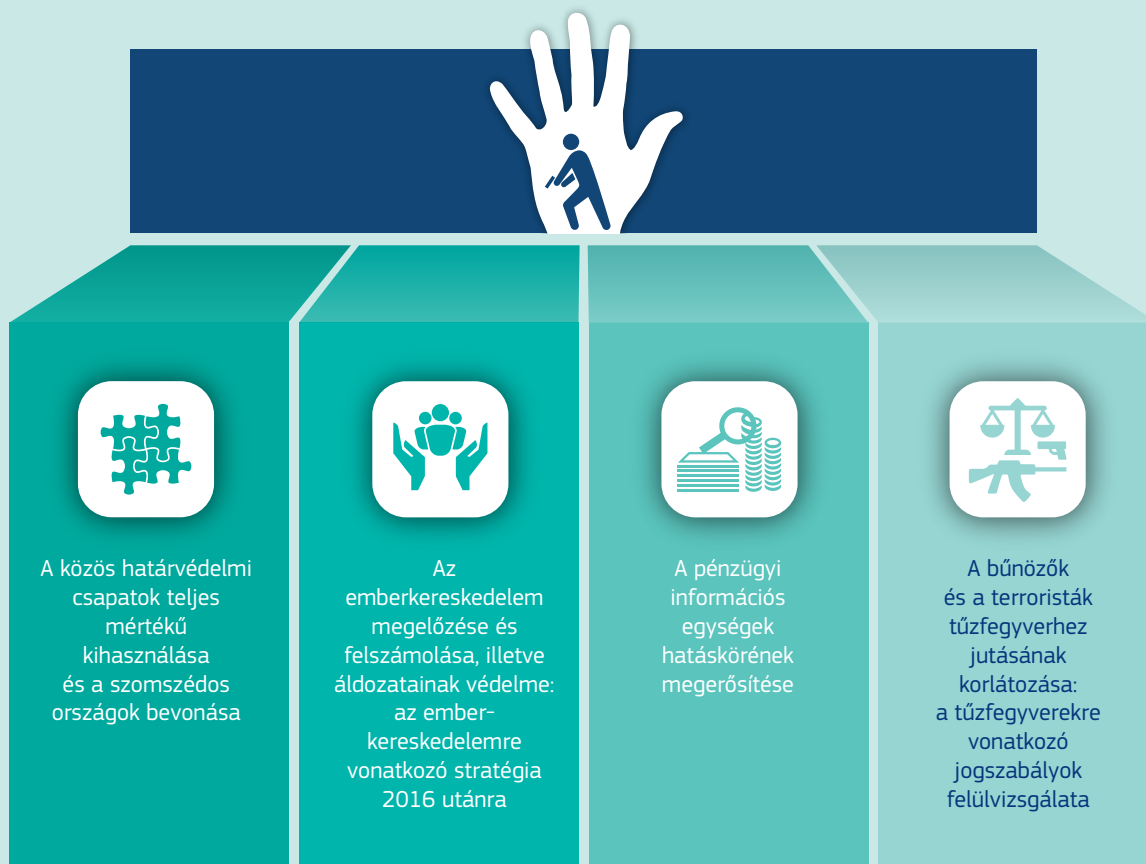
Büntető igazságszolgáltatás

Az Európai Ügyészség létrehozása

Évente több mint 500 millió EUR-nak veszik nyoma csalás következtében. Az [Európai Ügyészség](#) feladata lesz a nyomozás és a tagállami bíróságok előtti vádemelés az Unió költségvetését érintő esetekben.

A Bel- és Igazságügyi Tanács 2015-ben tartott ülésén a tagállamok támogatták az Európai Ügyészség felépítését meghatározó rendelkezéseket, az ügyészség kiválasztási és kinevezési eljárásait, az általa folytatott nyomozásokra vonatkozó szabályokat és a hatáskörét.

A SZERVEZETT BŰNÖZÉS FELSZÁMOLÁSA

Forrás: Európai Bizottság.

Az Eurojust megreformálása

Az Európai Ügyészség létrehozása mellett a Bizottság az [Eurojust reformjára](#) is javaslatot tett. A javaslat célja az ügynökség általános működőképességének javítása és annak biztosítása, hogy az ügynökség tevékenysége továbbra is a nemzeti igazságügyi hatóságok közötti együttműködés ösztönzésére és a bűnözés súlyos formái elleni küzdelemre koncentráljon.

A büntető igazságszolgáltatás radikalizálódásra adott válaszáinak megerősítése

Októberben a Bizottság miniszteri konferenciát rendezett „A radikalizálódás nyomán szükséges büntető igazságszolgáltatási lépések” címmel. A Bizottság forrásokat fog előirányozni a konferencia eredményeinek megvalósítását célzó tanácsi következtetések végrehajtására, előtérbe helyezve az olyan fellépéseket, mint a radikalizálódás felszámolására irányuló programok létrehozása és a kockázatelemzési eszközök fejlesztése.

Több biztosíték a büntetőeljárásban érintett polgárok számára

2013 folyamán a Bizottság [javaslatcsomagot](#) terjesztett elő azzal a céllal, hogy tovább erősítse a polgárokat a büntetőeljárásban megillető eljárási biztosítékokat, és ezáltal garantálja a tisztességes eljáráshoz való jogot valamennyi polgár számára az Európai Unióban.

Věra Jourová, az Európai Bizottság tagja beszédet tart a „Büntetőjogi válaszok a radikalizálódásra” témában megrendezett magas szintű miniszteri konferencián. Brüsszel, 2015. október 19.

E javaslatok célja az ártatlanság védelmének és a tárgyaláson való jelenlét jogának biztosítása. Emellett különleges biztosítékokat határoznak meg a büntetőeljárásban érintett gyermekek számára. Biztosítják továbbá a gyanúsítottak és a vádlottak ideiglenes költségmentességét, különös tekintettel az [európai elfogatóparancs](#) hatálya alatt álló személyekre.

A Parlament, a Tanács és a Bizottság 2015-ben tárgyalásokat kezdett a három javaslatról. Novemberben megállapodást értek el az ártatlanság védelmének vonatkozásában.

A sértettek jogainak jobb védelme

A sértettek jogairól szóló irányelv novemberben lépett hatályba. Az irányelv megállapítja a tájékoztatáshoz, a támogatáshoz, a védelemhez és a büntetőeljárásban való részvételhez való jogot, és biztosítja, hogy a sértettekkel szemben alkalmazott bánásmód tiszteletteljes és megkülönböztetésmentes legyen. Az új szabályok elősegítik a sértettekkel kapcsolatos hozzáállás megváltozását, és a sértettet helyezik a büntetőeljárás középpontjába.

Alapvető jogok és az igazságszolgáltatási rendszer

Unió adatvédelem

2015-ben a Parlament és a Tanács intenzívebbé tette a munkáját az adatvédelmi jogszabályok reformja terén. A megbeszélések kiterjedtek az általános adatvédelmi rendeletre, valamint a rendőrségre és a büntető igazságszolgáltatási szervekre vonatkozó adatvédelmi irányelvre. Decemberben [megszületett a teljes reformcsomagra vonatkozó megállapodás](#).

Koen Lenaerts 2015. október 8-án hivatalba lépett az Európai Unió Bíróságának elnökeként

Szeptemberben a Bizottság lezárta az Egyesült Államokkal folytatott tárgyalásokat a bűnüldözési céllal – többek között a terrorizmussal kapcsolatban – továbbított személyes adatok védelméről

szóló [keretmegállapodásról](#). A keretmegállapodás alkalmazhatósága érdekében az Egyesült Államoknak először el kell fogadnia a bírósági jogorvoslatról szóló törvényt, majd az Unió aláírhatja a megállapodást.

Miután a Bíróság ítéletben mondta ki, hogy érvénytelen a Bizottság egyesült államokbeli védett adatkikötőkről szóló határozata, folytatódott a tárgyalások a személyes adatok vállalkozások közötti cseréjére vonatkozó új adatvédelmi keretelvekről, amelyek a védett adatkikötőkről 2000-ben hozott megfelelési határozat helyébe lépnek majd. A védett adatkikötő egy speciális keretrendszer, amelyet azzal a céllal léptettek életbe, hogy egyszerűbbé váljon a személyes adatok cseréje az Európai Unió és az Egyesült Államok között. A Bíróság októberben kimondta, hogy a védett adatkikötőre vonatkozó keretelvek sértik a magánélethez való jogot, ezért megsemmisítette a Bizottság határozatát. A Bizottság az ítéletet követően haladéktalanul iránymutatást adott ki a transzatlanti adattovábbítás lehetőségeiről, és elkötelezte magát amellett, hogy tovább dolgozzon a személyes adatok transzatlanti továbbítására vonatkozó megújított és biztonságos keretelvek kialakításán.

Együttműködési és ellenőrzési mechanizmus Románia és Bulgária vonatkozásában

Januárban a Bizottság beszámolt a Románia és Bulgária által az igazságügyi reform, a korrupció elleni küzdelem és – Bulgária esetében – a szervezett bűnözés elleni harc területén elért haladásról.

A januári jelentés arra a következtetésre jutott, hogy bár történt előrelépés 2014-ben, továbbra is vannak kihívások. A jelentéseket vitára bocsátották a Parlamentben és a Tanácsban is, ahol arra a következtetésre jutottak, hogy a mechanizmus a várt eredmények eléréséig érvényben marad.

Jogérvényesülés a növekedés érdekében

Unió igazságügyi eredménytábla

A vállalkozásbarát környezet nem valósítható meg a tagállami igazságszolgáltatási rendszerek színvonalának, függetlenségének és hatékonyságának fokozása nélkül. A nemzeti igazságszolgáltatási rendszerek hatékonyabbá tétele tehát az [európai szemeszterben meghatározott szerkezeti reformok](#) egyik kulcsfontosságú eleme. A [2015-ös uniós igazságügyi eredménytábla](#) és az [országspecifikus ajánlások](#) együttesen azt mutatták, hogy [bizonyos tagállamok](#) különösen nagy kihívásokkal szembesülnek ezen a területen.

Fizetéseképtelenség

Egyre több vállalkozás és magánszemély kezd üzleti tevékenységbe más tagállamokban. Ezek esetleges fizetéseképtelenné válása hatással lehet a belső piac megfelelő működésére.

Májusban az Unió elfogadta a több országot érintő fizetéseképtelenségi ügyekre vonatkozó, felülvizsgált jogszabályt. Ez pontosítja a vállalatcsoportok fizetéseképtelenségére és a fizetéseképtelenséget megelőző eljárásokra vonatkozó szabályokat.

Kis értékű követelések európai eljárása

Decemberben első olvasatban elfogadták a [kis értékű követelések európai eljárásának](#) felülvizsgálatára vonatkozó javaslatot. Ez a felülvizsgálat lehetővé fogja tenni az Unióban a fogyasztók és a vállalkozások, különösen pedig a kis- és középvállalkozások számára, hogy legfeljebb 5000 EUR értékű követeléseket határokon átnyúlóan érvényesítsenek. Az elektronikus kommunikációs eszközök fokozottabb használata le fogja egyszerűsíteni az eljárást, valamint gyorsabbá és olcsóbbá teszi azt. A módosítás 2017 közepén lép hatályba.

Részvényesek jogai

A [részvényesi jogokról szóló irányelv felülvizsgálatáról](#) jelenleg folynak a tárgyalások a Parlament, a Tanács és a Bizottság között. A felülvizsgált irányelv orvosolja a tőzsdén jegyzett vállalatokkal, valamint az azok igazgatótanácsával, részvényeseivel, közvetítőivel és részvényesi képviseleti tanácsadóival kapcsolatos vállalatirányítási problémákat, továbbá egységesíti az egyetlen részvényessel rendelkező vállalkozások létrehozását, és megkönnyíti a kis- és középvállalkozások számára, hogy Unió-szerte működjenek.

Egyszemélyes vállalkozások

Az [egyszemélyes korlátolt felelősségű társaságokra vonatkozó jogszabályra irányuló javaslat](#) célja egységesíteni az egyetlen részvényessel rendelkező vállalkozások létrehozását. A javaslatról jelenleg tárgyal a Parlament és a Tanács.

A cégnyilvántartások összekapcsolása

Júniusban keretelveket fogadtak el a [cégnyilvántartásokat összekapcsoló](#) rendszerre vonatkozó műszaki előírások és eljárások végrehajtására. Az összekapcsolás 2017 júniusára megvalósul, és az [európai igazságügyi portálon](#) keresztül hozzáférést biztosít majd a nyilvántartásban szereplő valamennyi európai vállalkozással kapcsolatos információkhoz. Ez megkönnyíti majd a vállalkozások és a polgárok számára az ilyen információ megszerzését.

Személyek szabad mozgása

A személyek szabad mozgása olyan alapvető jog, amelyet az Unió biztosít polgárai és azok családtagjai számára. Minden uniós polgárt feljogosít arra, hogy különleges alaki követelmények nélkül szabadon utazzon, dolgozzon és éljen bármelyik tagállamban.

2014-ben [több mint 14 millió uniós polgár élt az állampolgárságától eltérő tagállamban](#). Bár az embereknek gyakran kell igazolniuk családi állapotukat, az olyan közokiratok beszerzése, amelyeket egy másik tagállam elismer, továbbra is nehéz.

Októberben a Parlament és a Tanács megállapodott abban, hogy egyszerűsíteni kell a közokiratok tagállamok közötti szabad mozgását. A rendelet hivatalos elfogadására a tervek szerint 2016 első felében kerül sor.

Az alapvető jogok és a fogyasztói jogok védelme

Az alapvető jogok tiszteletben tartása és előmozdítása

Májusban a Bizottság elfogadta az [Európai Unió Alapjogi Chartájára vonatkozó, 2014. évi éves jelentést](#). A Chartára vonatkozó jelentéshez csatolt dokumentum bemutatja, hogyan alkalmazták az Európai Unió Alapjogi Chartáját 2014-ben uniós és tagállami szinten.

Októberben a Bizottság adott otthont [az első alkalommal megrendezett alapvető jogok éves kollokviumának](#), amely a következő címet viselte: „Tolerancia és tisztelet: az antiszemita és muszlimellenes gyűlölet megakadályozása és leküzdése Európában”. A kollokvium következtetéseiben fellépéseket határoztak meg, például az antiszemita és muszlimellenes gyűlölet megelőzését és megszüntetését az oktatás területén, valamint a gyűlölet-bűncselekmények és a gyűlöletbeszéd elleni küzdelmet. Decemberben a Bizottság egy-egy koordinátort nevezett ki az antiszemitizmus, illetve a muszlimellenes gyűlölet elleni küzdelem terén.

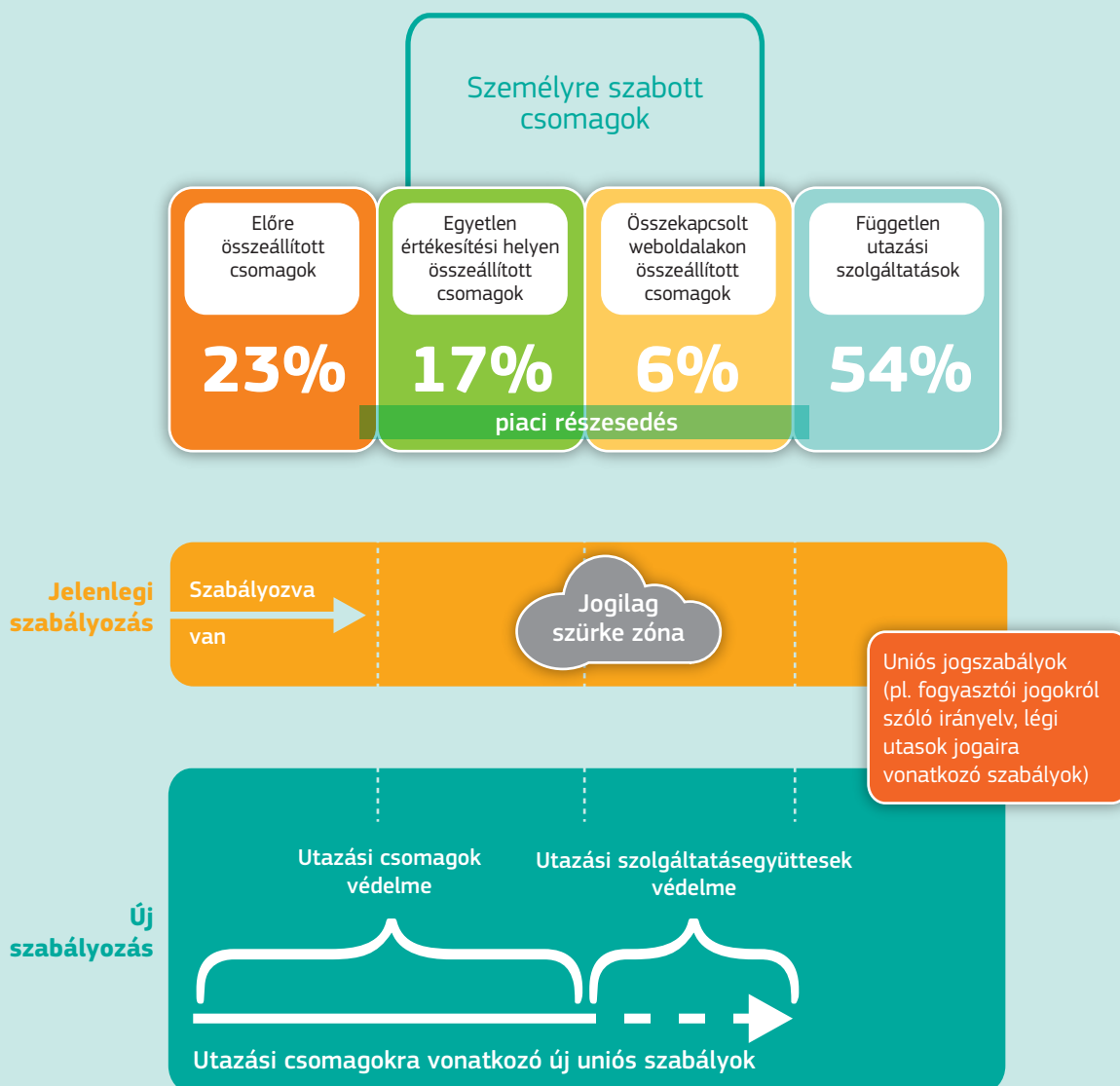
A fogyasztói jogok érvényre juttatása

Számos nemzeti hatóság együttes fellépésének köszönhetően, és a Bizottság júliusi közreműködésének eredményeként, öt nagy autókölcsönző cég tett ígéretet arra, hogy változtat a fogyasztókkal szemben alkalmazott szemléletén. Érthetőbbé válnak a biztosítási kötvények, elősegítik az árak átláthatóságát, és méltányosabb lesz a károk kezelésére vonatkozó eljárás.

Gyorsabb és olcsóbb online vitarendezés

Az év során a Bizottság kifejlesztette és tesztelte a [jogviták online rendezésére szolgáló, Unió-szer-te működő](#) platformot. A platform 2016 elejétől lehetővé teszi az uniós fogyasztók és kereskedők számára, hogy az online vásárolt termékekkel és szolgáltatásokkal kapcsolatos szerződéses vitáikat a bírósági útnál sokkal gyorsabban és olcsóbban rendezhessék.

A SZERVEZETT UTAZÁSI FORMÁKRÓL SZÓLÓ ÚJ IRÁNYELV

Fokozott védelem az utazások során

A 2015-ben elfogadott, a [szervezett utazási formákról szóló új irányelv](#) 2018-ban lép majd hatályba. Az új előírások eredményeként az alkalmazási kör túlmutat majd a hagyományos utazási csomagokon, és kiterjed arra a 120 millió fogyasztóra is, akik a kombinált utazás más formáit választják, például saját választású repülőútból és hotelből vagy autókölcsönzésből álló kombinációt foglalnak le valamely weboldalon.

Utasok jogai

Márciusban a Bizottság [jelentést](#) tett közzé, amelyből kiderült, hogy csupán öt tagállam alkalmazza teljes körűen a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről szóló rendeletet. Júliusban a Bizottság [iránymutatást](#) fogadott el a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogainak tisztázása érdekében, továbbá felszólította a tagállamokat a [légi utasok jogainak szigorúbb érvényesítésére](#).

Konzuli védelem

Áprilisban a Tanács elfogadta a [konzuli védelemről szóló irányelvet](#), amely egyértelművé teszi, hogyan és mikor jogosultak a valamely Unión kívüli országban bajba jutott uniós polgárok arra, hogy segítségért forduljanak egy másik tagállam nagykövetségéhez vagy konzulátusához. 2015 során az uniós polgárok az állampolgárságuktól eltérő tagállam által nyújtott konzuli védelemben részesültek, például a nepáli és jemeni válsághelyzetek esetében. Az uniós polgárok segítségnyújtásban részesültek továbbá okmányaik elvesztése vagy ellopása esetén is.

Nemek közötti egyenlőség

2015 folyamán előrelépés történt a [nemek közötti egyensúlynak a vállalati vezetőtestületekben](#) való javításáról szóló irányelvjavaslattal kapcsolatban. Elfogadását követően az irányelv lehetővé teszi majd az üvegplafon áttörését azáltal, hogy méltányos és átlátható kiválasztási eljárásokat biztosít a vezetőtestületekben alulreprezentált nem arányának növelése céljából.

A nemek közötti egyenlőségről szóló éves jelentés 2014 tekintetében azt mutatta, hogy az előrelépések ellenére továbbra is fennállnak a nemek közötti egyenlőtlenségek.

2015 elején a Bizottság szakpolitikai iránymutatást adott ki, továbbá felhívta a tagállamokat és az uniós intézményeket, hogy tegyenek intézkedéseket a nők és férfiak nyugdíja között fennálló 39%-os eltérés csökkentése érdekében.

8. FEJEZET

„A földközi-tengeri térségben a közelmúltban lezajlott borzalmas események rámutattak, hogy Európának minden szempontból hatékonyabban kell kezelnie a migráció kérdését. Ezt mindenekelőtt az emberiesség elve követeli meg tőlünk. Meggyőződésem, hogy a szolidaritás szellemében szorosan együtt kell működünk.”

Jean-Claude Juncker politikai iránymutatása, 2014. július 15.

Elmozdulás egy új migrációs politika felé

2015-ben a világ döbbenetesen vette tudomásul azon menekültek ezreinek nehéz helyzetét, akik életüket kockáztatva igyekeztek eljutni az EU területére. A tavalyi év során Európa a második világháború óta bekövetkezett egyik legnagyobb mértékű tömeges migrációnak volt tanúja. Az EU fokozta erőfeszítéseit az emberéletek megmentése, az emberkereskedelem elleni küzdelem és a származási, illetve tranzitországokkal folytatott együttműködés terén. Ezen túlmenően kezdeményezést indított azon kiváltó okok kezelésére, amelyek menekülésre és migrációra kényszerítik az embereket – ilyen tényezők a szegénység, a háború, az üldöztetés, az emberi jogok megsértése és a természeti katasztrófák.

A Bizottság májusban előterjesztette az [európai migrációs stratégiát](#), amely átfogó megközelítésbe

helyezi a migráció kezelését. Célja az irreguláris migráció ösztönzőinek csökkentése, az emberéletek megmentése és az EU külső határainak védelme. A stratégia továbbá előírja a szilárd alapokon álló, közös menekültügyi politika, valamint a legális migrációra vonatkozó új politika kialakítását.

A Bizottság szeptemberben 1,8 milliárd EUR értékű rendkívüli támogatást mozgósított a migráció és a menekültügyi válság kezelése céljából. Ezzel a válság kezelésére elkülönített, 2015–2016-ra szóló teljes uniós költségvetés 9,3 milliárd EUR-ra emelkedett. A tagállamok megállapodtak 160 000 nemzetközi védelemre szoruló személynek a leginkább érintett tagállamokból más tagállamokba történő áthelyezéséről. Szintén megállapodás született 22 000 menekültnek az EU határain kívüli táborokból

történő áttelepítéséről. Az EU háromszorosára növelte a Földközi-tenger közép- és keleti térségében húzódó migrációs útvonalakon folytatott tengeri járőrözés eszközeire fordított támogatását, ami több mint 252 000 emberélet megmentéséhez járult hozzá. Emellett az embercsempészek és az emberkereskedelemmel foglalkozó csoportok tevékenységének felszámolását célzó erőfeszítéseit is megkétszerezte. Az EU mintegy 4 milliárd EUR-t bocsátott rendelkezésre a szíriai menekültek Szíria területén, illetve a szomszédos országokban való megsegítésére. Októberben [Juncker bizottsági elnök vezetői találkozót hívott össze](#) a nyugat-balkáni útvonalon tapasztalható menekültmozgások témájában.

Európai migrációs stratégia

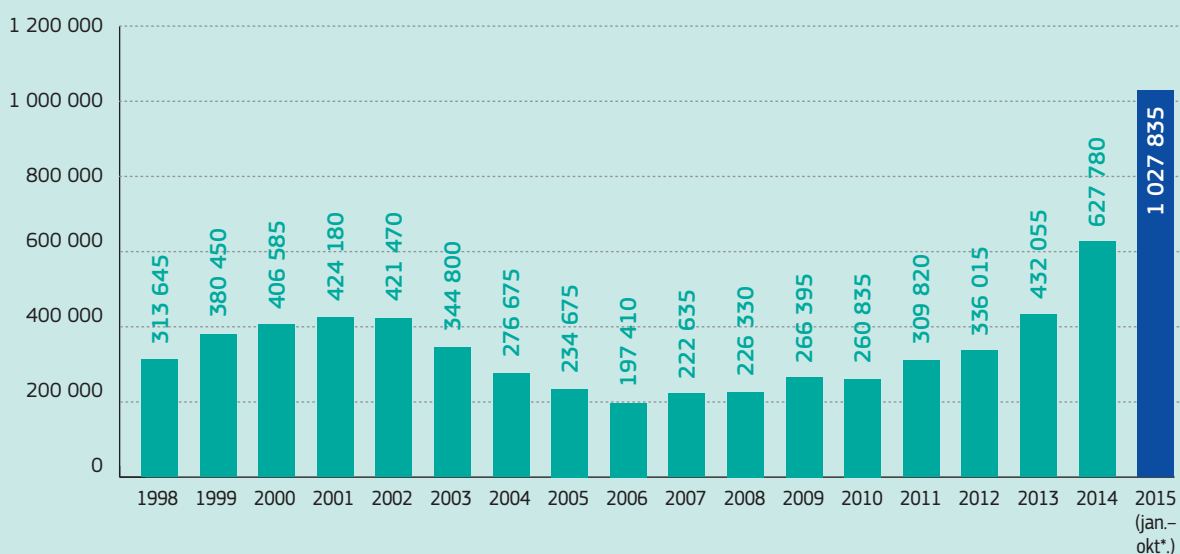
A Bizottság májusban bemutatta az új **európai migrációs stratégiát**, amelyben felvázolta a földközi-tengeri térségben kialakult válsághelyzet kezelését célzó azonnali intézkedéseket csakúgy, mint a migráció szabályozására vonatkozó hosszú távú, átfogó megközelítést. A stratégia az áprilisban elfogadott, **tíz pontból álló migrációs cselekvési tervre** épül. Május végére elfogadták a stratégia keretében kidolgozott első javaslatokat.

A Bizottság az Európai Unió működéséről szóló szerződés 78. cikkének (3) bekezdése szerinti **szükséghelyzeti reagálási mechanizmus** alkalmazását javasolta, hogy Olaszország és Görögország megsegítése érdekében szükséghelyzeti áthelyezési rendszert léptessenek életbe. A közös menekültügyi politika részeként a Szerződés 78. cikkének (3) bekezdése konkrét jogalapot biztosít a szükséghelyzetek kezelésére. A rendelkezés lehetővé teszi, hogy a Tanács a Bizottság javaslata alapján, az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően átmeneti intézkedéseket fogadjon el az érintett tagállam vagy tagállamok érdekében, ha egy vagy több tagállam olyan szükséghelyzettel szembesül, amelyet harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlása jellemez. A 78. cikk (3) bekezdése által előírányozott átmeneti intézkedések kivételes jellegűek. Alkalmazásukra csak akkor kerülhet sor, ha a problémák sürgőssége és súlyossága elér egy bizonyos fokot. A javasolt mechanizmus keretében nemzetközi védelemre szoruló személyeket más tagállamokba helyeznek át.

A Bizottság továbbá egy **ajánlást** is elfogadott, amelyben 20 000 – az ENSZ Menekültügyi Főbiztoságának megállapítása szerint – nemzetközi védelemre szoruló személynek az Unión kívülről való áttelepítésére kéri fel a tagállamokat. A tagállamok júliusban hozzájárultak az áttelepítéshez, és több mint 22 500 egyértelműen nemzetközi védelemre szoruló személy 2015–2017 közötti áttelepítésére tettek ígéretet.

A Bizottság javaslatot terjesztett elő a **2015–2020-ra szóló, migráncscempészet elleni uniós cselekvési tervre** vonatkozóan. A cselekvési tervben meghatározott intézkedések a migráncscempészet megelőzését és leküzdését célozzák a teljes migrációs útvonalon – ez magában foglalja többek között a gyanús hajók jegyzékbe vételét, valamint a pénzügyi intézményekkel való együttműködés

MENEDÉKJOG IRÁNTI KÉRELMEK SZÁMA AZ EU-BAN

Megjegyzés: A tagállamok 2008 előtt és a 862/2007/EK rendelet 2008. januári hatálybalépését követően adott esetben eltérő módszertant alkalmaztak.
* Ideiglenes adatok.

Forrás: Eurostat.

és információcsere kiterjesztését. A cselekvési terv nyomán együttműködés alakult ki az internetszolgáltatókkal és a közösségi médiával annak biztosítása érdekében, hogy az embercsempészek által tevékenységük reklámozására használt internetes tartalmakat haladéktalanul azonosítsák és töröljék.

A közös európai menekültügyi rendszer hatékony működése érdekében következetesen ujjnyomatot kell venni a migránsoktól, amikor az Unió külső határaihoz érkeznek. A Bizottság e célból [íránymutatást](#) bocsátott ki a tagállamok számára az ujjnyomatvétele bevált módszereiről. Az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal, a Frontex (az EU határigazgatási ügynöksége) és az Europol (az EU bűnüldözési ügynöksége) migrációkezelést támogató csoportjai mindeközben a helyszínen, azaz a fogadóállomásokon dolgoznak: az érkező migránsokat azonosítják, nyilvántartásba veszik és ujjnyomatot vesznek tőlük. Tevékenységük során biztosítják az alapvető jogok és a nemzetközi menekültügyi jogi normák maradéktalan tiszteletben tartását. 2015 végéig Olaszországban hat, Görögországban pedig öt uniós fogadóállomást jelöltek ki, ezek közül Olaszországban kettő (Lampedusa és Trapani), Görögországban egy (Leszbosz/Moria) lépett működésbe.

Az uniós fogadóállomásokhoz kapcsolódó műveletek a migránsbeáramlás kiegyensúlyozott kezelésének részét képezik. Szorosan kötődnek a migránsok áthelyezéséhez (a menedékkérők más tagállamok közötti elosztása), valamint a nemzetközi védelemre jogosulatlan migránsok visszatérésére vonatkozó eljáráshoz (a származási országba való visszautazás).

A migrációs stratégiában meghatározott azonnali válaszhelyezkedések egyike a 2015-ös és 2016-os költségvetési juttatások megháromszorozása volt a Frontex Tritón és Poszeidón elnevezésű közös művelete számára rendelkezésre álló kapacitások és eszközök megerősítése céljából. December végén a Poszeidón közös művelet gyorsreagálási határvédelemmé alakult. A Frontex számára további 27,4 millió EUR-t különítettek el a 2015-ös évre, és a Bizottság 2016-ban újabb 129,9 millió EUR forrást fog biztosítani.

A megerősített közös műveletekre vonatkozó új operatív tervek kettős célt szolgáltak: egyrészt támogatják a tagállamok tengeri kutatási-mentési műveleteit, másrészt biztosították az EU külső határainak hatékony ellenőrzését. A Tritón műveleti területét kiterjesztették, és számos eszközt megerősítettek, aminek eredményeként ugrásszerűen megnövekedett a tengerből kimentett migránsok

EURÓPAI MIGRÁCIÓS STRATÉGIA

Forrás: Európai Bizottság.

száma. A Tritón és a Poszeidón közös műveletnek köszönhetően 2015-ben több mint 252 000 migráns életét sikerült megmenteni.

Márciusban az Europol útjára indította Mare elnevezésű közös operatív csapatát. A Mare közös operatív csapat az irreguláris migráció ellen küzd a Földközi-tenger térségében az olyan bűnszervezetek elleni fellépés révén, amelyek elősegítik, hogy a migránsok hajóval az Unióba jussanak.

Egész évben zajlott az EU határvédelmi ügynöksége, a Frontex által koordinált Tritón közös művelet végrehajtása

A helyzet súlyára való tekintettel a Bizottság szeptemberben részletesen ismertette az elkövetkező hat hónap során az európai migrációs stratégia végrehajtása érdekében megvalósítandó kiemelt intézkedéseket. A Bizottság három héttel később [jelentésben](#) mutatta be a kiemelt intézkedések végrehajtása terén tett előrelépéseket.

A menekültválság kibontakozása nyomán tett további bizottsági javaslatok

Az Európai Tanács szeptemberben elfogadta a [második javaslatcsomagot](#). Ez magában foglalta a sürgősségi reagálási mechanizmus Görögország, Olaszország és Magyarország érdekében történő további igénybevételét. A javaslat újabb 120 000 egyértelműen védelemre szoruló menedékkérő Görögországból, Olaszországból és Magyarországról, kötelező elosztási kulcs alapján történő áthelyezéséről szólt. Az Európai Tanács 2015-ben összesen 160 000 egyértelműen nemzetközi védelemre szoruló személy esetében hagyta jóvá a következő 2 év folyamán történő áthelyezést. A Bizottság és az uniós ügynökségek a tagállamokkal együttműködve fogják megszervezni a mechanizmus gyakorlati végrehajtásához szükséges koordinációt. Az uniós költségvetésből 780 millió EUR-t különítettek el kifejezetten a mechanizmus támogatására.

Dimitrisz Avramopulosz, az Európai Bizottság tagja menekültekkel beszélget. Lampedusa, Olaszország, 2015. október 9.

A Bizottság egy strukturális [áthelyezési válságmechanizmus](#) létrehozását is indítványozta. Olyan ideiglenes szolidaritási mechanizmusról van szó, amelyet a Bizottság szükség esetén bármikor életbe léptethet, ha valamely uniós tagállam menekültügyi rendszerére szélsőséges nyomást gyakorol a harmadik országbeli állampolgárok jelentős és aránytalan beáramlása.

A Bizottság rendeletjavaslatot terjesztett elő a **biztonságos származási országok közös uniós jegyzékének** létrehozásáról. Egy ilyen jegyzék lehetővé tenné a biztonságosnak tekintett országokból származó menedékkérők egyéni menedékjog iránti kérelmeinek gyorsabb feldolgozását, valamint – amennyiben az egyéni elbírálás megerősíti, hogy a kérelmező nem jogosult menedékjogra – a gyorsabb visszatérést. A Bizottság a koppenhágai kritériumokból kiindulva javasolta, hogy Albániát, Bosznia-Hercegovinát, Koszovót (ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 (1999). sz. ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével), Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságot, Montenegrót, Szerbiát és Törökországot vegyék fel a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékébe. A későbbiekben – alapos bizottsági értékelést követően – más országokat is jegyzékbe lehet venni, illetve törölni lehet a jegyzékből.

Az EU állam- és kormányfői az Európai Tanács ülésén a menekültügyi válságról vitatkoznak. Brüsszel, 2015. október 15.

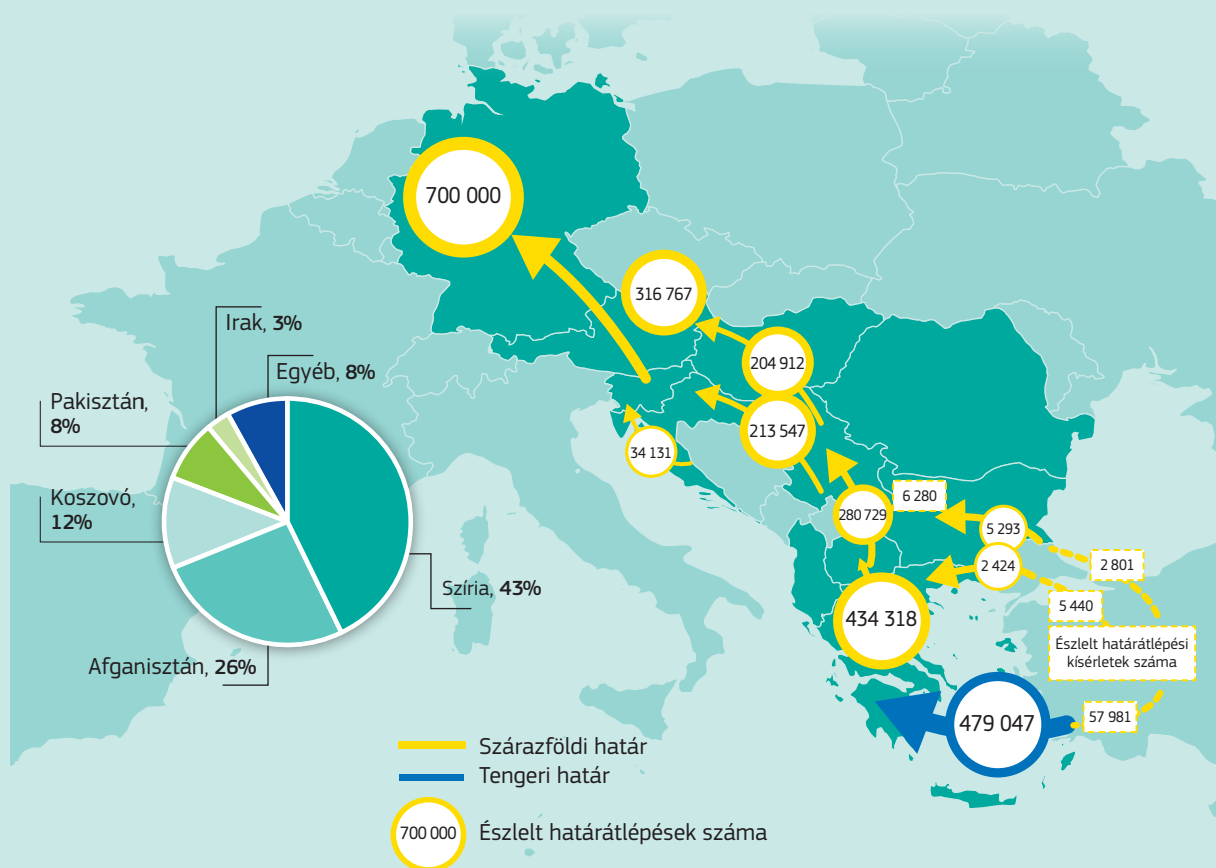
A Bizottság közép- és hosszú távon az irreguláris migránsok hazájukba való visszatérési arányának növelésére törekszik, ezért kidolgozta a **visszatérésre vonatkozó uniós cselekvési tervet**. A terv átfogó célja az EU visszatérési irányelvének teljes körű alkalmazása. A javaslatokat a Bizottság, a tagállamok és az érintett uniós ügynökségek egyaránt alkalmazni fogják. A Bizottság az Európai Külügyi Szolgálattal együttműködve fokozni fogja erőfeszítéseit annak biztosítása érdekében, hogy a származási országok valóban eleget tegyenek az állampolgáraik meglévő visszafogadási egyezmények alapján történő visszafogadására vonatkozó kötelezettségvállalásuknak. A Tanács októberben jóváhagyta a cselekvési tervet.

Októberben megállapodás született Törökországgal egy közös cselekvési tervről, amely a novemberi EU–Törökország csúcstalálkozóval egyidejűleg életbe is lépett. A cselekvési terv részét képezi a közös felelősségvállaláson, kölcsönös kötelezettségvállalásokon és közös végrehajtáson alapuló, átfogó együttműködési stratégiának. A Bizottság javaslatot tett a Törökország-támogató Menekültügyi Eszköz létrehozására, amelynek célja a Törökországban ideiglenes védelmet élvező szíriai polgárok, illetve a török befogadó közösségek támogatására szánt 3 milliárd EUR uniós hozzájárulás koordinálása. Decemberben a Bizottság bemutatta a szíriai konfliktus miatt lakóhelyelhagyásra kényszerült személyek megsegítését célzó, Törökországgal közös önkéntes humanitárius befogadási rendszerre vonatkozó javaslatát.

Donald Tusk, az Európai Tanács elnöke, valamint Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke a nyugat-balkáni útvonalon zajló menekültáramlás témájában megrendezett vezetői találkozó megnyitóján. Brüsszel, 2015. október 25.

AZONNALI INTÉZKEDÉSEK – A NYUGAT-BALKÁNI MIGRÁCIÓS ÚTVONAL

Forrás: Európai Bizottság.

AZONNALI INTÉZKEDÉSEK – HARMADIK ORSZÁGOK SZÁMÁRA NYÚJTOTT TÁMOGATÁS

Humanitárius segély

+ 500 millió EUR

200 millió EUR az Élelmezési Világprogramnak, az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosának és hasonló szervezeteknek

300 millió EUR humanitárius segély 2016-ban

Uniós regionális alap Szíria számára

+ 1 milliárd EUR

EU 500 millió EUR

Tagállamok 500 millió EUR

Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért

+ 3,6 milliárd EUR

EU 1,8 milliárd EUR

Tagállamok 1,8 milliárd EUR

Forrás: Európai Bizottság.

Októberben Juncker bizottsági elnök [vezetői találkozót](#) hívott össze a nyugat-balkáni útvonalon tapasztalható menekültmozgások témájában. A megbeszélésen 11 tagállam állam-, illetve kormányfői vettek részt, és cselekvési tervet fogadtak el. Közvetlenül a vezetői találkozó után valamennyi résztvevő magas szintű kapcsolattartót nevezett ki a Bizottság által szervezett heti videokonferenciák formájában megvalósuló további intézkedések koordinálása céljából. Létrehozták a migrációs áramlatokkal kapcsolatos napi információk megosztásának közös eszközét, a migrációs útvonalak mentén található tagállamok pedig jobban összehangolták fellépésüket. A Bizottság decemberben [eredményjelentést](#) adott ki a nyugat-balkáni útvonalon kialakult menekültügyi és migrációs válság kezelése érdekében hozott intézkedésekről.

A migráció kiváltó okainak kezelése

Az Unió 2015 nyarán minden eddiginél nagyobb mértékben mozgósította a migránsok származási és tranzitországaikat. Az olyan országokban, mint Mali és Niger, hangsúlyosabbá vált a határigazgatás, és a migráció konkrét elemként beágyazódott a folyamatban lévő közös biztonság- és védelempolitikai missziók tevékenységébe. Új párbeszéd indult a Száhil öv országaival, amelynek fő témái között szerepel a határellenőrzés, a nemzetközi bűnszervezetek elleni küzdelem és a fejlesztés.

A Bizottság 1,8 milliárd EUR-t különített el az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért elnevezésű eszköz létrehozására, ezzel hozzájárulva a migráció kiváltó okainak kezeléséhez az egész afrikai kontinensen. Az alap az uniós költségvetésbe tartozó különböző pénzügyi eszközökből származó pénzt, valamint a tagállami hozzájárulásokat vonja össze. Az EU mintegy 4 milliárd EUR-t bocsátott rendelkezésre a szíriai menekültek Szíria területén, illetve a szomszédos országokban való megsegítésére. A Bizottság ezzel egyidejűleg támogatta az ENSZ diplomáciai erőfeszítéseit a szíriai politikai átalakulás előmozdítása és az országban kialakult konfliktus rendezése érdekében. Ugyanez elmondható Líbia vonatkozásában is – az EU az ENSZ-szel együttműködve próbálta elősegíteni a nemzeti egyégkormány létrejöttét.

Legális migráció

A jogszerű bevándorlás lehetőségei és a legális migránsokra vonatkozó átlátható, egyszerű és tiszteességes eljárások hozzájárulnak az illegális migráció és a migráncsempészet megelőzéséhez. Az európai migrációs stratégia célja a legális migráció kezelésének uniós szintű javítása, aminek köszönhetően könnyebben áthidalható a munkaerő- és szakemberhiány, kiváltva az olyan ágazatokban, mint például a természettudományok, a technológia és a műszaki tudományok. A stratégia ezen túlmenően vonzóbb célponttá kívánja tenni az EU-t a magasan képzett migránsok számára.

A Bizottság májusban nyilvános [konzultációt](#) indított, hogy új lendületet adjon a jelenleg meglehetősen kihasználatlan uniós kékkártyarendszernek. A rendszer a különleges tartózkodási és munkavállalási engedélyek kiadására vonatkozó összehangolt gyorsított eljárás révén megkönnyíti a magasan képzett harmadik országbeli állampolgárok felvételét. A konzultáció eredményeit a Bizottság fel fogja használni a kékkártyarendszer 2016-ban esedékes – a legális migrációra vonatkozó jogszabálycsomag részeként megvalósítandó – felülvizsgálata során.

Az EU párbeszédet kezdeményezett a magánszektorral, a szakszervezetekkel és egyéb szociális partnerekkel az európai gazdaság és az uniós munkaerőpiacok különféle szükségleteinek alaposabb feltérképezése céljából. A párbeszéd keretében lehetőség nyílik megosztani egymással a tehetségek EU-ba vonzásának bevált gyakorlatait, valamint fokozottan fejleszteni és kiaknázni a már rendelkezésre álló tehetségeket.

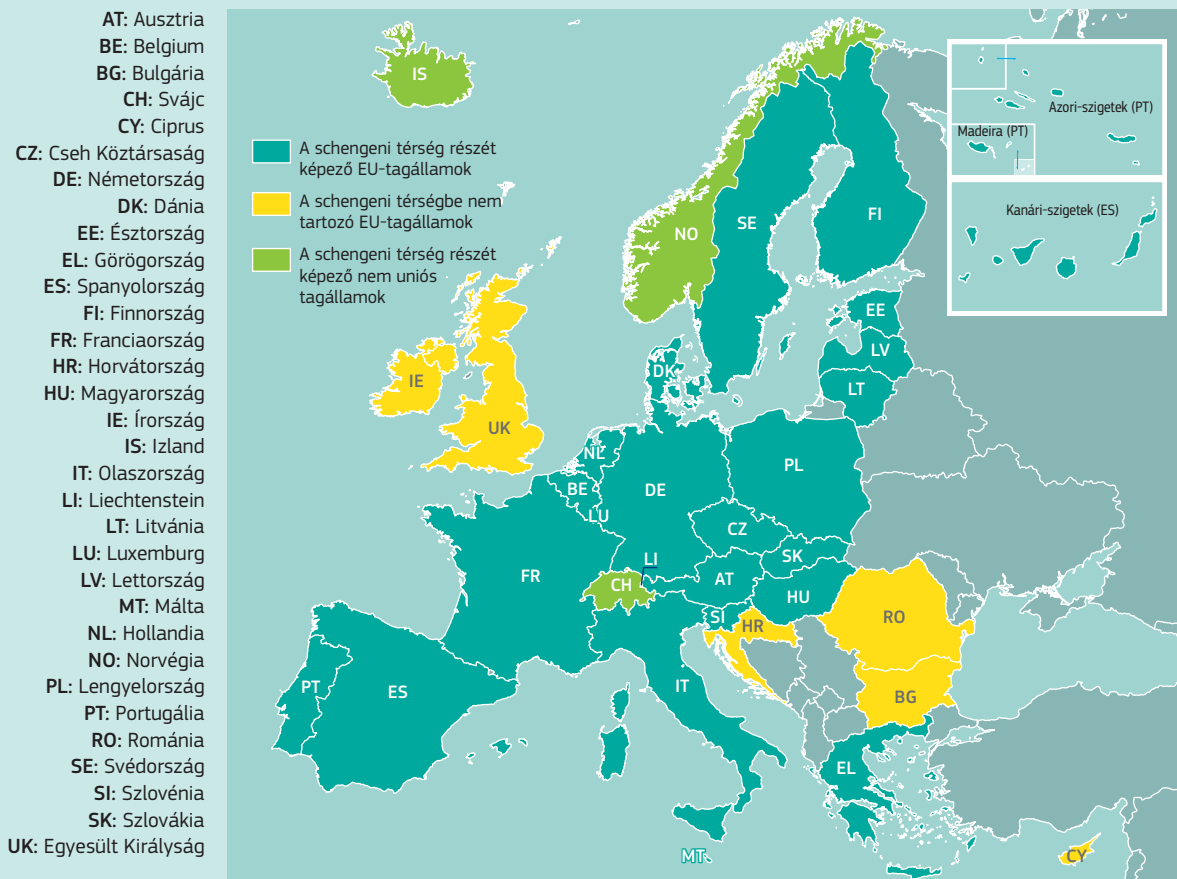
Határok és vízumok

2015-ben sor került a schengeni vívmányok alkalmazásának az új értékelési és monitoringmechanizmus szerinti első értékelésére. A Bizottság júniusban elfogadta [az új európai vízümbélyegről szóló javaslatot](#), amely egységes formátumot és technikai jellemzőket vezet be az elmúlt években egyre elterjedtebb csalások leküzdésének előmozdítása céljából. Az új vízümbélyeg felváltja a jelenlegi egységes vízumformátumot, amelyet a tagállamok az úgynevezett schengeni vízumok (rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok) kiadásakor használnak. A mostani formátum 1995 óta van használatban.

AZ EU-BA VALÓ BELÉPÉS – HATÁROK ÉS VÍZUMOK

A szabad mozgást biztosító schengeni térség

Határok nélküli térség, melyen belül az uniós polgárok és a harmadik országbeli állampolgárok szabadon mozoghatnak

Forrás: Európai Bizottság.

2015 novemberében befejeződött a vízuminformációs rendszer világszintű kiterjesztése. A vízuminformációs rendszer adatbázisa immár tartalmazza a schengeni térségbe belépni kívánó harmadik országbeli állampolgárok által benyújtott vízumkérelmekkel összefüggő összes adatot, beleértve a biometrikus adatokat is (ujjnyomatok és digitális arckép). A rendszer megakadályozza az illegális határátlépést és a schengeni vízumok hamisítását, emellett a biometrikus adatok használatának köszönhetően lehetővé teszi a vízumkérelmek gyorsabb feldolgozását.

Az EU 2015 során 12 harmadik országgal írt alá vízummentességi megállapodást (Dominika, Egyesült Arab Emírségek, Grenada, Kelet-Timor, Kolumbia, Palau, Saint Lucia, Saint Vincent és Grenadine-szigetek, Szamoa, Tonga, Trinidad és Tobago, valamint Vanuatu). A megállapodásokat jelenleg – a megerősítésükig – ideiglenes alapon alkalmazzák. Ez azt jelenti, hogy az említett 12 ország állampolgárai már vízummentesen utazhatnak az EU-ba, és az uniós polgároknak sincs szükségük vízumra az ezen országokba való belépéshez.

A Bizottság júliusban nyilvános konzultációt indított az intelligens határellenőrzésről szóló csomagról. A csomag kettős célt szolgál: egyrészt megkönnyíti a határátlépést a rövid távú tartózkodás céljából a schengeni térségbe érkező jogszerű utazók számára, másrészt pedig javítja a túltartózkodók és az irreguláris migránsok azonosításának esélyét, valamint a kiutasítási határozatok végrehajtását. Mindemellett biztosítja a harmadik országbeli állampolgárok eredményesebb azonosítását, és lehetővé teszi a több személyazonosságot használó személyek felderítését.

Októberben az Európai Tanács meghatározta a további teendőket, köztük a külső határok integrált határőrizeti rendszerének fokozatos kiépítésére irányuló munkát. A Bizottság decemberben elfogadta a határ-ellenőrzési csomagot. Ez többek között tartalmazza az Európai Határ- és Parti Őrség létrehozásáról szóló javaslatot, amely a Frontex megbízatásának megerősítése révén biztosítja a külső határok szigorú és közös igazgatását. A Frontex és a tagállami határ-ellenőrzési szervek bevonásával megalakul az új Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség, amely a külső határok mindennapi igazgatásáért lesz felelős. A jogszabálysomag továbbá magában foglalja a harmadik országok jogellenesen tartózkodó állampolgárainak visszatéréséhez biztosított európai úti okmányról szóló rendeletjavaslatot, az Eurosur-kézikönyvet és a schengeni térség működéséről szóló nyolcadik féléves jelentést. A schengeni térség biztonságának fokozása érdekében a csomag módosítja a Schengeni Határ-ellenőrzési Kódexet, lehetővé téve valamennyi utazó – köztük az uniós polgárok és családtagjaik – szisztematikus ellenőrzését a külső határokon.

Embercsempészet elleni küzdelem a tengeren: az Eunavfor Med művelet

A földközi-tengeri térségben folytatott embercsempészet üzleti modelljének felszámolása és a tengeren bekövetkező további halálesetek megelőzése érdekében júniusban kezdetét vette az [Eunavfor Med](#) művelet. A művelet első fázisában hírszerzési információkat gyűjtöttek az embercsempészek stratégiáiról, útvonalairól és eszközeiről. Októberben elindult a Sophia műveletnek nevezett második fázis, amely a feltételezett csempészhajók nyílt tengeren való kiszűrésére és feltartóztatására irányult. Az Eunavfor Med művelethez 22 tagállam biztosított eszközöket, személyzetet és erőforrásokat.

9. FEJEZET

„Európának erősebben kell hallatnia a hangját a külpolitikában. Az ukrán válság és az aggasztó közel-keleti helyzet jól példázza, mennyire fontos, hogy Európa kifelé egységet mutasson.”

Jean-Claude Juncker politikai iránymutatása, 2014. július 15.

Erőteljesebb globális szerepvállalás

76

2015 júliusában az EU által szorgalmazott többéves diplomáciai erőfeszítések nyomán történelmi nemzetközi megállapodás született Irán nukleáris programjáról. Az EU mellett az Egyesült Államok, az Egyesült Királyság, Franciaország, Kína, Németország és Oroszország vett részt a megállapodás sikeres tető alá hozásában. Irán vállalta, hogy semmilyen körülmények között nem törekszik nukleáris fegyverek fejlesztésére vagy beszerzésére.

Az EU az egész év folyamán továbbra is vezető szerepet vitt az iraki, líbiai, szíriai és ukrajnai válságok megoldására irányuló nemzetközi erőfeszítésekben. Fáradhatatlanul fellépett nemzetközi partnereivel az ISIS (Dáís) tevékenységei ellen.

E válságok – különösen a szíriai polgárháború – miatt egyre több ember kényszerült elhagyni otthonát. Az EU

továbbra is kivette a részét a konfliktusok által otthonukból elűzött népesség humanitárius ellátásában, a válság gyökereinek kezelésében és a háborús övezetekből menekülők segítésében.

Az elmúlt év folyamán a Bizottság Humanitárius Segélyek és Polgári Védelem (ECHO) Főigazgatósága több mint 80 országban 120 milliónál is több, természeti csapás vagy konfliktus áldozatául esett embernek biztosított élelmiszersegélyt, szálláshelyet, védelmet, egészségügyi ellátást és tiszta vizet. Az EU az emberi jogok és a nemzetközi jog egyetemes érvényesítésének szószólójaként emberi jogi párbeszéd keretében, többoldalú fórumokon és a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze útján is képviselte ezen elveket.

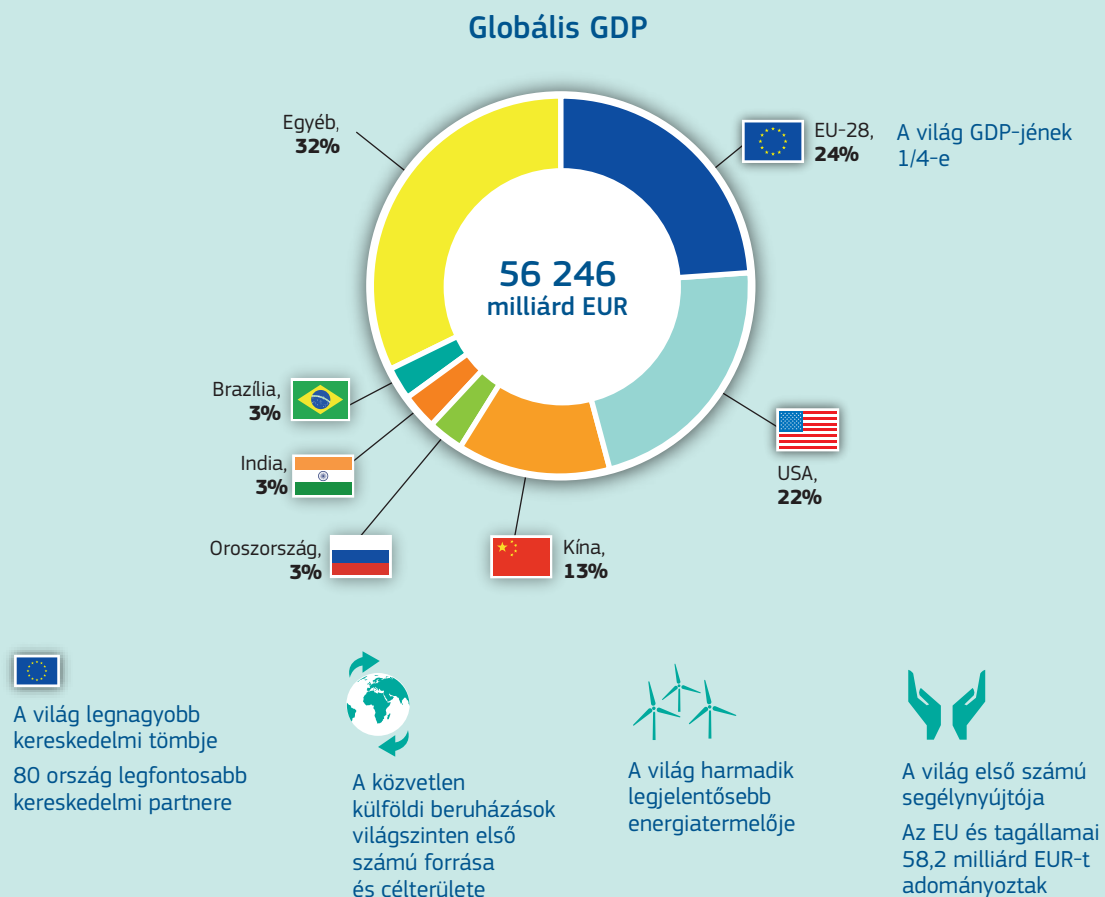
2015 a fejlesztés európai éve is volt. Az EU és az

uniós tagállamok politikai támogatásával az ENSZ Közgyűlése új fenntartható fejlesztési célokat fogadott el. Ezek globális keretet biztosítanak a fenntartható fejlődés megvalósításához és a szegénység felszámolásához. Az EU 2015-ben is a világ első számú fejlesztési segélynyújtója volt.

Európai szomszédságpolitika

Az európai szomszédságpolitika keretében az EU tovább munkálkodik azon, hogy **szorosabbra fűzze a politikai szövetség és gazdasági integráció szálait** déli és keleti szomszédaival.

AZ EU MINT GAZDASÁGI NAGYHATALOM

Forrás: Eurostat, 2013-as és 2014-es adatok

Keleti szomszédság

A keleti partnerséggel foglalkozó rigai csúcstalálkozó újabb lendületet adott az EU kapcsolatainak hat keleti partnerével. Aláírásra került a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodást is magában foglaló társulási megállapodás Grúziával, Moldovával és Ukrajnával.

Az EU számos intézkedéssel támogatja ezen országok reformfolyamatait, többek között a 2014 márciusában bejelentett 11 milliárd EUR-t kitevő támogatási csomaggal, melyből 2015 közepére 6 milliárd EUR-t le is hívtak. Emellett a tágabb értelemben vett ukrajnai békefolyamat részeként az EU folytatta a gázellátásról, valamint a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodások végrehajtásának egyes gyakorlati kérdéseiről szóló tárgyalásokat. Továbbra is határozottan fellépett a minszki megállapodások érvényesítése és az Oroszországgal szemben hozott szankciók fenntartása mellett.

Déli szomszédság

Október folyamán tárgyalások kezdődtek a Tunéziával kötendő mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodásról, és az első tárgyalási fordulóra még az év vége előtt sor került. Ezzel szemben a Marokkóval kötendő mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodás ügyében 2015 nem hozott áttörést. Folytatódott ugyanakkor Jordániával is egy hasonló, mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodás előkészítési folyamata.

Martin Schulz, az Európai Parlament elnöke (balról a harmadik), Donald Tusk, az Európai Tanács elnöke (balról a negyedik), valamint Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke (jobbra) európai és afrikai állam- és kormányfők társaságában a migrációs csúcstalálkozón. Valletta, Málta, 2015. november 11.

A migrációval foglalkozó novemberi vallettai csúcstalálkozón tárgyalóasztalhoz ültek az EU és a legfontosabb érintett afrikai országok vezetői, hogy megtárgyalják a migrációval kapcsolatos kihívásokat. A csúcstalálkozó eredményeként létrejött az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért, amely a mostani migrációs válság megoldásában való együttműködésük fejében fejlesztési támogatást nyújt az afrikai országoknak. Az ígéretek szerint az Alapban, a 20 milliárd EUR egyéb fejlesztési támogatáson túlmenően, újabb 1,8 milliárd EUR-t kitevő segélykeret kerül elkülönítésre.

Líbia

Az EU támogatta a különböző líbiai frakciók között az ENSZ égisze alatt zajló békéltetési tárgyalásokat. Az ENSZ főtitkári megbízottjának, Martin Koblernek nyújtott állhatatos politikai támogatáson túlmenően az EU több párbeszédfordulónak is otthont adott, és pénzügyi támogatással (4 millió EUR-val) is hozzájárult a tárgyalások életben tartásához.

Bővítési tárgyalások és a Nyugat-Balkán

Az EU továbbra is segítette az uniós csatlakozási kilátásokkal rendelkező országokat a tagsági kritériumok teljesítéséhez szükséges reformok végrehajtásában, a stabilitás, a biztonság és a jólét előmozdítása érdekében Európában.

Johannes Hahn, az Európai Bizottság tagja és Aleksandar Vučić szerb miniszterelnök Szerbia első csatlakozási tárgyalási fejezete megnyitásának előestéjén. Belgrád, 2015. december 10.

Az EU kulcsszerepet játszott a Koszovó és Szerbia viszonyának normalizálása terén megvalósult mérföldkő jelentőségű eredményekben. A Belgrád–Priština-párbeszéd több tárgyalási fordulóját is Federica Mogherini, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője, a Bizottság alelnöke vezette.

Emellett az EU igen fontos szerepet játszott Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság politikai stabilitásának helyreállításában és reformjainak végrehajtásában, illetve az országban kialakult politikai patthelyzet feloldása érdekében a főbb politikai pártok között létrejött megállapodásban.

Törökország

2015 októberében Martin Schulz, Donald Tusk és Jean-Claude Juncker találkozott Erdoğan elnökkel, hogy megvitassák az Unió és Törökország kapcsolatának helyzetét, és különösen a menekült- és migránsáradat megfékezésének kérdését. Martin Schulz áprilisban, Donald Tusk szeptember folyamán is Törökországba látogatott, novemberben pedig Jean-Claude Junckerrel mindhárman részt vettek a G20-ak Ankarában megrendezett csúcstalálkozóján. Az EU és Törökország politikai párbeszédet kezdett a kül- és biztonságpolitikáról, ezen belül a terrorizmus elleni fellépésről. Törökország részese az ISIS (Dáís) ellen létrejött nemzetközi koalíciónak, és humanitárius segélyeket nyújt az iraki és szír menekülteknek.

Federica Mogherini főképviselő és az Európai Bizottság alelnöke, Frans Timmermans, az Európai Bizottság első alelnöke, valamint Donald Tusk, az Európai Tanács elnöke Ahmet Davutoğlu török miniszterelnökkel találkoznak az ENSZ-közyűlésen. New York, Egyesült Államok, 2015. szeptember 29.

November végén Brüsszelben újabb EU–Törökország csúcstalálkozóra került sor, amikor is hatályba lépett a migrációval kapcsolatos közös cselekvési terv. Az EU és Törökország ismételten hitet tett a két ország között meglévő kapcsolatok és szolidaritás, illetve együttműködés megerősítése, a csatlakozási folyamat újraaktiválása, továbbá az eredményorientált közös fellépések, valamint a strukturált, gyakoribb magas szintű párbeszéd mellett.

December folyamán csatlakozási tárgyalások indultak a gazdasági és monetáris politikáról.

Recep Tayyip Erdoğan, Törökország elnöke, valamint Frans Timmermans, az Európai Bizottság első alelnöke a menekültügyi válságról szóló megbeszélésen. Ankara, Törökország, 2015. október 15.

Stratégiai partnerségek

Egyesült Államok

Az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti együttműködés középpontjában 2015-ben a kétoldalú kapcsolatokat tovább erősítő **transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerség** tárgyalásai, valamint az adatvédelemről és személyes adatok kezeléséről folytatott tárgyalások (lásd a 6. fejezetet) álltak. Emellett a két fél továbbra is szorosan együttműködött a globális kihívások – köztük az éghajlatváltozás, az energiabiztonság, a nukleáris nonprolifерáció, valamint a biztonság és a fejlesztés közötti kapcsolat – kezelésében.

Kína

2015-ben volt az EU és Kína közötti diplomáciai kapcsolatok felvételének 40. évfordulója. Júniusban az EU adott otthont a 17. EU–Kína csúcstalálkozónak. A két fél megegyezett abban, hogy fokozzák együttműködésüket a külpolitika, a biztonságpolitika és a globális kérdések kezelése terén. A csúcstalálkozón részt vevő vezetők közös nyilatkozatot adtak ki, melyben felvázolták az „EU–Kína 2020” stratégiai együttműködési menetrend végrehajtásának prioritásait, és közös nyilatkozatot tettek közre külön az éghajlatváltozásról. Kína elkötelezte magát, hogy az európai beruházási terv támogatása jegyében növeli az EU-ba irányuló beruházásait. Újabb előrelépések történtek az EU–Kína beruházási megállapodásokról folytatott tárgyalások terén, s az EU megragadta az alkalmat, hogy hangot adjon emberi jogi aggályainak is, melyek kapcsán a két fél egyetértett abban, hogy fontos folytatni a párbeszédet e területen.

Oroszország

2015 folyamán az EU és Oroszország kapcsolatát továbbra is beárnyékolta Oroszország ukrajnai beavatkozása, ezen belül is a Krím félsziget jogellenes annektálása és az ország szándékos destabilizálása. Az EU az elmúlt évben is fenntartotta a 2014-ben bevezetett korlátozó intézkedéseket (egyes magánszemélyek és jogalanyok vízumtilalmát, valamint a gazdasági szankciókat és a Krím félsziget annektálásához kapcsolódó intézkedéseket). Mindezek ellenére az EU és Oroszország továbbra is nyílt párbeszédet folytatott a globális kérdésekről és a nemzetközi válságokról, különösen Irán tekintetében. Az EU háromoldalú tárgyalásokat kezdeményezett Oroszországgal és Ukrajnával a földgázellátással kapcsolatos kérdésekről, és sikeres közbenjárásának köszönhetően szeptemberben megállapodás született az Ukrajnába irányuló téli gázszállítási csomagról. Ugyanakkor aggódommal figyelte az oroszországi belpolitikai fejleményeket, melyek az emberi jogi helyzet további romlását és a civil társadalom mozgásterének még súlyosabb korlátozását eredményezték.

Maroš Šefčovič, az Európai Bizottság alelnöke (középen), Alekszandr Novak, Oroszország energiaügyi minisztere (balra), valamint Volodimir Demcsisin, Ukrajna energiaügyi és szénipari minisztere (jobbra) az Ukrajna téli gázellátásáról szóló megállapodás elfogadását követően. Brüsszel, 2015. szeptember 25.

Közel-Kelet

Irán

Federica Mogherini főképviselő és az Európai Bizottság alelnöke, továbbá az E3+3 országok (az Egyesült Államok, az Egyesült Királyság, Franciaország, Kína, Németország és Oroszország) külügyminiszterei és Irán képviselői júliusban megállapodásra jutottak az iráni atomprogram hosszú távú megoldásáról. Az [átfogó közös cselekvési terv](#) biztosítani fogja az iráni nukleáris program kizárólagosan békés jellegét, és így utat nyit a nukleáris vonatkozású szankciók általános megszüntetése felé. Ez a pozitív fejlemény az Iránnal fenntartott kapcsolat stabil javulásának távlatát ígéri, feltéve, hogy a cselekvési terv a gyakorlatban is maradéktalanul megvalósul.

Federica Mogherini főképviselő, az Európai Bizottság alelnöke (balról a negyedik) az E3+3 országok külügyminisztereivel az iráni atomenergia-ügyben elért megállapodás elfogadását követően. Bécs, Ausztria, 2015. július 5.

Irak és Szíria

Az EU iraki fellépését a Szíriára és Irakra, valamint az ISIS (Dáis) jelentette veszélyre vonatkozó, a Tanács által márciusban elfogadott uniós regionális stratégia határozta meg. Az EU proaktív módon segíti az ISIS ellen létrejött nemzetközi koalíció erőfeszítéseit, különösen a terrorelhárítás, a stabilizációs törekvések és a humanitárius segítségnyújtás területén. Emellett támogatja az iraki kormányt is az inkluzív kormányzás és a nemzeti megbékélést szorgalmazó reformok végrehajtásában. Az EU az egyik legfőbb hajtóereje az ENSZ égisze alatt zajló nemzetközi erőfeszítéseknek, melyek célja politikai megoldást találni a szíriai konfliktusra, amely miatt a becslések szerint eddig 12 millió embernek kellett elhagynia otthonát. Az EU 4 milliárd EUR-t különített el a szíriai népesség és az őket befogadó közösségek támogatására, elsősorban Jordániában, Libanonban és Törökországban. A szíriai válság kezelésére szolgáló új [uniós regionális alap](#) (az ún. Madad alap) révén a jövőben jelentősen nőni fognak az e célra szánt uniós források.

EU–Afrika partnerség

2015 márciusában a Tanács elfogadta a [Guineai-öbölre vonatkozó uniós stratégiát \(2015–2020\)](#), amivel jelentős nyomatókat adott a Száhil övben, Afrika szarván és a Guineai-öbölben való uniós fellépéseknek. A cselekvési terv kiemeli, hogy az EU miként nyújt támogatást a tengerbiztonság és a szervezett bűnözés terén fennálló számos kihívás leküzdése érdekében a térség és a régióban található parti államok által tett erőfeszítésekhez.

Az EU a Nyugat-Afrikában 2014 márciusától jelentkező, pusztító erejű ebolajárvány legkorábbi szakaszától kezdve támogatta az érintett országokat, mintegy 2 milliárd EUR-t biztosítva a járvány megfékezéséhez és a gyors helyreállításhoz. Egyedül a Bizottság 870 millió EUR-t különített el a célra, ebből 70 millió EUR-t sürgős humanitárius segítségnyújtásra.

Vytenis Andriukaitis, a Bizottság tagja a 2015-ös European Health Award (Európai Egészségdíj) egyik nyertesével. Az elismerést azok a nem kormányzati szervezetek kapták, amelyek az ebolajárvány miatt kialakult vészhelyzet kezelése során kiemelkedő szerepet vállaltak. Mondorf-les-Bains, Luxemburg, 2015. október 12.

Neven Mimica, az Európai Bizottság tagja egy kútnál Szamburu megyében tett látogatásán. Kenya, 2015. szeptember 18.

Az EU 2015-ben hat választási megfigyelő missziót hajtott végre afrikai országokban, több gazdasági partnerségi megállapodást kötött afrikai régiókkal, és különösen aktív szerepet vállalt a Bissau-Guineában, Burundiban, Dél-Szudánban és Maliban kialakult politikai válságok enyhítésében.

Az emberi jogok helyzete a világban

Az instabilitás, az elhúzódó válságok és a migrációs krízis árnyékában 2015 eddig példátlan kihívásokat hozott az emberi jogok terén, amelyek súlyos és széles körű jogsértésekkel és az aktivisták és nem kormányzati szervezetek elleni fokozódó zaklatásokkal és támadásokkal jártak. Az EU továbbra is fellépett az emberi jogok érvényesüléséért, védelméért és előmozdításáért, és világszerte pénzügyi támogatást nyújtott az emberi jogokért küzdő civil társadalmi szervezeteknek és jogvédőknek. Közel 40 partnerországgal, helyi szinten pedig még több partnerszervezettel folytatott párbeszédet és konzultációt az emberi jogi kérdésekről. Az emberi jogi területen az EU külső fellépését az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó, 2012 júniusában elfogadott uniós stratégiai keretre és a 2015 és 2019 közötti időszak prioritásait és stratégiáját meghatározó, a Tanács által 2015 júliusában elfogadott új **cselekvési tervre** építi.

A fejlesztés európai éve

2015 a [fejlesztés európai éve](#) volt, melynek mottója „A mi világunk, a mi méltóságunk, a mi jövőnk” volt. A kezdeményezés elsődlegesen azt a célt szolgálta, hogy az uniós polgárok – és különösen a fiatalok – több információhoz jussanak és tudatosabban tájékozódjanak az EU és tagállamai által a fejlesztési támogatás terén elért eredményekről. Az Európai Unió 2015-ben is a világ első számú fejlesztési segélynyújtója volt. Az elmúlt év során megkezdte teljes körű működését a 30,5 milliárd EUR-val gazdálkodó [11. Európai Fejlesztési Alap](#).

Uniós fejlesztési támogatás: elegendőek-e az eszközök a nagy szükségben?

(Az óramutató járásával megegyező irányban balról jobbra, elől) François Hollande francia elnök, David Cameron, az Egyesült Királyság miniszterelnöke, Matteo Renzi olasz miniszterelnök, Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke, Donald Tusk, az Európai Tanács elnöke, Abe Sinzō japán miniszterelnök, Stephen Harper kanadai miniszterelnök, Barack Obama, az Egyesült Államok elnöke, valamint Angela Merkel német kancellár a G7-ek csúcstalálkozóján az ENSZ fenntartható fejlesztési menetrendjét vitatják meg. Krүн, Németország, 2015. június 7.

Az ENSZ Közgyűlése 2015 folyamán elfogadta az új fenntartható fejlesztési célokat, amelyek a 2030-ig tartó időszakra meghatározzák a fenntartható fejlesztésre irányuló globális erőfeszítések irányát. Az EU eddig is erőteljesen támogatta a 17 cél teljesítését, és a jövőben is arra törekszik, hogy azok mind saját területén, mind a többi országban teljesüljenek.

Reagálás a humanitárius válságokra és veszélyhelyzetekre

Az év folyamán folytatódott az emberi és természeti eredetű katasztrófák számának az egész világon tapasztalható növekvő trendje. A Bizottság [Humanitárius Segélyek és Polgári Védelem \(ECHO\) Főigazgatósága](#) több mint 80 országban több mint 120 millió embernek nyújtott 1,5 milliárd EUR-t meghaladó értékben segélyt többek között [élelmiszer](#), [szálláshely](#), [védelem](#), [egészségügyi ellátás](#) és tiszta [víz](#) formájában.

2015-ben a Bizottság 361 millió EUR-t különített el [humanitárius segélyezésre](#) a [Szíriában](#), valamint a szomszédos [Jordániában](#), [Libanonban](#) és [Törökországban](#) kialakult humanitárius katasztrófát elszorított gyermekek, nők és férfiak megsegítésére. A válság kirobbanása óta az EU együttesen több mint 5 milliárd EUR-t irányzott elő a szíriai népesség és az őket befogadó közösségek megsegítésére.

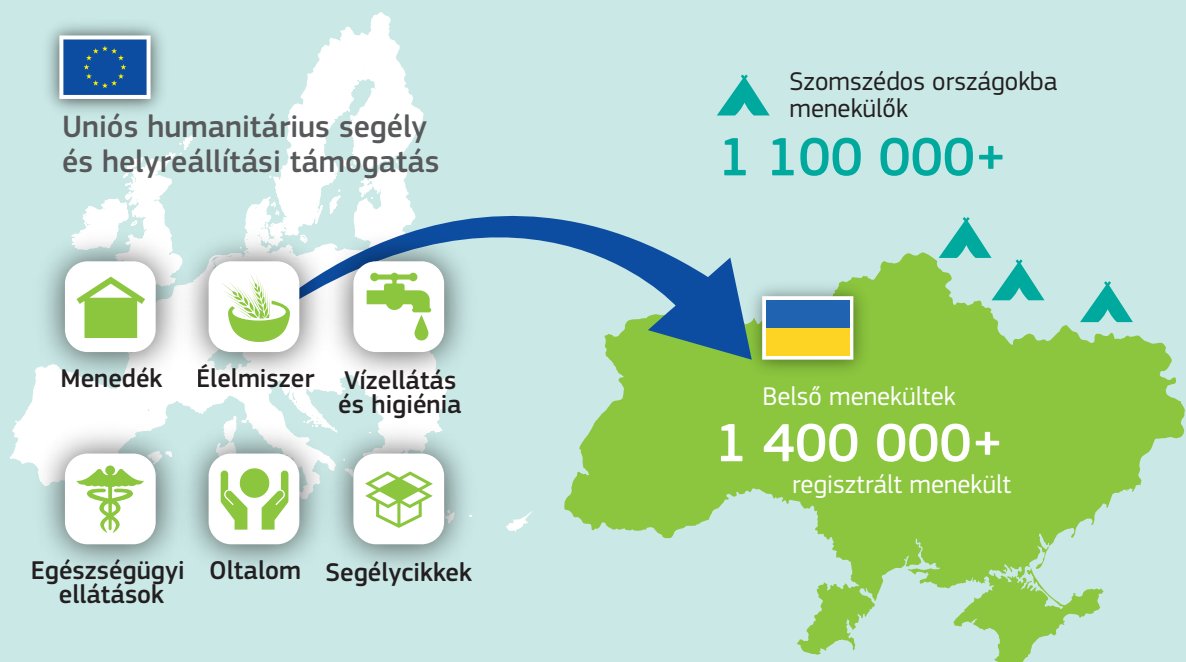

Hrisztosz Sztilianidesz, az Európai Bizottság tagja segít az uniós humanitárius segély elosztásában a nepáli földrengést követően, amely több mint 8500 emberéletet követelt, és még ennél is több sérültet hagyott maga után. Khokana, Nepál, 2015. május 2.

A szíriai válság kezelésére szolgáló új **uniós regionális alap** révén a jövőben tovább nőnek az e célra szánt uniós források.

A Bizottság ugyanakkor jelentősen, 104,65 millió EUR-ra növelte az **Irakban** nyújtott humanitárius támogatás összegét, miután az országban kialakult válság miatt több mint 10 millió ember szorul életmentő segítségre.

AZ UKRAJNAI VÁLSÁG

242 millió EUR*

* Uniós intézmények és tagállamok hozzájárulásai.

Humanitárius
segélyre szoruló
becsült száma **5 millió**

A Jemenben jelenleg zajló fegyveres konfliktus következtében az otthonukból elűzött emberek megsegítése, az élelmiszer-biztonság javítása és a kóros alultápláltság kezelése érdekében a Bizottság 52 millió EUR-t különített el az ország humanitárius támogatására.

Emellett az EU 2015 folyamán folyamatos támogatást nyújtott Ukrajnának is, összesen 242 millió EUR értékű segély formájában.

2015 végéig több mint 1,5 millió, a konfliktus- és válságövezetekben élő gyermek részesült „[A béke gyermekei](#)” uniós kezdeményezés égisze alatt zajló, oktatást és pszichoszociális támogatást nyújtó humanitárius programokból.

Ugyancsak 2015 folyamán a világ katasztrófa sújtotta térségeiben 25 alkalommal kellett aktiválni válsághelyzetek miatt az uniós polgári védelmi mechanizmust.

Biztonság és védelem

Júniusban az Európai Tanács felkérte Federica Mogherini főképviselőt, az Európai Bizottság alelnökét, hogy a tagállamokkal szorosan együttműködve dolgozza ki az uniós kül- és biztonságpolitika globális stratégiáját, amelynek megvitatását az Európai Tanács 2016. júniusi ülésén tűzi napirendre. Az új stratégiának átfogó képet kell adnia az EU szerepéről a világban, azokra a területekre helyezve a hangsúlyt, ahol az uniós fellépés a legnagyobb hozzáadott értéket jelenti a nemzeti keretek lehetőségeihez képest.

A terrorizmus elleni küzdelem az elmúlt évben is az EU egyik központi törekvése volt. Hét uniós delegáció mellé nevezték ki terrorelhárítási és biztonsági szakértőket, számos országgal és nemzetközi szervezettel – köztük az ENSZ-szel és a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségével – folytatódott a terrorelhárítási és politikai párbeszéd. Az EU tovább munkálkodott a külső konfliktusokkal és válságokkal kapcsolatos átfogó koncepciójának megerősítésén. Több mint 30 országban támogatott aktívan konfliktusmegelőző intézkedéseket, többek között közvetítői szerepvállalása és elemzési kapacitásai révén.

Ban Ki Mun, az ENSZ főtitkára és Federica Mogherini főképviselő, az Európai Bizottság alelnöke. Brüsszel, 2015. május 27.

10. FEJEZET

„Az Európai Bizottság elnökére irányuló javaslat és az elnöknek az európai parlamenti választások kimenetelétől függően történő megválasztása kétségkívül fontos, ám csupán az első lépése annak, hogy az Európai Unió egésze demokratikusabbá váljék. Vezetésem alatt az Európai Bizottság elkötelezi magát amellyel, hogy az Európai Parlamenttel való [...] különös partnerséget új lendülettel töltsön meg. [...] Továbbá a fokozott átláthatóság elkötelezett híve vagyok az érdekelt felekkel és lobbistákkal való kapcsolattartás során. [...] Ezenkívül felül kívánom vizsgálni a géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezése tekintetében alkalmazandó szabályozást.”

Jean-Claude Juncker politikai iránymutatása, 2014. július 15.

A demokratikus változás Uniója

86

Az Európai Parlament 2015-ben jelentős szerepet vállalt a vitákban számos téma tekintetében, a görögországi gazdasági helyzettől kezdve egészen a menekültválságig. Októberben a Parlament megbeszéléseket folytatott Angela Merkel német kancellárral és François Hollande francia elnökkel. Több mint harminc év után a két legnagyobb uniós tagállam vezetője első ízben közösen szólalt fel a Parlament előtt. A Parlament ugyancsak októberben a gondolatszabadságért járó Szaharov-díjjal tüntette ki Ráif Badavi szaúd-arábiai bloggert és emberi jogi aktivistát.

Az Európai Unió Tanácsának soros elnökségét 2015-ben Lettország és Luxemburg töltötte be. A Tanács napirendjét az év fő eseményei határozták meg, azaz az ukrajnai feszültségek, a terrorizmus,

a menekültválság és a görögországi helyzet.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága a Bizottság 2015. évi munkaprogramja szerint szervezte tevékenységeit. Mind az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, mind a Régiók Bizottságának új elnöke lett, Georges Dassis, illetve Markku Markkula személyében.

A nemzeti parlamentek továbbra is az Európai Bizottsággal folytatott politikai párbeszéd és a szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmus útján adtak hangot az uniós ügyekkel kapcsolatos nézeteiknek. A mechanizmus keretében az uniós tagállamok nemzeti parlamentjei véleményt bocsáthatnak ki abban az esetben, ha megítélésük szerint valamely uniós jogszabálytervezet nem felel meg a szubszidiaritás

elvének. A nemzeti parlamenteknél több ízben látogatást tettek a Bizottság tagjai is, hogy ismertessék a kulcsfontosságú prioritásokat és a főbb szakpolitikai kezdeményezéseket.

A Bizottság 2015-ben EU-szerte 53 civil párbeszédet rendezett, amelyen a polgárok megoszthatták nézeteiket az uniós döntéshozókkal.

Az Európai Parlament: az uniós politikai élet központi eleme

A Parlament 2015-ben több szakpolitikai kérdésben folytatott vitát és fejtette ki véleményét. A Parlament előtt az év folyamán számos magas rangú látogató felszólalt, köztük Laimdota Straujuma lett miniszterelnök, őfelsége II. Abdullah jordán király, Ban Ki Mun, az ENSZ főtitkára, Cahiagin Elbegdordzs mongol elnök, Aléxisz Ciprasz görög miniszterelnök, Xavier Bettel luxemburgi miniszterelnök, őfelsége VI. Fülöp spanyol király, François Hollande francia elnök, Angela Merkel német kancellár, Sergio Mattarella olasz elnök, valamint az uniós intézmények vezetői.

Martin Schulz, az Európai Parlament elnöke, Angela Merkel német kancellár, VI. Fülöp spanyol király és François Hollande francia elnök az Európai Parlamentben. Strasbourg, 2015. október 7.

Az Európai Parlament [a gondolatszabadságért járó Szaharov-díjjal](#) tüntette ki Ráif Badavi szaúd-arábiai bloggert és emberi jogi aktivistát

Új elnök a két uniós tanácsadó szerv élén

Georges Dassis 2015. október 7-én az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság elnökévé választották

Markku Markkulát 2015. február 12-én a Régiók Bizottságának elnökévé választották

Minőségi jogalkotás

A Bizottság májusban a [minőségi jogalkotási program](#) elfogadásával kedvező lépéseket tett az uniós döntéshozatali eljárás nyitottságának és átláthatóságának fokozása és egyúttal az új jogszabályok minőségének javítása és a hatályos uniós jog rendszerezett felülvizsgálatának előmozdítása felé.

A reformcsomag keretében több olyan új intézkedés – új konzultáció és véleménynyilvánítási lehetőség – került bevezetésre, amely szélesíti az érdekelt felek bevonását és a nyilvános konzultáció lehetőségeit. A Bizottság júliusban a politikai döntéshozatalt szélesebb körű nyilvános ellenőrzés és észrevételezés alá vonó eszközt indított útjára, amelyben az érdekeltek [véleményt nyilváníthatnak az ütemtervekkel, a bevezető hatásvizsgálatokkal és az elfogadott javaslatokkal](#) kapcsolatban. Ez az eszköz a minőségi jogalkotási portál létrehozásának első lépése, amely felhasználóbarát lehetőséget nyújt az uniós jogalkotáshoz kapcsolódó eljárások nyomon követésére.

Júliusban létrejött a [Szabályozói Ellenőrzési Testület](#), amely megerősített központi minőség-ellenőrzési és támogatási feladatokat lát el a bizottsági hatásvizsgálatok és értékelések tekintetében. A testületnek hat, feladatát teljes munkaidőben ellátó tagja lesz az elnökkel együtt, közülük hárman az uniós intézményeken kívülről kerülnek ki.

A Bizottság decemberben elfogadta a [jogalkotás minőségének javításáról szóló, a Parlamenttel és a Tanáccsal közös új intézményközi megállapodást](#), amelynek célja az uniós jogalkotás minőségének és eredményeinek javítása. A megállapodás a döntéshozatali ciklus egészében változásokat fog bevezetni, a konzultációtól kezdve a hatásvizsgálaton át egészen az uniós jogszabályok elfogadásáig, végrehajtásáig és értékeléséig. A szövegről a Bizottság tárgyalásokat folytatott a Parlamenttel és a Tanáccsal, de a megállapodás hatálybalépéséhez mindhárom intézmény jóváhagyása szükséges.

REFIT-platform

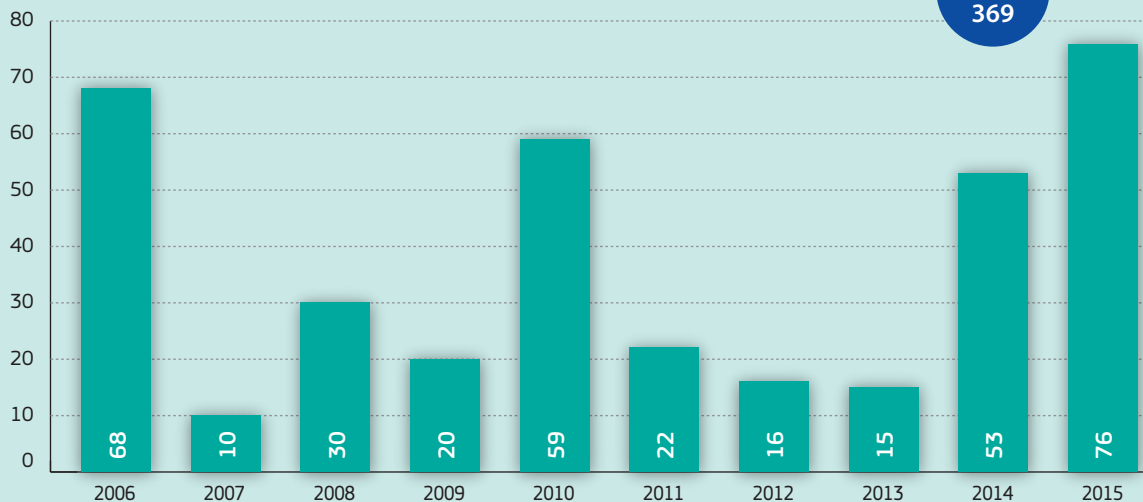
A Bizottság [REFIT](#) programja a célravezető és hatásos szabályozást szolgálja. A program magas szintű tagállami szakértők és az üzleti szférában, illetve a civil társadalomban működő érdekelt felek részvételével működik. Célja, hogy az érdekelt felekkel és a tagállamokkal történő nyílt párbeszéd keretében összegyűjtse a szabályozásból eredő terhek csökkentésére irányuló javaslatokat.

2012 óta mintegy 200 REFIT-kezdmenyezés született. A kezdeményezések alapján sor került egyes intézkedések értékelésére, további egyszerűsítésére, visszavonására, valamint hatályon kívül helyezésére. A REFIT-kezdmenyezések végrehajtásának eredményeiről a májusban közzétett [éves eredmény-tábla](#) számolt be. Folytatódik a munka a jövőben is annak érdekében, hogy egyszerűbbé váljon az uniós jog és csökkenjenek a szabályozási költségek, a szakpolitikával járó előnyök veszélyeztetése nélkül.

REFIT – AZ UNIÓS JOG KÖNNYEBBÉ, EGYSZERŰBBÉ ÉS OLCSÓBBÁ TÉTELE

Helyzetkép és kilátások, 2015. december

A Bizottság által 2006–2015 között visszavont javaslatok

Forrás: Európai Bizottság.

Az uniós jog alkalmazásának ellenőrzése

A Bizottság júliusban elfogadta [az uniós jog alkalmazásának ellenőrzéséről szóló 32. éves jelentését](#), amelyben áttekintette a tagállamoknak az uniós jog helyes és időben történő végrehajtása terén nyújtott 2014. évi teljesítményét.

Azokban az esetekben, amikor a tagállamok a megállapított határidőn belül nem orvosolják az uniós jog állítólagos megsértését, vagy nem jelentik be az irányelv nemzeti jogba való átültetését szolgáló intézkedéseiket, a Bizottság kötelezettségszegési eljárást indít. A polgárok és az érdekelt felek [Az uniós polgárokat megillető jogok és lehetőségek](#) portálon található internetes panaszbejelentő űrlapon közvetlenül is bejelenthetik azokat az eseteket, amelyekkel kapcsolatban úgy vélik, hogy sérült az uniós jog. 2014-ben a benyújtott panaszok többsége a foglalkoztatás, a belső piac és a jogérvénysülés területére irányult.

A [hivatalos kötelezettségszegési eljárások](#) száma összességében az elmúlt öt évben csökkenő tendenciát mutat. A kötelezettségszegési eljárások többsége a környezetvédelem, a közlekedés, a belső

piac és a szolgáltatások területén indult, csakúgy mint a korábbi években. A csökkenés magyarázata, hogy a Bizottság a hivatalos kötelezettségsegzési eljárást megelőzően a tagállamokkal az [EU Pilot](#) mechanizmus útján hatékony strukturált párbeszédet folytat.

Átláthatóság és elszámoltathatóság

Új átláthatósági irányelv és az átláthatósági nyilvántartás 2.0 verziójának elindítása

Az átláthatóság az uniós döntéshozatali eljárás nyilvános legitimitása és a polgárok bizalmának elnyerése szempontjából nagy jelentőséggel bír.

Januárban elindult az [Európai Parlament és az Európai Bizottság közös átláthatósági nyilvántartásának](#) legújabb verziója. A nyilvántartás a bizottsági átláthatósági politika végrehajtásának egyik fontos eszköze. Bemutatja, kik és milyen ügyekben igyekeznek befolyásolni az uniós intézmények politikai döntéshozatalát, milyen ügyfelekkel és tagsággal rendelkeznek, mely uniós struktúráknak tagjai és mekkora pénzügyi és humán erőforrásokat áldoznak e célokra. A nyilvántartásba felvett szervezetek elfogadják annak [magatartási kódexét](#), amely erkölcsi irányítúként szolgál számukra az uniós intézményekkel való kapcsolataik során.

Az uniós költségvetés ellenőrzése

A Parlament áprilisban a Tanács kedvező ajánlását követően megadta az uniós költségvetés 2013. évi bizottsági végrehajtására vonatkozó végleges jóváhagyását, más néven a mentesítést. A mentesítés azon eszközök közé tartozik, amelyekkel a Parlament és a Tanács az uniós költségvetés felhasználását ellenőrzi. Az intézmény adott évi számlái hivatalosan a mentesítés megadását követően zárhatók le.

Krisztalina Georgieva, az Európai Bizottság alelnöke (balra) Vitor Manuel da Silva Caldeirával, az Európai Számvevőszék elnökével (középen) beszélget. Brüsszel, 2015. szeptember 23.

A Parlament a mentesítés megadásáról, elhalasztásáról vagy elutasításáról az [Európai Számvevőszék](#) jelentésének figyelembevételével dönt. A Számvevőszék az uniós költségvetés 2014. évi végrehajtásáról szóló éves jelentését novemberben terjesztette elő. A Bizottság külső ellenőrzését ellátó intézmény immár az egymást követő nyolcadik évben találta rendben lévőnek az uniós költségvetés végrehajtását, és megerősítette, hogy sem a bevételi oldal, sem az igazgatási kiadások nem tartalmaznak jelentős hibákat. Emellett a Számvevőszék becslése szerint a kifizetésekre vonatkozó összesített hibaarány (4,4%) már második éve csökkenő tendenciát mutat.

E tekintetben fontos szem előtt tartani, hogy noha a Bizottság fontos ellenőrző feladatot tölt be, az uniós éves költségvetés mintegy 80%-a – az agrárpolitika és a kohéziós politika – tekintetében az uniós források mindennapi kezeléséért elsősorban a tagállamok felelősek. Adminisztratív hiba felmerülése esetén a Bizottság és a tagállami nemzeti hatóságok lépéseket tesznek a pénz visszafizettetésére. 2009 és 2014 között e pénzügyi korrekciók és visszafizettetések éves átlagos összege 3,2 milliárd EUR volt, ami az uniós költségvetés kifizetéseinek 2,4%-át teszi ki. Ez a korrekciós arány

egyrészt annak tudható be, hogy a programok többsége többéves jellegű, másrészt annak, hogy a hatóságok elkötelezettek az adófizetők pénzének védelme iránt.

Dokumentumokhoz való hozzáférés

A dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés joga az átláthatóság egyik fontos eszköze. A vonatkozó [hatályos szabályok és jogi aktusok](#) Bizottság általi végrehajtását a dokumentumokhoz való hozzáférésről szóló, augusztusban elfogadott 2014. évi [éves jelentés](#) ismerteti.

Az éves jelentésből egyértelműen kiderül, hogy a dokumentumokhoz való hozzáférés joga fontos szerepet tölt be a Bizottság átfogó átláthatósági szakpolitikáján belül. A Bizottságtól 2014-ben 6227 alkalommal kértek hozzáférést dokumentumokhoz. A kikért dokumentumokat a Bizottság az esetek 88%-ában már a kezdeti szakaszban teljes egészében vagy részben rendelkezésre bocsátotta. A szolgálatok első válaszát követően a kérelmezők megerősítő kérelemben fordulhattak a Bizottsághoz, hogy vizsgálja felül álláspontját. A Bizottság 2014-ben 300 megerősítő kérelmet bírált el. A megerősítő kérelmek száma már hetedik éve emelkedett, de 2014-ben jelentős mértékben, 27%-kal haladta meg az előző évi adatot. A megerősítés szakaszába kerülő esetek 43%-ában a Bizottság további szélesebb körű hozzáférést biztosított, így összességében a részleges vagy teljes rendelkezésre bocsátást lehetővé tevő határozatok teljes aránya elérte a 90%-ot.

A hozzáférés iránti kérelmek száma és a közzétett dokumentumok magas aránya azt mutatja, hogy az uniós polgárok aktívan élnek a dokumentumokhoz való hozzáférés jogával, amelynek eredményeképpen – a Bizottság honlapján már rendelkezésre álló nagyszámú dokumentum mellett – számos további dokumentumba nyernek betekintést.

A polgárok megfelelő ügyintézéshez való joga

Emily O'Reilly [európai ombudsman](#) 2015-ben tovább folytatta a „2019 irányában” stratégia végrehajtását, amelynek célja az ombudsmeni tevékenységek relevanciájának, hatásának és láthatóságának növelése. Az ombudsman hivatalból vizsgálatot indított többek között a [Bizottság szakértői csoportjainak összetételéről](#) és a [háromoldalú egyeztetések átláthatóságáról](#), továbbá vizsgálta a [transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerségről](#) folyó tárgyalások átláthatóságát.

Emily O'Reilly európai ombudsman átnyújtja éves jelentését Martin Schulznak, az Európai Parlament elnökének. Brüsszel, 2015. május 26.

A géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezésére irányuló tagállami döntéshozatali eljárás felülvizsgálata

A Bizottság áprilisban a politikai iránymutatásban vállalt kötelezettségeinek eleget téve befejezte a géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezésére irányuló döntéshozatali eljárást.

felülvizsgálatát. [Új jogalkotási javaslatot terjesztett elő](#), amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy egészségügyi vagy környezetvédelmi kockázatokon kívül álló egyéb belföldi okok alapján korlátozzák vagy megtiltsák saját területükön az Unió által engedélyezett, géntechnológiával módosított szervezetek takarmánként vagy élelmiszerként való felhasználását. A géntechnológiával módosított szervezetek tudományos alapokon nyugvó engedélyezésére továbbra is uniós szintű értékelés vonatkozik.

A javaslatot a Bizottság a rendes jogalkotási eljárás keretében benyújtotta vizsgálatra a Parlamentnek és a Tanácsnak, amely nemrégiben fogadta el a tagállamoknak a géntechnológiával módosított szervezetek termesztése területén hasonló lehetőségeket biztosító irányelvet. A Parlament a javaslatot októberben elutasította. A Tanácsban tovább folytatódott az első olvasat megvitatása.

Az európai polgári kezdeményezés

Az [európai polgári kezdeményezés](#) keretében legalább hét tagállam legalább egymillió polgára fel szólíthatja a Bizottságot arra, hogy jogi aktusra vonatkozó javaslatot terjesszen elő. Mostanáig három európai polgári kezdeményezés került benyújtásra a szükséges követelmények és kvóták teljesülése után: az ivóvízhez jutás jogáról szóló „Right2water”, az embriókat védő „One of us” és az állatkísérletek ellen tiltakozó „Stop vivisection” kezdeményezés. Ezek nyomán a Bizottság meg is tette a szükséges lépéseket.

A Bizottság márciusban közzétette az [európai polgári kezdeményezésről szóló jelentést](#), amelyben az új eszköz 2012. áprilisi hatálybalépése óta történő alkalmazását tekintette át. A jelentésben megállapította, hogy a szervezőknek gondot okozott az internetes aláírásgyűjtő rendszerek létrehozása, főleg a gyűjtéshez biztosított idő rövideje miatt. A Bizottság ezért továbbra is térítésmentes átmeneti tárhelylehetőségeket kínált a szervezőknek, és az internetes gyűjtőrendszerekre vonatkozó fenntartható megoldás meghatározása érdekében tanulmány elkészítésére adott megbízást. A jelentés szerint továbbá a szervezőknek különösen gondot okozott, hogy a gyűjtés feltételei és a kötelezően megadandó személyes adatok tagállamonként eltérőek voltak. A Bizottság felszólította a tagállamokat e követelmények harmonizálására és egyszerűsítésére.

Civil párbeszéd

A Bizottság januárban újabb civil párbeszédsorozatot indított, amelynek keretében a polgárok megoszthatják nézeteiket az EU döntéshozóival. A sorozat megrendezése jól érzékelteti, hogy az uniós demokratikus politikai döntéshozatali folyamatnak fontos része a polgárok meghallgatása és a velük való eszmecsere. A Bizottság az év során több ezer polgárral beszélgetett: EU-szerte összesen 53 ilyen rendezvényen vett részt a Bizottság elnöke, alelnöke vagy valamelyik biztos. A párbeszédiken megjelent továbbá az Európai Parlament elnöke, valamint több európai parlamenti képviselő és nemzeti politikus is.

Vegye fel Ön is a kapcsolatot az Európai Unióval!

ONLINE

Az Európa portál valamennyi hivatalos nyelven tájékoztatást nyújt az Európai Unióval kapcsolatos kérdésekről a következő címen:
europa.eu

SZEMÉLYESEN

Európa-szerte több száz helyi EU információs központ működik. Az Önhöz legközelebb eső információs központ elérhetőségét megtalálja az alábbi honlapon: europa.eu/contact

TELEFONON VAGY LEVÉLBEN

A Europe Direct megválaszolja az Ön EU-val kapcsolatos kérdéseit. Az információs segélyvonal ingyenesen hívható száma: 00 800 6 7 8 9 10 11 (egyes mobiltelefon-szolgáltatók nem engedélyezik 00800-as számok tárcsázását, vagy ezeket a hívásokat is kiszámlázzák) (az EU-n kívülről térítés ellenében hívható a +32 22999696-os szám).
A szolgáltatás e-mailben az europa.eu/contact honlapon keresztül érhető el.

OLVASSON EURÓPÁRÓL

Az Unióval kapcsolatos kiadványokat egyetlen kattintással elérheti az EU-könyvesbolt honlapján:
bookshop.europa.eu

Az Európai Unióval kapcsolatos további magyar nyelvű információkért és kiadványokért forduljon az alábbi szervezetekhez:

Az Európai Bizottság Képviselete Magyarországon

1024 Budapest, Lövház u. 35.

Tel. +36 12099700

E-mail: comm-rep-bud@ec.europa.eu
ec.europa.eu/hungary/index_hu.htm

Az Európai Parlament Tájékoztatási Irodája

1024 Budapest, Lövház u. 35.

Tel. +36 14113540

E-mail: epbudapest@europarl.europa.eu
europarl.hu

Europe Direct információs központok Magyarországon

Az egész országot átfogó Europe Direct hálózat elsődleges célja a közvélemény naprakész, közérthető és a regionális sajátosságokat is szem előtt tartó tájékoztatása az uniós tagságunkból eredő előnyökről, teendőkről és kihatásokról.

A Europe Direct központok felkereshetők személyesen a legtöbb megyeszékhelyen, illetve elérhetők telefonon és e-mailben.

A hálózat elérhetőségei:

ec.europa.eu/hungary/services/contact-points/index_hu.htm

Az Európai Bizottság és az Európai Parlament képviseleti, illetve tájékoztatási irodákat működtet az Európai Unió valamennyi tagországában. A világ többi részén az Európai Unió küldöttségein keresztül képviselteti magát.

Hasznosnak találta ezt a kiadványt? Írja meg nekünk: comm-publi-feedback@ec.europa.eu

Az Európai Unió

